

İngiliz başvekili "Vaziyet ciddîdir, fakat ümitsiz değildir,, diyor

*Alman mahafili İngilterenin Italyaya
tekliflerde bulunmasında korkuyor*

**Cebelüttarık boğazından Akdenize yedi
Alman harp gemisi geçti**

Türkiye - Suriye münasebatı

Hariciye ve İktisad Vekillerimiz, Bağdadda bulunuyorlar. Evvelki gece şereflerine verilen resmi ziyafette irad edilen nutuklar, Türkiye ile Irak münasebatındaki derin samimiyet ve dostluğa kuvvetli bir misal teşkil eder. Irak hükümeti, üç sene evvel müstakil devlet olarak Milletler Cemiyetine girdi. O tarihtenberi, Türk - Irak münasebatı, sağlam esaslar dahilinde inkişaf etmiş ve iki komşu memleket arasında, çok derin bir dostluk, ve Şarkta sulhe matuf bir elbirliği teessüs etmiştir.

Suriye Başvekili B. Cemil Merdümün memleketimizi ziyareti münasebetile Türkiye - Suriye münasebatının da Türk - Irak milletleri arasındaki kuvvetli dostluk ve samimiyet gerçevesi dahilinde inkişaf için bazı mülâhazalar ileri sürmek isteriz. Suriye de iki sene sonra mandadan kurtulacak, ve müstakil bir devlet olacaktır.

Türkiyenin Suriye'ye karşı ne kadar hayırhah ve hüsnüniyete müstenid bir siyaset takip ettiği bütün cihanın malûmudur. Türkiye, Suriyede müfrit bazı unsurların aleyhimize yaptıkları şiddetli tahrikât ve propagandalara rağmen, Suriye'ye karşı bu dürüst ve hayırhah siyasetinden ayrılmamıştır. Hatay davasının hallinden sonra iki komşu memleket arasında pürüzlü ve münazaalı hiç bir mesele de kalmamıştır. Türkiye Cenevrede imzalanan itilâfname ile Hatay ile beraber Suriye hududlarının masuniyetini tekeffül etmesi, Suriye toprakları üzerinde hiç bir emel beslemediğimizi isbat eder.

Takip ettiğimiz bu açık, samimî siyasete karşı Suriyeden ve Suriyelilerden de aynı mukabeleyi beklemek hakkımızdır. Tekrar etmeğe lüzum yoktur ki, Suriyelilerin, en yakın komşuları olan Türklerle iyi geçinmeleri kendi menfaatleri iktizasındandır. Suriyeliler, bugünkü müfrit tahrikâtın vazgeçmekle hiç bir şey kaybetmeyecekler, bilâkis Türkiyenin kuvvetli müzaheretinden çok kazanacaklardır. Bu hakikatin Suriyeli komşularımız tarafından takdir edileceğini ümit etmek isteriz.

Bugün, Ankaradan muvasalatı beklenen Başvekil İsmet İnönü şehrimizde bulunan Suriye Başvekili B. Cemil Merdümün memnuniyetle kabul edecek, Hariciye Siyasî müsteşarı B. Numan Menemencioglu da kendisiyle görüşecektir. İki Başvekil arasında cereyan edecek dostane konuşmaların iki memleket münasebetlerinde mevcut gibi görünen yanlış anlaşmaları da izale edeceğini, karşılıklı bir dostluğa zemin hazırlayacağını umarız.

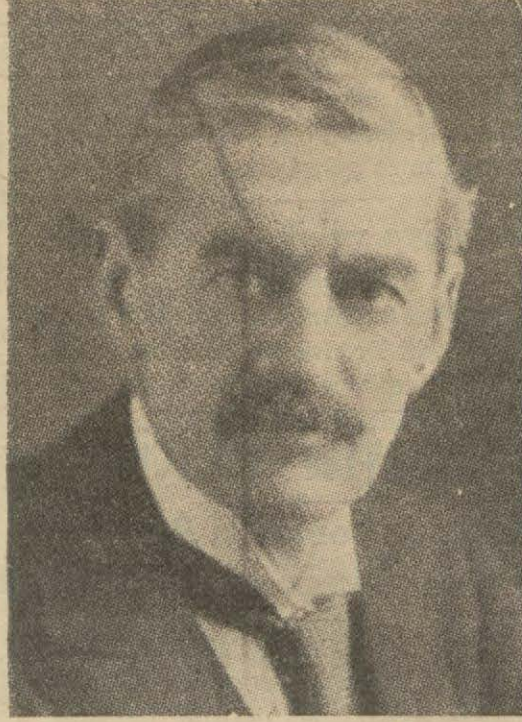
Biz de bu hususta geniş bir hüsnüniyet ve arzu vardır. Suriye, Milletler Cemiyeti kararını samimiyetle ve iyi emellerle tatbik sahasında, -bazan hissedildiği gibi- müşkülât değil, kolaylık göstermek suretile, eline geçen bu dostluk fırsatını kaçırmıyarak, halde ve istikbalde Türkiye dostluğuna emniyetle dayanabilir.

Londra 25 (A.A.) — Avam kamasında harici siyaset hakkında vukubulan müzakereler esnasında Neville Chamberlain, İspanyanın vaziyetinden bahsederek İngiliz siyasetinin münhasıran İspanyol harbinin büyümesine mâni olmak suretile dünya sulhünü muhafaza etmek gayesini güttüğünü tekrar etmiştir. Hatip, demiştir ki:

«Şimdiye kadar bu siyasetimizde muvaffak olduk ve ihtilâfın büyümesine mâni olmak ümidi mevcut olduğu müddetçe de usanmadan bu yolda gayretler sarfetmeğe devam edeceğiz. Vaziyet, ciddi fakat ümitsiz değildir. Çünkü muhtelif memleket veya hükümetlerin İspanyada iki taraftan birinin galip gelmesini istedikleri belki doğru ise de halihazırda bir Avrupa harbinin çıkmasını isteyen bir memleket veya hükümet yoktur. Vaziyet böyle olduğu için sükunetimizi muhafaza edelim ve herkesin hakikaten uzaklaştırmak istediği bir felâketi tacil edebilecek bir şey söylemeyeğe veya yapmayağa gayret edelim.»

Deutschland ve Leipzig hadiselerine telmih eden Chamberlain, Almanyanın, gemilerinin böyle tehlikelere maruz kalmalarına müsaade edilmemesi hakkındaki talebinin makûl olduğunu kaydettikten sonra demiştir ki:

«Alman bahriyesinin geçirdiği imtihanları, tabii olan infial duygularını ve bu gibi hadiselerin doğurabileceği

İngiliz başvekili B. Chamberlain

intikam hislerini düşünerek şunu söyleyebilirim ki, Almanya hükümeti, gemilerini kontrol sisteminden çekmek suretile bu hadiseleri kapanmış adedemekle itidalden ayrılmamıştır. Bu itidali takdir ediyor ve hepimiz alkışlıyoruz.

Fakat Alman ve İtalyan karakol gemilerinin geri çekilmesi yeni hadiseler çıkması tehlikesinin bertaraf edildiği mânasını tazammun etmez. Bunun için şimdi yapılacak en iyi şey,

(Devamı 4 üncü sahifede)

Şehirlerin nisbetsiz surette genişlemesinin önü alınacak

**Dahiliye vekâleti bu maksatla
bir kanun projesi hazırlıyor**

Dahiliye Vekâleti arsa spekülasyonuna mâni olmak için bir kanun projesi hazırlamaktadır. Meclisin gelecek toplantısına, yetiştirilecek olan bu proje şehrin manzarasını çirkinleştiren boş arsaları ortadan kaldırmak ve şehirlerin nisbetsiz surette genişlemesinin önünü almak maksadile hazırlanmaktadır. Bugün, bilhassa yeni kurulmakta olan şehirlerde halk ucuz arsa bulmak için uzaklara gidiyor, bu suretle şehrin hududu mütemadiyen genişliyor, belediyenin vazifeleri de artıyor. Proje birçok şehirlerde, bilhassa Ankarada hayırlı değişiklikler yapacaktır.

Projenin esasları, kısaca, şunlardır: 1 — İmar plânı hududu içinde boş bulunan arsa, arazi ve saire belediyece tedkik edilip imar plânına uygun şekilde ifraz muamelesi yapılmadıkça tapu daireleri tescil cihetine gidemeyeceklerdir.

2 — İmar plânı dışında, fakat belediye hududu içinde kalan yerlerde, mahalle teşkil edilmesine veya münferid ev yapılmasına ruhsat verilmeyecektir.

3 — Bağlarda, mesire yerlerinde yapılacak inşaat için, ev ve köşkerlerin ne mikdar erazi üzerine ve ne kadar aralıkla yapılacağı belediye meclislerin-

ce tayin olunacaktır.

4 — İmar hududu içinde şüyuların izalesi ayrı bir usule ve teminatlı bir mekanizmaya bağlanacak ve arsa spekülasyonuna meydan vermiyecek hükümler tesis olunacaktır.

5 — İmar plânının tatbikatı için belediyelerin yapacağı istimlakler dolaşısıyla fazla kalacak arsalar istimlakten evvel aynı arsalar üzerinde hak sahibi olanlara mahdud arttırma suretile satılacaktır. Bu kabil arsalar üzerinde beş sene içinde inşaat yapılmazsa belediyeler bu arsaları istimlake salâhiyetli olacaklar ve bu arsaları talip olanlara inşaat yaptırmak kayid ve şartile satabileceklerdir.

6 — Ebniye kanununun 50 sene evvelki ihtiyaçlara göre hazırlanmış bulunan 16 ncı maddesi bugünkü ihtiyaçlara ve yapı yollar kanunu esaslarına göre tadil edilecektir.

ÇOCUKLAR ARASINDA

Anketimiz bugün bitti. Bu anketi

**Okuyanlar nasıl mükâfat
kazanabilecekler?**

Buna ait tafsilâtı 5 inci
sahifelerimizde okuyunuz.

Tifo vakaları çoğaldı tedbirli bulunmak lâzım

**Sihhiye müdürü günde sekiz on
vaka görüldüğünü söylüyor**

Çocuk kütüphanesinde aşı yapılıyor

Son günler zarfında tifo, İstanbul'da günün meselesi halini aldı. Hemen her tarafa bundan bahsediliyor. Bir müddettenberi tifo vakalarının arttığını biliyoruz. Fakat dün sabah çıkan bir gazete «Yapılan istatistiklere göre 800 den fazla tifo vakası tespit edilmiştir.» şeklinde bir haber ve-

rince bu rakkamın dehşeti önünde durmamak kablı değildi.

İstanbulda 800 kişinin tifoya tutulması bütün şehrin müdhiş bir tehlikeye karşısında bulunması demektir. Bu haberin doğru olup olmadığını anlamak üzere sihhiye müdürlüğüne baş

(Devamı 4 üncü sahifede)

Çanakkalede bir İspanyol vapuru bir İtalyan vapurunu batırdı

**Kazanın sebebi henüz anlaşılamadı, batan
vapurun mürettebatı karaya çıktılar**

Dün sabah saat 8 raddelerinde İspanyol bandıralı 9689 tonluk Magallenes vapuru İtalyan bandıralı 3209 tonluk Kapopino vapurine Çanakkale boğazının Naara civarında müsademe eylemiştir.

Kapopino gemisi baş tarafta bir numaralı anbarından aldığı pek büyük yaradan karaya oturmağa teşebbüs eylemişse de Kilya mevkiinde devrilerak batmıştır.

Geminin yalnız kaptan köprüsü yarım metre su üstünde diğer aksamı direkler ve baca su altındadır. Geminin mürettebat ve yolcusu yetişen kurtarma vesaitimiz tarafından kurtarılmış, karaya çıkmışlardır. İspanyol gemisinin yarısı baş taraftan olmakla beraber su kesiminden iki metre yukarıda olduğundan yoluna devam edebilecektir.

Zarar yarım milyon lira tahmin edilmektedir.

Müşteri — Ayağım 38 numaradır!..

Kunduracı — Matmazele 28 numara bir iskarpin çıkar Hamparsuum!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Telgraflar

Almanya ile ticaret muahedesi müzakeresine 3 temmuzda başlanıyor

Berlin elçimiz B. Hamdinin reisliğindeki heyet birkaç güne kadar Berline gidiyor

Ankara 25 (Telefonla) — İki gün-denberi şehrimizde bulunan Berlin büyük elçimiz B. Hamdi, dün akşam Berline gitmek üzere İstanbul'a hareket etmiştir. B. Hamdi İstanbul'da bir kaç gün kalacak ve Almanya ile yapılacak ticaret ve klering anlaşmalarında hükümetimizi temsil edecek heyet ile Berline hareket edecektir.

B. Hamdi Ankaradan hareketinden evvel şu beyanatta bulunmuştur:

—Hükümetimizin daveti üzerine iki gün evvel Ankaraya geldim. Bu akşam Berline gitmek üzere İstanbul'a gidiyorum. İstanbul'da bir kaç gün kalacak ve Büyük Önderimize tazimlerini sunacağım. Almanya ile ticari münasebetlerimiz, gün geçtikçe inkişaf etmektedir. Normalin fevkinde sayılabilecek olan bu münasebetler,

bizim kadar Almanyanın da istek ve arzusuyla olmaktadır. Yeni yapılacak ticaret anlaşması müzakerelerine üç temmuzda Berline başlanacaktır. Reisliğimde bulunan heyet bir iki gün içinde İstanbul'a gelecek ve beraber Berline gideceğiz.

Yeni yapılacak ticaret anlaşmasının tüccarımıza daha geniş bir mübadele sahası açacağına şüphe yoktur. Almanya ile hükümetimiz arasındaki diğer münasebetler de çok dostanedir. Bunu da ayrıca zikretmeği bir vazife bilirim.

Ankara 25 (Telefonla) — Almanya ile yapılacak yeni ticaret anlaşması müzakerelerinde bulunmak üzere gidecek heyet yarın akşam Ankaradan hareket edecektir.

Asiler Madridin şimaline mütemadiyen asker yığıyorlar

Hükûmetin topçu kuvvetleri bu tahşidata mani olamadı

Madrid 25 (A.A.) — Jarama cephesinde (Madridin şimalinde) her gün Franco kuvvetlerinin mühim hareketler yapmakta oldukları bildirilmektedir. Hükûmet topçuları, tahşidata mani olmak için durmadan aski kuvvetlerinin dümdarlarını bombardıman etmekte iseler de mütemadiyen gelen takviye kotaları ile malmeme sevkياتına mani olamamaktadırlar.

Alman malûmata nazaran her iki taraf ta bu mntakada mühim bazı hareketler hazırlamaktadır. Son günlerde ufak tefek taarruzlar ve mukabil tararuzlar vukubulmaktadır.

Avila eyaleti — Asi topçuları hükûmetçilerin San Bartolome, Pinares ve Navalperal de Pinaresdeki mevzilerini bombardıman emektedirler.

Escorial mntakasinda asi keiş kolları baskınları yapmağa teşebbüs etmektedirler.

Fransız köprüsü mntakasinda asi kotaları hükûmet topçu kuvvetlerinin

şiddeli bombardımanı neticesinde ricat etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Paris 25 (A.A.) — Madridden bildirildiğine göre, nasyonalistler geniş bir taarruz hareketi hazırlıyorlar. Franco kutaatı muvaffakiyetle neticelenen bazı baskınlar yapmışlar ve hava kuvvetleri de hükûmetçilerin mevzileri üzerinde büyük bir faaliyete geçmişlerdir.

Bask cephesinde vaziyet

Santander 25 (A.A.) — Hükûmet tebliğ ediyor: Santander vilâyetinde büyük bir faaliyet hükûm sürmektedir. Silâh fabrikaları, fasilasız bir surette çalışmaktadır. Halihazırda vilâyetin nüfusu bir milyondur. Bunun 400,000 i mülteçidir. Evvelce endişe uyandırmakta olan işe işi, şimdi normal surette temin edilmektedir.

Santander 25 (A.A.) — Bütün Asturi ve Bask memleketinin Cumhuriyet kuvvetleri general Gamiz Uribarrinin kumandası altına konmuştur. metedir.

Lehistanda bir hâdise

Krakowi baş piskoposu aleyhindeki cereyan artıyor

Varşova 25 (A.A.) — Krakowi baş piskoposunun mareşal Pilsudski Lâhdi meeslesinde ittihaaz ettiği hattı hareket neticesinde bütün memlekette uyanan infial gittikçe daha umumi ve daha şiddetli bir şekil almaktadır. Lehistan ajansı bu Lâhdin mareşal lın ailesine haber verilmeksizin ve ailesinin haberi olmaksızın nakledildiğini bildirmektedir.

Lejyon fedarasyonunun nazır Koscialovsk ve eski muharipler fedarasyonu reisi general Goreckinin de iştirakiyle tertip ettiği toplantıda hükûmetten mezkûr baş piskoposun taşıdığı bütün Polonya nişanlarının geri alınmasını isteyen bir karar sureti kabul edilmiştir. Aynı zamanda bu mesele hakkında görüşmek üzere mebusan ve âyan meclisinin de içtimaa davet edilmesi ve Vavelin millileştirilmesi istenmektedir.

Hudud komisyonu Fransız âzaları Suriyeye gidiyorlar

Adana 25 (Akşam) — Bir müddet-tenberi şehrimizde bulunan hudud komisyonu Fransız âzaları yarın Suriyeye gideceklerdir. Bu münasebetle vali bu akşam kendilerine bir veda ziyafeti vermiştir.

Başvekil bu sabah İstanbul'a geldi

Başvekil Heybeliye gitti Suriye başvekilini Heybelide kabul edecek

Başvekil İsmet İnönü, yanında Dahiliye Vekili ve Fırka umumi sekreteri B. Şükrü Kaya bulunduğu halde bu sabah hususi trenle İstanbul'a gelmiş, istasyonda Vali, İstanbul kumandanı, generaller, mebuslar tarafından karşılanmıştır.

Başvekil, Haydarpaşadan motörle doğruca Heybeliye geçmiştir. Suriye başvekilini bugün Heybelideki köşkünde kabul ederek görüşecektir.

Yarın sabah Paristen ekspresle şehrimize gelecek olan Fransanın Suriye fevkalâde komiseri Kont De Martel de Başvekil tarafından Heybelideki köşkünde kabul edilecektir.

B. Numan Menemencioğlu da geldi

Hariciye siyasi müsteşarı B. Numan Menemencioğlu bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir.

Hariciye vekilimiz Bağdad'dan ayrıldı

Bağdad 25 (A.A.) — Türkiye hariciye vekili Dr. Rüştü Aras bu sabah Bağdaddan ayrılmıştır.

Nafia vekili

Temmuz sonunda Almanya ve İsveçe gidecek

Nafia vekili B. Ali Çetinkaya, ötmüzdeki Temmuz sonunda Avrupa'da bir tedkik seyahatine çıkacak, bilhassa Almanya ve İsveç lokomotif ve vagon fabrikalarını gezecektir. Türkiyede kurulması kararlaştırılan lokomotif fabrikasının inşası için şimdiye kadar dokuz ecnebi firma, Nafia Vekâletine tekliflerde bulunmuştur.

Feci iki ölüm

İki kızcağız toprak altında can verdi

Mersin (Akşam) — Silifkenin Gök-belen nahiyesinde feci bir toprak çöküntüsü olmuş biri 13 diğeri 15 yaşlarında iki kız çocuğu ölmüştür.

Çöküntü hakkında aldığımız malûmata göre, Evlerinde ocak yerini sivamak üzere köylülerin badanahık toprak çukurları ocağına giden iki komşu çocuğu tehlikeyi hiç sezmeden mağara gibi açılan toprak ocağının içine girmişler ve toprağı kazarak torbalarını doldurmaya başlamışlardır.

Tam işlerini bitirecekleri sırada ocak birdenbire çökmüş ve bu iki zavallı yavru çöküntü altında kalarak boğulmuşlardır.

Bir müddet sonra çocuklarının gelmediğini gören anları toprak ocağına gitsinmişler ve bu feci manzara ile karşılaşmışlardır.

Yakalanan kaçakçılar ve kaçak eşya

Ankara 25 (A.A.) — Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza örgütü elli dokuz kaçakçı, 468 kilo gümrük kaçağı, 25402 defter sigara kâğıdı, 23 buğuk kilo uyuşturucu madde, iki silâh yirmi beş kesim hayvanı ile dokuz kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.

Alman Milli Müdafaa nazırı Budapeşteye gidecek

Budapeşte 25 (A.A.) — Almanya harbiye nazırı mareşal von Blomberg, milli müdafaa nazırı general B. Roederin davetini kabul ederek general tarafından birkaç hafta evvel Berlin'e yapılan ziyareti iade etmek maksadıyla bu ayın 28 inde Budapeşteye gidecektir.

Bilbaodaki Alman konso-loşanesi açıldı

Bilbao 25 (A.A.) — Baskların Biscayada hükûm etmeye başladıkları zamandanberi kapalı bulunan Bilbao Alman konsolosluğu yeniden açılmıştır.

Sergerde Seyid Rıza diri ve ya ölü olarak yakalanacak

Tayyare filolarımız elebaşını saklandığı inden çıkarmak için tarama ameliyesine başladılar

Elâziz 25 — Tuncelinde eşkiya döküntülerinin sındıkları sarp dağlar, kuvvetlerimizin eline geçmiştir.

Üç tayyare filomuz, sergerde Seyid Rızayı gizlendiği mağaradan çıkarmak ve eşkiya döküntülerinin sındıkları yerleri keşfetmek için bugün tarama ameliyesi yapmışlardır. Seyid Rıza, muhakkak surette diri veya ölü olarak yakalanacaktır. Seyid Rızanın yanında bulunanların kendisini kâmilten terk ettikleri anlaşılmıştır.

Seyid Rızanın başmüşavirliğini yapan Ali Şir Şarkî Dersime kaçmak

istemişse de bütün yollar, kıtaatımız elinde olduğundan Seyid Rızanın yanına dönmeğe mecbur olmuştur. Seyid Rıza karısı Ani Hatunu yardım dilenmek için reislere göndermiş ise de yardım talepleri katıyetle reddedilmiştir.

Şekavet döküntüleri teslim olmağa devam ediyorlar. Şakiler, yalnız işsiz değil, cephanesiz de kalmışlardır.

Tuncelinde vaziyet normaldir. İşlahat ve bayındırlık faaliyeti süratle devam ediyor. Halk hükûmetin icraat ve faaliyetinden sevinç içindedir.

Pariste faşizm aleyhinde büyük bir nümayiş yapıldı

Halk cephesine dahil hatipler şiddetli nutuklar irad ettiler

Paris 25 (A.A.) — Yağan yağmura rağmen binlerce işçi dün akşam Nation meydanında halkçılar toplantısı komitesi tarafından tertib edilen büyük mitinge iştirak etmişler ve Hoparlörlerle her arafa yayılan nutukları dinlemişlerdir. Radikaller namına söz söyleyen Kayser, demiştir ki:

«Halkçılar toplantısı faşizmin ilerlemesine mani olmuştur. Radikal-sosyalist partisi büyük içtimai islahata dokunulmasına müsaade etmeyecektir.

Thorez, Blum'un istifasından dolayı teessirlerini bildirmiş ve komünistler'n kabineye iştirakleri hakkında vukubulan tekliflerini hatırlatmıştır. Hatip yeni hükûmetin komünistlerin müzaheretinde emin olabileceğini kaydederek demiştir ki:

— Mürteciler halk cephesinin dağılacığını ümid etmişlerdi. Fakat biz halkın mütehid bir kitle halinde kalacağını biliyorduk.

Sosyalistlerden La Gorgette, başlanan eseri tamamlamak lâzım geldiğini söylemiştir.

İş konfederasyonu umumi kâtibi Jouhaux, bilhassa şu sözleri söylemiştir: «Halk cephesi dimdik duruyor. Para kuvvetleri ihdas ettikleri buhrandan muzafferiyetle çıkmadılar.»

Jouhaux, Hitler iktidar mevkiine gelmeden evvel Almanyada vukubu-

lan hadiseleri hatırlatarak umumi iş konfederasyonunun aynı hadiselerin Fransa'da tekrerrî etmesine tahammül edemeyeceğini söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

Umumi iş konfederasyonu halk cephesi hükûmetinin faaliyetini takviye edecek fakat hadiseleri büyük bir dikkatle takip ederek faşistlerin muvaffak olmalarına mani olmak için elindeki bütün vasıtalarla müdahaleye hazır bulunacaktır. Bu bir tehdid değil şuur ve sarahatle söylenmiş sözlerdir.»

Fransız komünist partisinin bir tebliği

Paris 25 (A.A.) — Komünist partisinin siyasi bürosu tarafından neşredilen bir tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

«Blumun teessüfe şayan olan istifası neticesinde hasıl olan vaziyeti tedkik eden komünist partisi Chaumets'nun yeni hükûmetin halk cephesi partisinin programını tatbik edeceği hakkındaki beyanatını kaydetmiştir. Komünistler, müzaheret edeceklerdir.»

Bu tebliğ şunları ilâve etmektedir: «Büro, komünist ve sosyalist partileri arasındaki hareket birliği rabitalarını kuvvetlendirmek için sosyalist partisi tarafından gönderilen mektubun metnini tasvib etmiştir.

Hindistanda

Son çarpışmalarda bir de miralay ölmüş

Simla 25 (A.A.) — Reuter ajansının muhabiri, fakir İpi taraftarları ile İngiliz kutaatı arasında son defa vukua gelen çarpışmada maktûl düşenler arasında bir de İngiliz miralay bulunmakta olduğunu bildirmektedir.

Habeş kadınları ve İtalyan askerleri

Roma 25 (A.A.) — Resmî ceride tarafından neşredilen bir kararname, doğu Afrikasındaki yerli kadınlardan biri ile cinsî münasebetlerde bulunan her İtalyanın beş sene hapis cezası ile cezalandırılacağını tasrih etmektedir.

Âsarî atıkacı Rusel geldi

Sultanahmed civarında Bizans âsarını aramak üzere yapılan hafriyatı idare edenlerden Âsarî Âtika mütehassısı doktor Rusel bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir. Doktor Rusel bir kaç gün İstanbul'da kalarak buradaki mütehassıs Bakster ile birlikte Âsarî Âtika işleriyle meşgul olacaktır.

Vergi kaçakçılığı

Amerikada birçok meşhur adamlar kaçakçılık yapmışlar

Washington 25 (A.A.) — İrad vergisi kaçakçılığı yapanların yeni bir listesi neşredilmiştir. Bu listede isimleri bulunanlar meyanında eski maliye nazırı Andrew Mellon ile Dupont, Thomas, Lamont, general Mortorsun eski reisi Sloan ve birkaç gazetenin sahibi bulunan Scripps vardır.

Son sene zarfında yapılan vergi kaçakçılığının mikdarı 9 milyon doları geçmektedir.

Haleb hapishanesindeki Türk mevkûflar saliverildiler

Antakya 25 (Akşam) — Halep hapishanesindeki Türk mevkûflar bugün tahliye edildiler. Antakyalılar bu münasebetle tezahürat yapmışlardır.

Irak kabinesinde bazı nazırlar değişti

Bağdad 25 (A.A.) — Irak kabinesi dahilî sebeplerden dolayı bazı tadilat uğramış ve maliye, ticaret, münakalat, adliye ve kültür bakanları değişmiştir.

Ankarada benzin ve petrol fiatleri

İhtikâr yapmak isteyen altı dükkân derhal kapatıldı

Ankara 25 — Ankara belediyesi, petrol ve benzini ucuzlatan kanunun meriyete girdiği bugün, petrol ve benzin tenekelerinin şehirde satılabilceği fiyatları tesbit etmiştir. Buna göre: Büyük tenekeler petrol, eskiden 375 kuruş iken şimdi toptan 258, perakende 268 kuruştur. Küçük tenekeler petrol, eskiden 105 kuruş iken şimdi toptan 105, perakende 80 kuruştur. Büyük tenekeler benzin, eskiden 450, şimdi toptan 318,75 ve perakende 328,71 kuruştur. Beş litrelik benzin eskiden 130, şimdi perakende 87 kuruştur.

Bir litre benzin de eskiden 26 iken şimdi 17,40 kuruştur.

Çekik Orak firmasından maada, Ankaradaki bütün benzin satıcıları, bugün şoförleri: «Benzin yoktur» diye başlarından savmak istemişlerdir. Bu hareketleri Vilâyetçe ihtikâr telâkki olunmuş ve derhal alınan tedbirlerle, ihtikârı tesbit edilen altı dükkân kapatılmıştır.

Otomobilciler ve sivil polis memurları bazı benzin dükkânlarında cürmü meşhûr yapmışlardır.

Yeni bir hapishane

Bergama (Akşam) — Yeni ceza evinin inşaatı ikmal edilmek üzere. Yakında mahkûmlar yeni binaya nakledilecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA:

Şehrin içnde mikrop yuvaları

Dünyanın en pis şehri, herhalde İstanbul olmasa gerek. Bu güzel şehrimizden, temizlik itibarıyla çok daha geri kalmış şehirler elbet vardır: Bazı Balkan kasabaları, büyük Avrupa limanlarının belli başlı kısımları, Asyada, Afrikada şehirlerin yerli mahalleleri ve saire...

Temizlik dediğimiz umumi tabir her zaman, fennî anlamda antiseptik olmadığı gibi, kirli dediğimiz her şey de, gene tıbbî mânada mutlaka mikrop-ropu demek değildir. Bunun içindir ki Avrupanın, İstanbuldan daha kirli manzarası olan şehirlerinde hastalık yoktur da, İstanbulun temiz sandığımız mahallelerinde mikrob ve hastalık hiç eksik olmaz.

Şehircilik bakımından temizliğin mânası da değişmiştir. Herkesin bildiği en basit hakikattir ki, sokakları toza katarak süpürmek temizlik değil, en zararlı pisliktir. Süpürütleri imha etmedikçe toplamamın faydasından ziyade zarar vereceğini şehirlik bilgisinde mühim bir keşif gibi-aci tecrübelerle anlıyoruz.

Hülâsa İstanbulu tertemiz görsen bile bu temizlik, tıbbî mânasında temizlik değil, üstünkörü, yani mikrop-ropu yok etmeyen bir temizliktir. Çünkü İstanbulda salgın hastalıklar, bilhassa tifo hiç eksik olmuyor. Belediyede nezafet denilen şey, mikrobun henüz keşfedilmediği devirlere aid nezafettir. Bugünkü nezafet teşkilâtı ne kadar kuvvetlendirilse para etmez, şehrin yapılış tarzı bozuktur. Mikrop yuvalarını, şehir, bizzat bağrında taşımaktadır: Bostanlar, İstanbulun salgın hastalık kaynağı bostanlardır. Halkın yediği sebze, marul, salata ve saire gibi şeyleri yetiştiren bu bostanlar, en iptidai sıhhat kaidelerinden mahrumdur. Sokakların her türlü mikrop-ropu dolu tozu toprağı bostanlardadır, lâğımlar ekseriya bostanlardan akar, oralarda bu pis sular kullanılır.

Dünyanın her tarafında sebze, şehir civarında, köylerde yetişir. İstanbul, vaktile şehir dışı olan yerlerindeki bostanlar, şehir büyüdükçe içinde kalmışlar; pislik yuvası olmuşlardır.

İstanbuldan tifoyu kaldırmak için evvelâ bostanları kaldırmak lazımdır.

Akşamcı

Tabanca ile oynarken

Çıkan kurşun kafasına saplandı, derhal öldü

Şehreminde Yenifırım sokağında 14 numaralı evde oturan Hüseyin Fikrinin oğlu 17 yaşında Mehmed dün evde oda içinde babasına aid tabancayı alarak oynamaya başlamıştır. Çocuk tabancayı karıştırırken dolu olduğunu farkına varmamış ve tetiğe dokununca silâh ateş almıştır.

O sırada tabancanın namlusu Mehmedin yüzüne karşı çevrilmiş olduğundan çıkan kurşun kafasına isabet ederek beynini parçalamıştır. Mehmed derhal ölmüştür. Vaka müddei-umumliğe bildirilmiş, adliye doktoru B. Enver Karan cesedi muayene etmiştir. Mehmedin vurulması etrafında tahkikata devam ediliyor.

ŞEHİR HABERLERİ

Benzin ve petrol ucuzladı

Maamâfih bu ucuzluk yapılan tenzilat nisbetinde değildir

Benzin ve petrolden alınan vergilerin tenzili hakkındaki kanunun tatbikine dün sabahdan itibaren başlanmıştır. Eskiden benzinden alınan gümrük resmi 13 kuruş 20, petrolden 12 kuruş 60 santimdi. Şimdi her ikisi de altışar kuruşa indirilmiştir.

Benzinden alınan 4,15 istihlak resmi 2,50 ye 1,74 muamele vergisi 95 santime, petrolden istihlak vergisi alınmadığından muamele vergisi 1,51 den 60 santime tenzil edilmiştir. Bu suretle evvelce verilen resimlerin umumî yekûnu olan 19,9 kuruş, şimdi 9,35 kuruşa inmiştir. Ardiye ücreti, belediye resmi, liman vesaire gibi kilo başına bir kaç santim içinde oynayan resimler bu yekûnden hariçtir.

Görüldüyör ki, vergilerde mühim miktarda tenzilat yapılmıştır. 9 kuruş 35 santim resme tabi tutulan bir kilo benzin müteferrik küçük hesaplarla ve maliyet fiatı olan 3 kuruş küsur santiminin ilâvesile kumpanyaların eline 13 kuruşa geçtiği kabul olunsa bile kilo başına 5 kuruş kârla 3,5 kloluk bir şişe benzinin âzami 70 kuruşa satılması icap etmektedir.

Halbuki benzinciler dün 85 kuruştan satış yapmışlardır. Her halde ya iktisad vekâleti veyahud belediye tarafından yapılacak katî hesaplar sonunda benzine bir fiat verilecektir.

Kanun henüz belediyeye bildirilmedi

Benzin ve petrolun gümrük ve istihlak resimlerinin indirilmesi hakkındaki kanun henüz belediyeye tebliğ edilmemiştir. Bu itibarla stok benzinlerin fiatları hakkında ne gibi muamele yapılacağı henüz belli değildir.

Dahiliye vekâleti, daha evvel benzin fiatları düştüğü için benzin ile işliyen nakliye vasıtalarının da alacakları ücretler hakkında yeniden tedbir alınmasını emretmiştir. Ücretler yeniden tespit edilecektir. Bilhassa taksi ücretleri ile otobüs ücretleri yeniden hesap edilecektir.

Benzin fiatlarının düşmesi üzerine dün taksi şoförleri aralarında bir toplantı yapmışlar ve vaziyet karşısında nasıl tedbir alacaklarını görüşmüşlerdir.

Terkos terşih havuzlarında suyu yükseltme tesisi tamir edilecek

Kâğıthane sirtlarındaki terkos terşih havuzlarında üç suyu yükseltme tesisi vardır. Bunlardan ikisi su idaresi belediyeye geçtikten sonra tamir ve ıslah edilmişti. Şimdi üçüncü kısmın tamarine karar verilmiştir. Bunun için 300 bin lira sarfedilecek bir proje hazırlanmıştır. Bu tesisat, 600 milimetrelık borularla takviye edilecektir. Sular idaresinin bu projesi, belediye reisliği tarafından tasdik edilecektir.

Vaniköydeki facia tahkikatı devam ediyor

Hadisenin kaza neticesi olduğu hiç bir münakaşa cereyan etmediği anlaşılmaktadır

Güreş federasyonu reisi B. Ahmed Fetgerinin kızı bayan Suad, evvelki gece Vaniköyünde -ki evlerinde, nişanlısı bahariyeli B. Necdeti, tabanca ile bir kaza neticesinde vurarak öldürdüğünü dün yazmıştık.

Bu hususta dün yaptığımız mütem-mim tahkikatın neticesini yazıyoruz:

B. Necdet Çengelköyünde otur-maktadır. Bir müddet evvel bayan Suad ile tanışmış ve 12 haziranda Vaniköyünde nişanlanma merasimi yapılmıştır. Dün de yazdığımız veçhile B. Necdet evvelki gün nişanlısının Vaniköyündeki evine gitmiş, ve nişanlısı bayan Suadla bir parti tavlâ oynamış-tır. Tavlâ partisi esnasında bayan Suadın hemşiresi bayan Selma da bulunuyordu. Tavlâ partisi bittikten sonra B. Necdet, tabancasını çıkarak nişanlısına göstermiş, o da:

— Benim de bir tabancam var diyerek babasının sandığındaki tabancayı almıştır. Bu tabanca muayenesi

Bayan Suad

esnasında, bayan Suad, boş sandığı tabancanın tetiğini çekmiş fakat içerisinde bulunan kurşun patlayarak zavallı delikanlının sol gözü ile burun arasından girerek beynini patlatmış, derhal ölümüne sebebiyet vermiştir.

Bayan Suad, bu facia karşısında bayılmış, elindeki tabanca yere düşmüş ve vaka mahalline giden zabıta memurları tarafından yerde bulunmuştur. Çengelköy zabıtası, derhal bu faciayı Üsküdar müddei-umumli-ğine haber vermiş ve tahkikata başlanmıştır.

Tahkikata göre iki nişanlı arasında, bu acıklı faciaya takaddüm eden anlarda, hiç bir münakaşa, münazaa olmamıştır.

Sorguya çekilen bayan Suad, faciayı yukarıda yazdığımız şekilde anlatmıştır. Kendisi tahkikatın inkişafına itirazın tevkif edilmemiştir.

Faciaya kurban giden B. Necdetin cesedi morga nakledilmemiştir. Üsküdar hükümet tabibi, verdiği raporda, ölümün yüzüne isabet eden ve beynini parçalayan tek kurşun yüzündenden vaki olduğunu tespit ettiği cihetle, cesedin morga kaldırılarak otopsi yaptırılmasına hacet kalmamıştır.

Üsküdar müddei-umumliği tahkikata devam etmektedir.

Yolcu salonu

Projede yeniden bazı değişikliklere lüzum görüldü

Galata yolcu salonu avan projesinde yeniden bazı değişikliklere lüzum görülmüştür. Bu tadilat gümrük bakımından olacaktır. İstanbul gümrükleri başmüdürlüğü, Liman işletme idaresi müdürü bu hususta görüşmüş ve bir anlaşmaya doğru gidilmiştir.

Gümrük ve İnhisarlar vekâleti de bu cihetten ehemmiyet vermiş ve İstanbul gümrükleri başmüdürlüğünden bazı izahat istemiştir. Başmüdürlük dün bu hususta Vekâletle muhabere etmiştir. B. Mustafa Nuri önümüzdeki pazartesi günü Ankara'ya gidecek ve gümrük işleri bakımından müstakbel salonda aranılan cihetler etrafında konuşmak üzere Vekâlette bir toplantı yapılacaktır.

Bu sene ilk mekteplerde geçen seneden iyi niteceler alındı

İlk mekteplerin son sınıf imtihanları üzerine Maarif müdürlüğü tarafından yapılan tedkikat neticesinde bu sene ilk mekteplerden mezun olan talebe geçen seneki mezunlara nisbetle yüzde elli derecesinde iyi nitece almışlardır. Talebenin çoğu pek iyi ve iyi olarak şahadetname almışlardır.

Tramvay durakları

Kapalı durak yerleri arttırılacak

Belediye, kapalı tramvay durak yerlerini arttırmağa karar vermiştir. Taksim, Beyazıt, Fatih ve Topkapıda üstü kapalı birer istasyon yapılması için tramvay şirketi nezdinde teşebbüs bulunmaktadır. Topkapı ve Fatihteki durak yerlerine aid proje tamamlanmıştır. Sonbahar gelmeden evvel inşaat tamamlanacaktır.

Taksim ile Beyazıt meydanları mingtonlere, alaylara ve umumiyetle merasimlere sahne teşkil ettiğinden bu meydanlarda üstü kapalı yerler inşa etmek meydanların vaziyetini bozacağına tereddüd edilmiş, şehircilik mütehassısı B. Proste'un mütalâası sorulmuştur. B. Proste bu meydanların şeklini bozmıyacak şekilde birer durak yeri yapılması lüzum geleceği mütalâasında bulunmuş ve ayrı bir proje hazırlamağa başlamıştır.

Pek yakında

Çok meraklı bir karikatür anketi:

«Okuduğunuz eserlerin muharirlerini nasıl tasavvur edersiniz?..»

Anketi yapan:

CEMAL NADİR

Minareden çıkan altın paralar

Hükûmete haber vermeyen işçiler muhakeme ediliyorlar

Sirkeci'de Şahinpaşa oteli karşısında Hasan Halife camisinin minaresi tramvay yoluna doğru çıkmış bir vaziyette olduğundan bu minare sökül-müş ve caminin avlısı içinde yeniden bir minare yapılmıştır.

Caminin eski minaresi sökülürken minarenin taşları arasından beş yüz kadar altın, bir miktar gümüş ve bir miktar da bakır olmak üzere birçok antika paralar çıkmış ve paraları bulan işçiler ilk defa kimseye haber vermeden bunları aralarında taksim etmişlerse de bilâhare haber alınarak antika paralar geriye alınmıştır.

Dün asliye birinci ceza mahkemesinde minareden çıkan ve âsarâtıkadan madud olan bu paraları hükûmete haber vermeden kaçırmak suçundan maznun Saim, Ahmed ve Mehmed adlarında üç işçinin muhakemelerine başlanmıştır. Suçlulardan Saim mahkemeye gelmemiştir. Diğer suçlu Ahmed ve Mehmed hadiseyi aynen itiraf ederek suçlarını söylemişlerdir:

— Minareyi yıkarken taşların arasında bir boşluk gördük. Burayı açınca içinden çürümüş bir bez torba ve bir çok da altın, gümüş, bakır paralar çıktı. Biz, Saim de beraber olduğu halde üçümüz paraları aramızda paylaştık. Fakat sonradan bunu haber alan Hacıbekir adında diğer bir işçi bunu hükûmete haber vermiş. Bizleri yakaladılar ve paraları geriye aldılar. Biz kanunu bilmediğimiz için bulunan paraların hükûmete teslim edileceğinden habersiziz. Bunun için kimseye söylemeye lüzum görmeden paylaştık. Bu paraların minare içine sonradan konulduğu anlaşıyor. Eğer minare yapılırken bilâhare tamir için böyle bir para konulsaydı minarenin temelinde konulurdu. Biz bunu tecrübelerimizle biliyoruz. Her halde sonradan minarenin taşını sökerek birisi bu paraları koymuş olacak.

Mahkeme, gelmeyen suçlu Saimin ve şahitlerin çağırılmasına karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

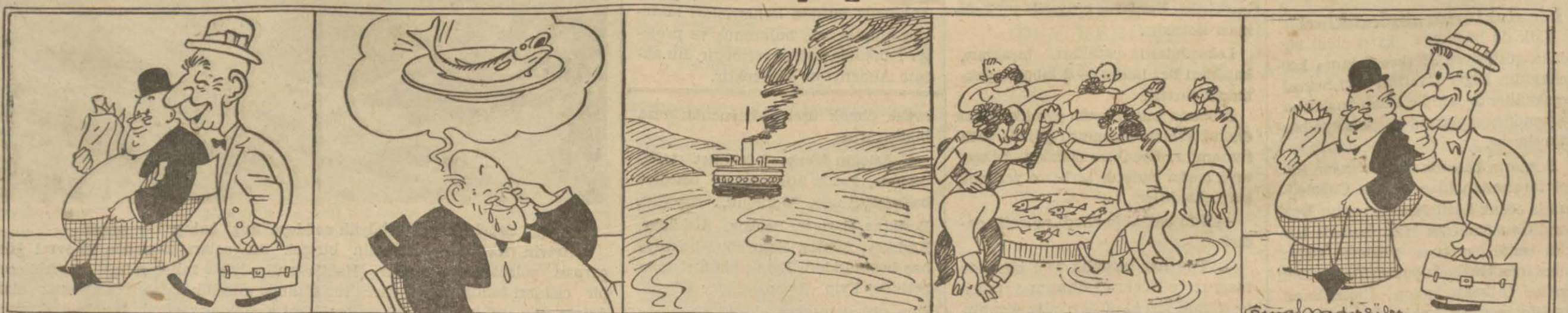
Sarıyer belediyesinde açık yok

24 haziran 937 tarihli Cumhuriyet, 24 - 25 haziran tarihli Tan gazetesinde Sarıyer belediye şubesinde 2500 lira açık olduğuna ve müfettişlerle mürakipler tarafından bu açığın neden ileri geldiğinin araştırıldığına dair bir havadis görülmüştür.

Sarıyer şubesinde böyle bir açık veya sulistimal olmayıp şubenin kayıtlarile mal sandığının kayıtları arasında 2000 lirahık bir mübâyenet görülmekle hesap sehvinde ibaret olduğu anlaşılan bu fark tashih edilmiştir. Mürakipler tarafından mezkûr şubede yapılan tetkikat da sene sonu münasebetile bütün şubeler meyanında burada da yapılmış olan mürakabe ve tetkikattan ibarettir. Keyfiyetin bu suretle tashih ve tavzihî rica olunur.

Vali ve Belediye reisi namına Ekrem Sevençan

Bay Amcaya göre...

— Şirketi Hayriyenin Boğaziçinde yaptığı işlerin en hayırlısı balık lokantası olacağı benziyor bay Amca...

... Düşün bir kere, karnın acıkmış, canın taze bir balık yemek istiyor. Şehir içinde istediğini bulmaya imkân yok! Ne yapacaksın, bu fennî dünyada bu kadarcık bir arzuyu da yerine getirmemek olur mu?...

... O halde, ver elini Sarıyer!... Balık lokantasındaki havuzlarda cins cins canlı balıklar seni bekliyor! İstedğini pişirtip, boğazın sularına baka baka ye, afiyet olsun!...

... Doğrusu güzel buluş!... Yalnız balık havuzlarının etrafında dans etmek fikri pek hoşuma gitmedi!.. Bu bana, beyaz bir insan yakalayan yamamların âyinlerini hatırlattı!...

B. A. — Öyle amma, İstanbullular, tazeliğinden şüphe edilmeyen bir gıdayı bulunca etrafında dans etmek değil a, çiftetelli oynasalar yeril!...

Tifo vakaları çoğaldı tedbirli bulunmak lâzım

(Baş tarafı birinci sahifede)
vurduk. Sıhhiye müdürü B. Ali Rıza bu haberin tamamen uydurma olduğunu söyledi ve dedi ki:

«— İstanbul hududu içinde günde sekiz on vakadan fazla yoktur. Tifo vakaları en ziyade Eminönü ve Fatih kollarındaki mahallelerde dir.»

Sıhhiye müdürü fazla izahat vermedi. Maamafih yaptığımız tahkikata göre mayıs ayından haziran ayına 241 vaka devredilmiştir. 1 hazirandan 25 hazirana kadar 190 vaka görülmüştür.

Bu rakamlar 800 tifolu görüldüğünün doğru olmadığını gösteriyor. Fakat, sıhhiye müdürünün de söylediği gibi, günde on, ayda üç yüze yakın tifo vakası görülmesi çok ehemmiyetlidir ve herkesi tedbirli bulunmaya sevk etmelidir. Sıhhiye müdürü şimdiki kadar hiç bir mahalleyi aşıya tabi tutmamıştır. Yalnız tifo hastalığı çıkan evin halkına aşı yapılmaktadır. Tifo vakalarını neşrederek halka vesayada bulunmak lüzumlu bir şeydir kanaatindeyiz.

Bu sene görülen vakalar, geçen sene bu mevsimdeki vakalardan fazladır. İstanbul sıhhi, içtimai şeraiti geçen yıllara göre değişmiştir. Şu halde tifo vakalarının artmasına sebep nedir?

Selâhiyattar bir zatın bize verdiği malûmata göre sebep şudur:

İstanbul son aylarda iş bulmak için Anadoludan birçok kimseler geliyor. Bunlar, İstanbul'da bir iş bulamadıklarından ve memleketlerine dönmek maddi imkânı da malik olmadıklarından çok sefil bir hayat yaşıyorlar. İstanbul'un birçok yerleri bu gibi işsiz, güçsüz halk ile dolmuştur. Bunların hayat şartları çok ıktıdai ve gayri sıhhi olduğundan bunlar tifo fonun yayılmasında büyük bir âmil oluyorlar.

Bundan başka evlerde, bostanlardaki kuyuların suları da çok şüphelidir. Halk, bu kuyu suyunu hem içiyor, hem de temizlikte kullanıyor. Meyvalar, sebze çok fena şerait dahilinde bostandan ve bahçelerden istihsal edilerek satılıyor. Bütün bunlar tifo fonun intişarına sebep oluyor.

Tifo karşı tedbir

Tifo en müessir çare muhakak ki aşılmaştır. Dün kendisiyle görüştüğümüz bu mevzuda selâhiyet sahibi bir doktor dedi ki:

«— Abur, cubur yemekten sakınma, bilhassa temizliğe son derece riayet etmelidir. Meyva yenecekse en evvelâ meyveyi permanganatlı bir mahlûlün içine koymalı, burada meyva biraz durduktan sonra meyveyi terkos suyunda yıkamalı, sonra yemelidir. O zaman yediğiniz meyvanın mikrop-suz olduğundan emin olursunuz. Herkes aşılmalıdır. Vakıa tifo karşı kullanılan haplar da müessirdir. Fakat aşı yüzde seksen fayda verirse bunların tesiri yüzde yetmiştir.»

Kasımpaşa deresi

Belediye Kasımpaşa deresini temizlemek ve üzerini kapatmak üzere 900 bin liraya yakın bir para sarfetmişti. Fakat derenin Kasımpaşa doğru kısmı kapandığı halde üst tarafı açık kalmıştır. Açık kısmın civarındaki bazı evlerde birkaç tifo vakasına tesadüf edilmiştir. Sıhhiye müdürlüğü derenin bu açık kısmının da hemen kapatılması hakkında belediye reisliği nezdinde teşebbüslerde bulunmuştur.

Bir doktorun söyledikleri

Halk da hastalığa karşı ciddi bir alâka gösteriyor. Herkes doktora koşmaktadır. Diğer taraftan bazı hususî teşekküller de tifo ile kendi başlarına ve kendi hesaplarına mücadeleye başlamışlardır.

Bunların başında doktor İhsan Sami tarafından idare edilen Çağaloğlunda çocuk kütüphanesi vardır. Doktor İhsan Sami bu kütüphanede her gün kendi hesabına yüzlerce kişiye meccanen tifo aşısı yapmaktadır. Dün doktor ve bakteriolog İhsan Sami ile tifo meselesi hakkında görüştük. Doktor bize şunları anlattı:

«— Tifo Avrupa memleketlerinde olduğu üzere bir polis hafiyesi takip etmek lâzımdır. Mikrobu çıktığı menbaı bulmak, tespit etmek ve orada

ifna etmek icap eder. Tifo ile mücadele âdetâ bir muharebedir.

Tifo mikrobu ağızdan girer. Barsaklara yerleşir, orada tahribat yapar, hattâ barsağı deler, barsaktan kana karışır. Tifo mikrobu bozuk barsağa, bozuk mideye yayılır. Burada istediği gibi neşvünüma bulur. Tifo fonun bu mevsimde çoğalmasının sebebi midelerin barsakların diğer zamanlara nazaran daha bozuk olmasıdır.

Bunun için bu mevsimde midenin, barsakların temiz ve muntazam olması lâzımdır. Tifo ya tutulmamak isteyenlerin yapacakları ilk şey budur.

Tifo ya tutulmaları temas edenlerin ellerinde tifo mikrobu bulunması ihtimali çok kuvvetlidir. Bunun için bu yakınlarda katiyen kimse kimse elini sıklamalıdır. Bunda utanılacak, sıkılacak birşey yoktur. Sıhhat meselesidir. Kadınlar bilhassa bu zamanlarda katiyen birbirlerini öpmemelidir. Tifo ağızdan geçtiği için bu çok mühimdir. İshal olmamağa son derece gayret edilmelidir. İshal olanlar daima bir tifo tehlikesi içindedirler. Bunun için mideleri son derece temiz tutmak gerektir. Bu yakınlarda hıyar gibi, dondurma gibi şeyler yemek, vakitli vakitsiz şerbetler, sular içmek fennen doğru değildir. Çok soğuk su içmek de barsakları berbad eder.

Elleri günde üç dört kere yıkamalıdır. Çünkü ellerin temizliği tifo için çok mühimdir. Elleri katiyen ağıza götürmemek, mümkün olduğu kadar öteyi beriyi az tutmak, hattâ mümkünse sokakta eldiven giymek lâzımdır.

Sonra sineklerin bu işte rolü pek mühimdir. Sinekler gayet uzaklardan, hastaların pisliklerinden aldıkları tifo mikroplarını naklederler. Kara sineklerden son derece korunmak gerektir.

Bu yakınlarda çok meyva yemek doğru değildir. Yenilen meyvanın kabuğunu mutlaka soyarak yemek lazımdır. Tifo ağızdan geldiği için her sabah dişleri iyice uçmak şarttır.

Bütün bunların üstünde aile reislerinin kendilerine emanet edilen çocuklarını her halde aşılatmalarını elzemdir.

Su meselesine gelince... Bugünlerde tahta fiçilerden, tenekelerden su içmek doğru değildir. Bu zamanlarda hiç düşünmüyerek, büyük bir itimadla terkos suyu içmelidir.

Çünkü son zamanlarda yeni yapılan havuzlarla terkos suyu çok temizlendirilmiştir. İçinde kâfi miktarda javel maddesi vardır.

Dışarıdan alınan buz katiyen su içine, şerbet, komposto içine koymak doğru değildir. Çünkü bu buzların bir kere nasıl sudan yapıldığı malûm değildir. Sonra buzların son derece temiz su ile yapıldığını kabul etmek bile bunların nakledilirken kirlendiğine şüphe yoktur.

Buzların bir takım tahta arabalarda üzerlerine çuval ve bir takım talaslar konularak nakledildiğini görüyoruz. Bu tahta arabaların bir gün evvel hattâ bir kaç saat evvel gübre taşımadığı ne malûm? Çünkü bizde buz nakline mahsus, hususî arabalar yoktur ki.. buzlar lâalettayın arabalarda naklediliyor.

Sonra kepe ile kazandan şerbet, su alıp bardağa koyunak usulü bugünlerde tifo mikrobu nakletmek için birebirdir. Bunların bu vesile ile kalkması lâzımdır.

Lokantalarda çatalları, bıçakları, kaşıkları her halde 2 - 3 kibritle yakmanız şarttır.

Bilhassa bugünlerde çocuklara çok dikkat etmek lâzımdır. Çünkü tatil zamanıdır. Çocuklar sokakta, bahçe, veya başka yerlerde serbesce yerlerde gezmektedirler.

«— Tifo hastalığı şimdi ne safhada-
dır?

«— Tifo her hastalık gibi bir kere taarruz ve hücum safhasını yapmıştır. Şimdi tevakkuf devresine girmiştir. Bundan sonra hastalığın inhitat devresi başlayacaktır.

Aşı istasyonları

Her gün sabahtan akşama kadar tifo aşısı yapılan istasyonları bir ko-

Akayın yaz tarifesi

Bu sene doğru seferler çoğaltıldı

Akay idaresinin 30 hazirandan itibaren tatbik edilecek olan yeni tarifesinden bir nüsha matbaamıza gelmiştir. Bu sene bilhassa Büyükdada iskelesile Yürükali plâjı arasında seferler tertip edildiğini gördük. Bu seferler, haftanın her günü olmakla beraber, bilhassa pazar günleri daha fazladır. Diğer Adalardan Yürükali plâjına gitmek isteyen yolcular, Büyükdada iskelesinde aktarma yapabileceklerdir. Pazardan başka günler de sabahları Büyükdadan 5,50 7 ve 9 da hareket eden vapurlar Heybeliye uğradıktan sonra doğru Köprüye geleceklerdir.

Bundan başka saat 8 de Büyükdada ve Heybeliden doğru birer vapur vardır. Bu vapurla yolcular saat 9 da Köprüye çıkabileceklerdir.

Akşam seferlerine gelince: Akşamları saat 18 de Köprüden hareket eden vapur Heybeliye uğradıktan sonra Yalovaya gidecek, saat on sekizi 11 ke hareket eden vapur da hiç bir iskeleye uğramadan doğrudan Büyükdada gidecektir.

19,15 de hareket eden vapur Heybeliye uğradıktan sonra Büyükdada gidecektir.

Pazar günleri Adalara gidip de tatil günlerini Büyükdada geçirmek isteyenlerin ihtiyacı da düşünülmüştür. Büyükdadan 22,10 da hareket eden son vapur bütün Adalara uğradıktan sonra Köprüye yanaşacaktır.

Tarifenin umumî vaziyeti bu sene iyi tertip edildiğini ve halkın ihtiyacı göz önüne alındığını gösteriyor. Tatibkattan alınacak netice isabet derecesini bir kat daha gösterecektir.

Anadolu cihetinde su verilmeyen mahaller

Son aylar içinde Kadıköy su şirketinin abonelerine muntazaman su vermediği ve bu yüzden bazı şikâyetlerin çoğaldığı görülmüştü. Bu şikâyetler üzerine tahkikat yapılmıştır. Kadıköy su idaresinin su verdiği muntakalardan bazılarında 24, bazı yerlerde 36, bazı semtlerde de 48 saat müddetle su verilmediği görülmüştür. Çengelköyünden geçen ana borulardan birinin birdenbire patlaması ve tamininin uzun sürmesi buna sebebiyet vermiştir. İki gündenberi tamin bittiğinden su yeniden eski şekilde verilmeğe başlanmıştır. Maamafih, Kadıköy su şirketi tesisatını devredeceğinden bu borunun da taminini geciktirmiştir.

Eşekle nakliyatın kaldırılması geri bırakılmıyacak

Eşekle nakliyatın kaldırılması hakkındaki kararın tatbikinin tehir edileceği etrafında bir şayla vardı. Hattâta sular cemiyetinin kendi âzası-nada böyle bir tebliğat yaptığı söyleniyordu.

Bu haber doğru değildir. Belediye 1 ağustostan itibaren Beyoğlu ve Eminönü kazalarında merkeple nakliyatı katî surette menedecektir. Alâ-kadarlara tekrar tebliğat yapılmıştır.

Yeni inşa edilecek vapurlar

Denizyolları idaresinin Almanyaya sipariş ettiği yeni gemileri inşa edecek olan Alman inşaat grubunun mümessili B. Grotez dün şehrimize gelmiştir. Grup mümessili Almanyada inşa edilen 5 bin tonluk üç vapur hakkında burada Denizyolları idaresile müzakerede bulunmuş ve projeler hakkında izahat vermiştir. Bu akşam Almanyaya dönecektir.

laylık olmak üzere okuyucularımıza bildiriyoruz:

Çağaloğlu Merkez hükümet tababetinde, Fatih hükümet ve belediye baştababetinde, Eminönü, Beyoğlu, Beşiktaş, Sarıyer, Beykoz, Üsküdar, Kadıköy, Adalar, Bakırköy belediye baş hekimlikleri, Eyüp hükümet tababetinde, Eyüp dispanserinde, Edirne-kapı sıhhat merkezinde, Fatih mıntakasının: Samatya, Şehremini, Eyüp, Unkapanı, Fener, Karagörmük, mevki hekimliklerinde, Eminönü mıntakasının: Alemdar, Kumkapı, Beyazad, Küçükpazar mevki hekimliklerinde,

İngiliz başvekili, "Vaziyet ciddîdir, fakat ümitsiz dağildir,, diyor

(Baş tarafı birinci sahifede)

Almanya ve İtalya tarafından verilen kararlarla kontrol sisteminde bırakılan boşlukları doldurmak ve İspanya-daki ecnebi gönüllülerinin geri çağrılmasını temin etmek için sarfettiğimiz gayretlere devam etmekteyiz. Zannedirim ki, hepimiz ihtiyat, sabır ve itidal ile hareket edersek, Avrupa sulhünü kurtarmaya muvaffak oluruz.»

Alman mahafilinin endişesi

Londra 25 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden Londradaki Alman mahafil B. Von Neurath'ın ziyaretinin tehir edilmesi üzerine İngilterenin Roma - Berlin mihverini kırmak üzere B. Mussoliniye bir takım tekliflerde bulunmasından endişe etmektedir. Bu mahafil, B. Von Ribbentrop'un Berlindeki faaliyetinin pek nazik mahiyette olduğunu, Almanyanın Londra sefirinin bir «Dört devlet misakı» siyaseti yoluna girmek suretile Almanyayı nazik bir vaziyete sokmuş bulunduğunu ilâve etmektedir.

Aynı mahafil, İngilterede, İtalya ve Almanyanın çekilmesi yüzünden kontrol sisteminde hasıl olan rahneyi kapatmak zaruretinde ısrar edilmesine büyük bir ehemmiyet atfetmektedir.

Mahalli diğer bir Alman membaından öğrendiğimize göre, Almanyâ, Akdenizdeki cüzütamlardan birçoğunu çekecek ve orada yalnız Alman ticaret gemilerini himaye edecek bir iki harb gemisi bırakacaktır.

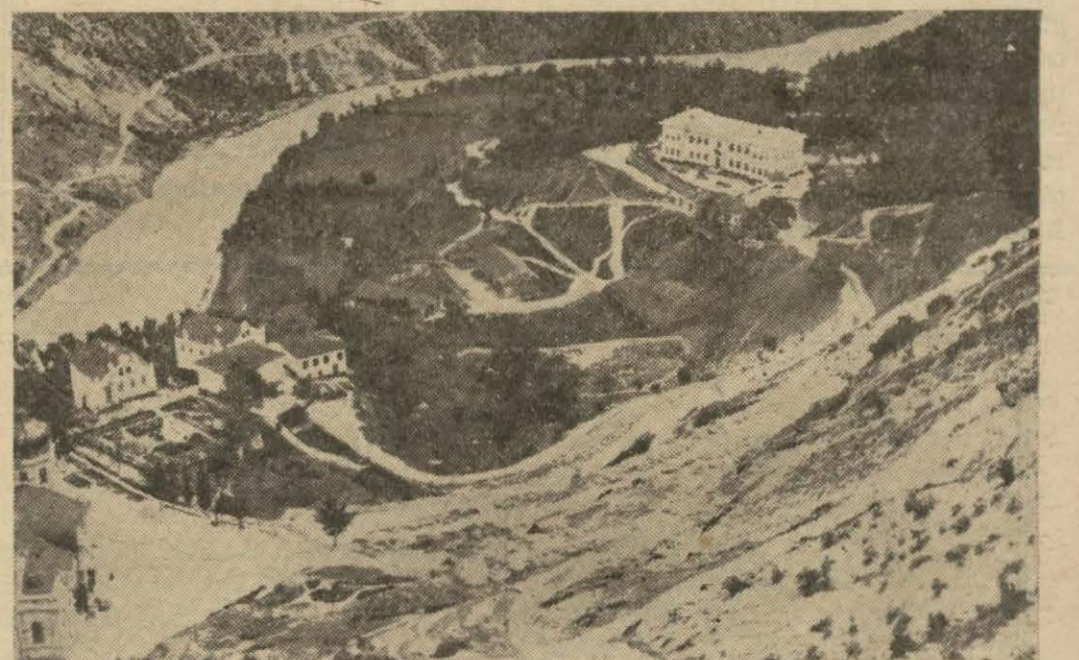
Bu son ihtimal hakkında mütalâalarına müracaat edilen siyasi İngiliz müşahidler, Almanyanın niyet ve tasavvurları böyle olduğu takdirde mevcud gerginliğin büyük mikyasta azalacağını beyan etmişlerdir.

Öntümüzdeki hafta iptidasında B. Von Ribbentrop'un muhtemel iştirakile toplanacak olan ademi müdahale komitesinin vaziyeti mühim surette tenvir edeceği tahmin olunmaktadır.

Suriye Başvekili dün şehrimizde bir gezinti yaptı

Bugün İstanbul'a gelecek olan Başvekil İsmet İnönü ile görüşmek üzere şehrimizde kalan Suriye Başvekilî B. Cemil Merdüm dün öğleye kadar Pera-palas otelinde dinlenmiş ve öğle yemeğini Fransız sefarethanesinde yedikten sonra şehirde bir gezinti yaparak temâşaya şayanı yerleri görmüştür.

Artvinde açılan büyük caddeye kuş başı bir nazar

Artvin (Akşam) — Artvin'in bir çok ihtiyaçları arasında en evvel göze çarpan yolsuzluk olmuştur. Hakikaten şöyle rahat rahat gezilebilecek bir caddesi bulunmayışı, her türlü tabii güzellik bakımından eşsiz olan Artvin için, mühim bir noksandı. Fakat son aylar zarfında bu eksikliği, kısmen olsun, tamamlamak üzere faaliyete geçmiş, bunun neticesi olarak ta üç buçuk kilometrelik muntazam bir cadde meydana getirilmiştir.

Çalışma gece gündüz durmadan devam etmekte ve şehri ikiye bölen ana cadde icabeden kısımlarında genişletilerek muntazam bir hale konmak tadır.

SİYASİ İCMAL:

Fransada kabine değişikliği

İspanya sahillerinde yeniden bir Alman harb gemisinin taarruza uğramasından dolayı Garbi Avrupalıların büyük devletleri arasındaki ahenk ve anlaşma bozulduğu bir zamanda bu devletlerden Fransada kabine değişti. Bu değişiklik harici işlerde değil dahili mesleklere neşet etmiştir.

Fransada iş başına sol partilerin gelmesi ve bahusus bunlardan müfrit olup şimdiye kadar hükümet başına gelmeyenlerin en cezalı içtimai kanun ve tedbirleri zorlarcasına mütemadiyen tatbik etmeleri sermayeyi iktidatı harice kaçtırmıştı. Bu sebepten sosyalistlerin lideri Blumun riyaset ettiği hükümet bu seneki bütçede kırk milyar ve gelecek sene bütçesindeki elli milyar Frank açığı kapatmak için müsaide şeraitli istikrarlı bulamadığı gibi varidatı dahtı tezyid edemiyordu.

Son çare olarak cebri istikrazlar ve tahviller yapmak ve paranın esaslarını değiştirmek kalmıştı. Mevcud sermayelerin kısmen zabtı demek olan bu tedbirleri parlamentodan diktatörlük salâhiyeti alarak yapmak istemişti. Mebusan meclisinde hükümet partilerinden radikal sosyalistlerden bir kısmı muhalefet göstermekle beraber mebusaların ekseriyeti bu diktatörlük salâhiyetini vermişti. Fakat âyan meclisindeki kahir ekseriyet Blum kabinesine sermayeleri zabt ve tasar-

ruş hakkını iptal edecek yolda salâhiyet vermekten imtina eylediğinden kabine istifaya mecbur olmuştur.

Yeni kabineyi Radikal sosyalistlerin liderlerinden olup sosyalizm esaslarının tatbikine ötedenberi muhalif ve mali iktisadi liberalizme taraftar bulunan Chaumet teşkil etti. Maliye nezaretini de gene mali ve para işlerinde muhafazakârlığı ile maruf Bonnet deruhde etmiştir. Kabinenin Harbiye ve emsali mühim nezaretleri de yalnız Radikal sosyalistlerin değil mutedil partilerin ve hattâ kısmen sağların itimad gösterdiği adamlara verilmiştir.

Bu adamlar iş başına gelmeleri ile memlekete sermayeyi kaçırmanın bütçenin açığını son derecede genişleten ve aynı zamanda memlekette pahallık peyda edip istihsalı engelleme içtimai kanunların tahdid edileceği şüphesizdir. Böyle bir şey sosyalistler ve bahusus komünistler ile amele sendikaları yanaşmak istemezler. Fakat bunlar şimdiye kadar emel ve maksadlarına birçok fayda getiren halk cephesinin dağılması ve yeni bir intihab yapılarak iş başına sağların gelmesi için ister istemez yeni kabineye razı olmuşlardır. Sosyalistler yeni kabineye ikinci derecede olarak girmişlerdir.

Fezullah Kazan

Soğana dair

Soğan sever misiniz?.. Bu suali yüz kişiye sorunuz, doksanından şu cevabı alacaksınız:

— Severim, fakat ah kokusu, ah kokusu!..

Filvaki soğanın kokusu olmasa nefis şeydir.

Amerikalılar soğana bayılırlar, hattâ Mişiganda bir de cemiyet var: Soğan severler cemiyeti.

Bu cemiyetin geçenlerde kongresi toplandı. Cemiyet reisi B. Lokvud:

— Acaba soğan neden kokuyor? Bunu incelemek üzere bir komisyon toplansın! dedi.

Âzalardan biri de, soğanın, yiyenin ağzında kalan kokusunun, bir klomi mahlûlû ile 30 saniyede izale edileceğini söyledi.

Diğer bir âza ortaya şayanı dikkat bir iddia attı:

— Kokusuz soğan yetiştirmek kabildir. Soğan zambak nevindendir, yakında yakamıza takıp gezebileceğiz...

Amerikadaki soğan severler, bizim köylünün meşhur sözünü bilmiyorlar galiba.

Bizim köylü de, Amerikalılardan çok evvel, 1857 de, kokusuz soğan yetiştirmek hevesine kapıldı; bunun çaresini düşündü:

— Hele bir soyayım da öyle ekim! dedi.

Soğanları soydu, ekti... Soğanlar yetişti. Köylü yedi, bir ahabına hohladı.

— Pöf!.. Leş gibi kokuyor...

Bizim köylünün aklına başka bir çare geldi:

— Hele bir soyunayım da öyle ekim, dedi.

Soyundu, soğanları ekti... Soğanlar yetişti, köylü yedi, bir ahabına hohladı.

— Pöf!.. Leş gibi kokuyor...

Bunun üzerine bizim köylü:

— Soydum ekim, soydum ekim, soyuna çekti, soyu kurusun! dedi.

İtalyada okunanlar

Bugün en çok okuyan millet İtalyanlardır; ancak iki vermut parasını geçmeyen kitapları, yani ucuz kitapları okuyorlar.

İtalyada en çok okunan kitapların başında klâsikler geliyor. Milânodaki tâbi Barion 1929 dan 1935 e kadar Dantenin Divin Komedisinden, 210,000 nüsha sattı.

Danteden sonra Manzoni geliyor. Yabancı müelliflerden en fazla rağ-

bet gören de Tolstoidur. Basubadelmevî her sene 50,000 tane satılır.

İtalyanların sevdiği muharrirlerden biri de Kaimpensadır. Bu muharririn «Graziani» eseri geçen sene 100 bin tane satıldı.

İtalyada ellerde dolaşan bir kitap ta Macar müellifi Molnarın «Via Pal'in garsonu» eseridir. Kısa bir zamanda 105.000 nüsha satılmıştır.

Gemlikte Gazi M. Kemal okulunun 1 ncı sınıf talebeleri öğretmenleriyle beraber

KANSIZLIK

Nöresteni,
zafiyet ve
Chlorose

be şizizlik için yeğâne deva kanlı ihya eden
Sirop Deschiens, Paris

Bir kurşun hırsızı yakalandı

Muhakeme edilirken başka suçları da meydana çıktı

Dün adliyeye azılı bir hırsız teslim edilmiştir. Hırsızın yakalanması garip şekilde olmuştur. Geceleyin sırtında bir küfe ile bir adam sokakta giderken polisler kendisinden şüphelenmişler ve yakalamışlardır. Adam karakola götürülüp küfesi açılınca içinde birçok kurşun lâvhalar dolu olduğu görülmüştür. Kendisi isticvap ediliği zaman isminin Mehmed olduğunu ve kurşunları satın aldığı söyledi. Fakat polisler bu adamın hüviyet cüzdanına bakınca üzerindeki fotoğrafın kendisine benzemediğini ve hüviyet cüzdanının başkasına ait olduğunu anlamışlardır.

Bunun üzerine tahkikat derinleştirilmiş ve sahte hüviyetli adamın küfedeki kurşunları bir caminin kubbesinden aşırıldığı tesbit edilmiştir. Bunun üzerine kendisi tekrar sorguya çekilmiş ve biraz sıkıştırılınca elindeki hüviyet cüzdanının kendisine ait olmadığını, hakiki ismi Zileli Şevket olduğunu itiraf etmiştir. Bu vaziyet karşısında tahkikat genişletilmiş ve Şevketin diğer bir suçu daha meydana çıkarılmıştır.

Meğer Şevket Zilede bulunduğu sırada Ziraat bankasının orada bir camii anbar yaparak içine buğday doldurduğunu görmüş ve bir gece caminin duvarını delerek içeriye girip bir çok buğday çalmıştır. Şevket buğdayları başka bir yerde ucuzca sattıktan sonra eline geçirdiği başkasına ait bir nüfus tezkeresiyle İstanbul'a kaçmıştır. Hırsızlık bu suretle meydana çıkınca Zile adliyesi Şevket hakkında tahkikata girişmiş ve yakalanması için diğer vilâyetlere, bu arada İstanbul'a müracaat etmiştir. Zabitâ Şevketi yakalayınca hakkında Zilede Ziraat bankası anbarını soymak, sahte nüfus tezkeresiyle seyahat etmek ve İstanbul'da cami kurşunu çalmak suçlarından evrak tanzim ederek Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine teslim etmiştir.

Şevket mahkemede yapılan sorgusunda suçların hepsini inkârı kalmışsa da yapılan tahkikatla suçları sabit olduğundan kendisi tevkif edilmiştir.

Hamiyetli bir bayan

Bütün eşya, mücevherlerini hayır cemiyetlerine bıraktı

Bergama (Akşam) — Bergama Turabay mahallesinden bayan Zehra ev eşyası ve mücevheratını noterlikten tanzim ettirdiği vasiyetname ile hayır kurumlarına terketmişti. İki gün evvel vefat eden bayan Zehranın ev eşyası tayyare kurumu namına satılmış 300 lira kadar tutmuştur.

Mücevheratı Kızılay ve Esirgeme kurumu namına terkedilmiştir. Mücevherat 51 dizi inci 11 parça elmas, zümrüt küpe, yüzük ve iğneden ibarettir. Fiat tespit edilmek üzere İzmir kuyumcularına gösterilecektir.

NOVOTNI

Serin ve güzel bahçesinde
Her akşam meşhur

Budapeşte Bülbülü

ve sevimli tenor

BAY YUNKA

en güzel şarkılarını okuyorlar.
Her öğleden 14.30 a kadar meşhur NOVOTNI orkestrası en seçkin parçaları çalıyor. Tenzilâtli fiyatlar:
Tabldot 4 tabak 75 kuruş
Daire - Tepebaşı

TRUFLEX

Oyuklu Traş Bıçağı

Çocuklar arasında: 20

“Hiç erkekler ev işleri yapar, yemek pişirirler mi?,”

Bugünkü çocuklar en ziyade tayyareci olmak istiyorlar

Bugünün çocukları içinde en cazibeli mesleklerin başında tayyarecilik geliyor. Eskiden, bundan 40-50 sene evvelki çocuklar:

— Ne olacaksın?

Sualine hemen cevap verirlermiş:

— Paşa...

Bugünkü çocukların yüzde sekseni ise bu suale «Tayyareci» cevabını veriyorlar.

Bir kaç gülbüz çocuk müsabakasında birinciliği kazanan Meral da:

— Tayyareci olacağım.. cevabını verdi. Tayyareye binip buradan Afrika, Amerika, daha uzaklara gideceğim.

— En çok ne zaman sevindin Meral?...

— Dağcılık klübünde gülbüz çocuk müsabakasında birinci oldum. Bana çikolatadan yapılmış, amma tıpkı tıpkısına bir iş bankası kumbarası verdiler. İçinde para biçiminde çikolatalar vardı. O kadar sevindim ki dünyalar benim oldu. Sonra babam o çikolata kumbarasının sahibisini aldı. Şimdi içine para atıyorum...

Dehşetli sporcu olan Meral sordum:

— Meral sen Galatasaraylı mısın? Fenerli mi?..

— Fenerliyim.. Fenerli.. Fenere toz kondurmam.

— Sen en çok neden korkarsın?

— Hiç bir şeyden..

— Fareden?..

— Ne faresi?.. Fareye şöyle bir bastın mı ölür.. Ben düşmandan bile korkmam.. Tayyareden atarım bombaları, mehvederim düşmanı...

— En çok neden hoşlanırsın?

— Yolda askerlere, zabıtlara selâm durmaktan, Taksim heykeli önünden geçerken selâm vermekten çok hoşlanırım. Sonra benim izci elbisem var..

— Büyük olmak ister misin Meral.. Şimdi şu dakikada meselâ hemen büyüyeceğisin deseler hoşuna gider mi?..

Meral biraz düşündü:

— Bazı defa büyük olmak istiyorum.. dedi. Geçen gün annem bizim abajürdeki ampulün tozlarını siliyordu. Canım büyük olmak istedi. İçimden: «Keşke büyük olsaydım da bu tozları ben silseydim» dedim.. Büyük olmak insana bazı zamanlar lâzım oluyor..

— Para biriktiriyorsun.. Bu paralarla annene, babana ne yapacaksın bakalım?..

Meral

— Anneme elbiseler, terlikler, iskarpinler alacağım.. Babama da yemiş alacağım.. İş para biriksin.. Para ile ne alınmaz ki.. Her şey alınır..

Babası Merala sordu:

— Asker olursan zabıtlığını nerede yapacaksın bakalım.

Meral gayet büyük bir ciddiyetle cevap verdi:

— Tabii Lüleburgazda...

— Sebep? Başka yeri neden istemiyorsun...

— Dayım da orada zabıt.. Lüleburgaza gitti. Giderken bana sıkı sıkı tenbih etti: «Sen de subay ol da Lüleburgaza gel.. Orada seni bekliyorum..» dedi.. Ben de subay olup gideceğim..

— Sen en çok neye kızsarsın?

— Herkesin beni kız zannetmesine.. Öyle kızarım ki hırsımdan hüngür hüngür ağlarım.. Saçlarım uzun da ondan beni kız zannetiyorlar.

— Pekî bunda o kadar sinirlenecek ne var?.. Kız olmak fena mı?..

Meral büyük bir gururla göğsünü şişirdi:

— Ben, dedi, erkeğim.. erkek... Niçin beni kız sansınlar.. Madam ki erkeğim, herkes öyle bilmeli..

— Sen tiyatroyu mu çok seversin? Sinemayı mı?..

Meral ikisinden hangisini seçeceğini şaşırması gibi düşündü, sonra:

— Karagözü.. dedi.. Babam beni Ka ragöze götürdü, çok hoşuma gitti doğrusu...

— Sen nasıl çocukları seversin Meral?..

— Cesur çocukları severim.. Korkak çocukları hiç sevmem.. İnsan bir şeyden korkmamalı.. Hele erkekler...

— Sen ev işi görür müstün?

Meral yüzüne dik dik baktı, sert sert sordu:

— Yoksa sen de beni kız mı sandın?..

— Hayır... Neden sordun?..

— Erkekler ev işi görürler mi hiç? Ev işleri kadınların, kızların yapacağı şeydir.. Ben erkeğim... Hiç erkek yemek pişirir, ortalık süpürür mü?..

— Sen en çok nelere dikkat edersin Meral?

— Hasta olmamağa.. Hep böyle gülbüz kalmamağa.. Büyüyünceye kadar hep gülbüz çocuk müsabakalarında birinci geleceğim... Buna karar verdim... Büyüyünce de kuvvetli bir asker olacağım.. kuvvetli bir tayyareci...

— Sen en çok hangi hayvanları seversin?

— Kuşları..

— Sebep?

— Onlar hep gökte.. Gök çok güzel yer... Toprakta, yer yüzünden çok güzel... Ben de onlar gibi uçmak istiyorum.

H. F.

ÇOCUKLAR ARASINDA

ANKETİMİZ BUGÜN BİTTİ

KUPON YOKTUR

İSTEDİĞİNİZ ÇOCUĞA REY VERİNİZ

MÜKÂFATI SİZ KAZANABİLİRSİNİZ

DİKKAT:

Anketimiz bitti. 20 küçük okuyucumuzun fikirlerini birer numara ile neşrettik. Mükâfatı kazanacak olanlar bu 20 küçük okuyucumuz değil, bunlara rey verecek olanlardır. Hangi çocuğun fikrini beğendi iseniz anket numarası ile beraber bize yazınız. En çok beğenilen ankete rey verenler arasında birinciye 25, ikinciye 15, üçüncüye 10 lira, on üçüncüye kadar birer iş Bankası kumbarası, ellinciye kadar birer kitap, yüzüncüye kadar birer «ev hesabı defteri» hediye edilecektir. Müsabakaya iştirak için kupon yoktur.

Mektuplarınızı şu adrese gönderiniz: «AKŞAM gazetesi Anket muharrirliğine - İstanbul»

Cevaplar 10 Temmuz umartesi akşamına kadar kabul edilecektir. Ondan sonra gelen mektuplar müsabakaya giremezler..

Mektuplarınızı elden matbaamıza da bırakabilirsiniz.

25 lira
15 lira
10 lira
10 kumbara ve yüz tane hediye
siz kazanabilirsiniz.
20 çocuk arasında en çok beğendiğinize rey veriniz
Mektuplarınızı 10 Temmuz cumartesi akşamına kadar gönderiniz.

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

Bağlarda, bu mevsimde, uçalma nasıl ve niçin yapılır

Bağlarda, bu mevsimde yapılan uçalma ameliyatı da pek mühimdir. Bundan maksad mahsuldar sürgünlerin filiz uçlarının, resmimizde görüldüğü gibi, a noktasından, ucunu koparmaktan ibarettir.

Bu ameliyatla asmanın kuvveti kaçmasına mâni olunur ve silkmeye de önüne geçilmiş ve asmanın kuvveti beyhude yere sarfettirilmemiş bulunur.

Filizlerin uçlarını almakla tasarruf edilen kuvvet çubuğun diğer mühim kısımlarına gider ve o uzuvları takviye eder..

Asmanın kuvveti tek mil sürgünlere müsavi bir tarzda taksim edilmemiş olduğundan, sürgünleri de şüphesiz muhtelif kuvvette olur.

Uçları alınan kuvvetli sürgünlerden tasarruf olunan kuvvet ile, zayıf filizlere yardım edilmiş olur...

Uçalmaya tâbi tutulan sürgünler üzerindeki salkımlar, iyi teşekkül eder ve çok büyür, salkımlar keyfiyet ve kemmiyetçe daha mükemmel olur.. uçalma ile, salkımların kemale gelmesinde mühim âmil olan, aşağıdaki yapraklara kuvvetin nüfuzu, binnetice temessül hâdisesi teşkil edilir.

Uçalma ameliyatı körpe filizlerdeki son salkımın, en aşağı lâakal iki yaprak yukarısından, haddi azami altı ve vasatı dört yaprak üzerinden tırnakla kesilerek icra edilir.

Uçalmayı ne zaman yaymalı?

Asmalarda çiçeklenmeden evvel başlayarak, daneler teşekkül edinceye kadar, yazın ve lüzum görüldükçe yapılabilir..

Çiçeklenmeden evvel yapılırsa, çiçeklenme muntazam bir surette cereyan eder. Bu sebepten bu ameliyatı tezahürden evvel yapmağı tercih etmelidir; bu zamanda sürgünler körpe olduğundan ameliyatın icrası da kolay olur. Bunun içindir ki, uçalma ameliyatına erken başlamak faydalıdır.

Bazı cins asmalarda, silkmeye istidatı olan nevillede, kuvvetin muntazam taksim edilmesi için, uçalmaya biraz geç başlamak faydalıdır.

Zayıf büyüyen asmalarda, en yukarıdaki salkımın üstünde nisbeten fazla yaprak terk ederek uçalmalıdır. Kuvvetli asmalarda ise keyfiyet berakistir, bunlar da en son salkımın iki yaprak üzerinden ucu alınır.

Gazetemizde intişar eden ziraat yazılarının iktibas ve kitap, risale şeklinde neşri hakkı mahfuzdur.

Saksılardaki karıncalara karşı

İstanbul B. Sedat: Bir kısım arsinik veya arsenikyeti resas bir kısım soda, 6-8 kısım şekerli su veya pekmeze, 5 kısım un koyarak karıştırmız, elde edilen hamuru, kâğıt üzerine yayınız, karıncalar limon, portakal saksılarından çıkarak bu hamuru yerler ve ölürlür. Pek zehirli olan hamuru istimal etmek çok tehlikeli olduğundan çok dikkat edilmesini tavsiye ederiz.

Bununla beraber, karıncalı yerlere naltalinli kaynar su dökerseniz, karıncaların kısmi azamı ölürlü veya sakıyı terkederek kaçarlar. Limon, portakalların budama mevsimi şimdi değildir. Zamanında tafsilat verilecektir.

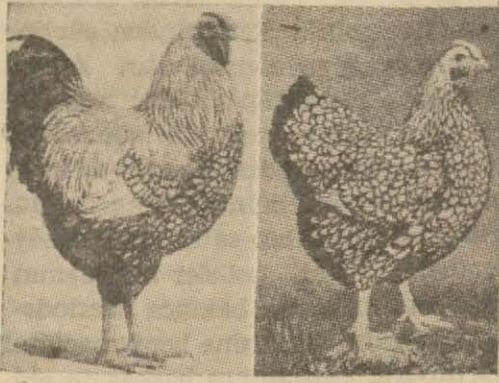
Ömer köyünde yeni mektep binası

Mihaliççik (Akşam) — Kazaya bağlı Ömer köyünde, köylüler tarafından yaptırılan okul binasının açılma töreni çok parlak olmuştur. Şimdiye kadar çocuklarını bir cami odasında okutan köylüler, öğretmen ve muhtarlarının teşvikile, çok güzel ve sıhhi bir mektep binası yapmışlardır. Açılış törenine bütün kaza memurlarıyla, birçok kimseler davet edilmişlerdir. Kurdelâ kesildikten sonra davetliler mektebi gezmişlerdir. Ömer köylüler misafirlerine açık havada bir öğle ziyafeti vermişlerdir.

TAVUKÇULUK:

Gösterişli tavuk cinslerinden: WYANDOTTE lar

Şekli, evsafı hariçiyeleri ile Koşışın ve Brahman cinslerine benzeyen Wyandotte lar, et, yumurta ve süs kabiliyetlerini ihtiva eden oldukça yumurtlayıcı cinslerdendir.

Wyandottlar, Amerikada, Brahma ve Koşışınların çileştirilmesi elde edilmiştir. Memleketimizde pek taammüm etmemiş olan bu cins tavukları okuyucularımıza ehemmiyetle tavsiye ederiz.

Wyandottların evsafı: Orta boyda, gümüşü beyaz zemin üzerinde kırmızımsıtrak siyah benekli tüyleri vardır. Sarı, koyu mavi renkli olan tavukları, en meşhurlarıdır.

Başları iri, boyunları, kanatları kısadır. İbikleri de sade, gül ibiklidir. Kırmızı küpeli, sakalları yuvarlak, ayak ve gaları sarıdır.

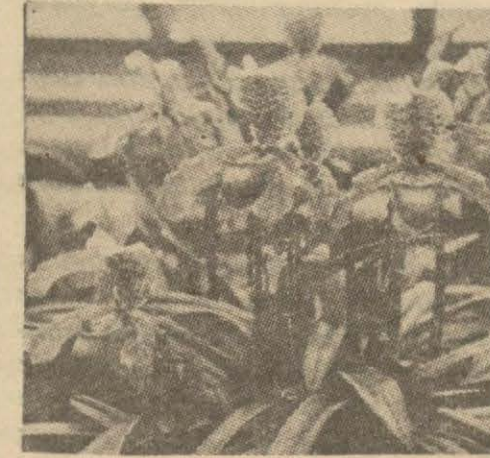
Wyandottlar her iklimde yetiştirilmeye elverişli, mükülpesent olmayan tavuklardır. Piliçleri pek çabuk büyür ve semirirler.

Horosları, 3,5 - 4 tavukları, 3 - 3,5, piliçleri de 2 - 2,5 kilo gelirler. Besiye elverişli, oldukça yumurtlayıcı, çok zarif tavuklardandır.

ÇİÇEK:

Zarif ve çok şık bir çiçek:

Çanta çiçeği
Calceolària Hybriden

Şekli, tıpkı bir çantaya benzediğinden çanta çiçeği ismini almıştır.

Şeklinin pek zarif ve şık olması, muhtelif, yaldızlı parlak beyaz, kırmızı, mavimsi renkler ile âdetâ bir resim fırçası ile, mozayik bir şekilde, tersim edilmiş bulunması hasebille, tabiatın çok zarif olan bu çiçeği salonlarımızı mütena manzaralarla, süsliyerek herkesin nazarı dikkatini celbeder..

Çanta çiçeği; sahil memleketlerde pek mükemmel yetişir, serin ve rutubetli mahallerden çok hoşlanır. İklim şartları müsait olmayan yerlerde çanta çiçekleri, hususi mahallerde, salonlarda veya serilerde yetiştirmek icap eder.

Sark ve garp istikametindeki odalar bu çiçeğin bulundurulmasına müsaittir. Çanta çiçekleri tohum ve daldırmalarla yetiştirilir.

İki senede ve yalnız tohumlarla yetiştirilen çanta çiçeği — C. Hybriden ve C. Olaria integrifolia cinsleri pek makbuldür.

Bununla beraber daldırmalarla yetiştirilen çanta çiçeği — C. rugosa ile C. Triumphdu Noire cinsleri, en iyi salon ve balkon çiçeklerindendir.

Çanta çiçekleri; şubattan mayısa kadar salonlarda veya camkânlarda bulundurulur. Tohumları ağustosta, çanaklara veya saksı tavalara konan kumlu fundâ toprağı içersine ekilir. İntaş edinceye kadar fazla hararetin bir zararı yoktur. Fakat ondan sonra, genç ve körpe nebatıkların dereceli harareti 8 - 10 olan serin ve havadar mahallerde bulundurulması lâzımdır.

Tohumlardan yetişen nebatlar, sonbaharda bir defaya mahsus olmak üzere, küçük veya mutavassıt saksılara nakledilirler. Büyük saksılara nakletmek doğru değildir. İyi ve müsait şartlar dahilinde kıs esnasında, çiçekler mükemmel bir şekilde inkişaf ederler.

Çanta çiçeği saksılarını, yazın serin rutup bir mahalde, kısın ziyadar ve dereceli harareti asgari 4 olan bir mahalde bulundurmak lâzımdır. Arasira sulamayı unutmamak icap eder.

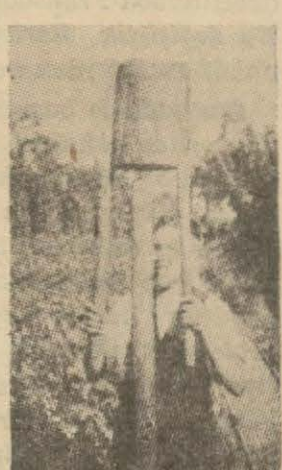
Çanta çiçeği, küflenmeğe, tufeylât ve haşerelerin tasallutuna çok müsaittir. Bu takdirde bunlarla mücadele yapılmazsa bu pek zarif çiçekler harap olurlar. Çiçekleri daha ziyade inkişaf ettirmek maksadile, bunların saksılarına gübre şerbeti vermek faydalıdır.

Çanta çiçeği, keskin, kızgın güneşten çok müteessir olurlar. Bunları gölgeli serin ve havadar yerlerde bulundurmak lâzımdır.

Resmimiz pek şık ve zarif olan Calceolària Hybrideni göstermektedir.

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Yakacak B. Hüsameddin: Mektubunuza âlâka ile okuduk. Bağ ve bahçenizi tavuk ve diğer hayvanata karşı muhafaza için, örgülü kafes tellerle etrafını tahdid etmeniz lâzımdır. Bunu en ucuz bir şekilde, şu tarzda yapabilirsiniz:

Evvelâ, tel ile tahdid edilecek mahalle, düz 2,25-2,50 metre uzunluğunda 5-6 santim kütünde düzün meşe veya gürgen merteklerini 3-4 metre fasıllarla, 30 - 40 santimi toprağı girmek şartile, resmimizde görülen meşe kütüğünden yapılmış tokmakla toprağı çakılır.

Kazıkların ucunu sivriktirmeli, biraz yakılarak katranlamalıdır. Bu oldukça uzun olan mertekler, kazıklar, ancak resmimizde görülen, ve her bahçe sahibinin bahçesinde bulunması lâzımgelen, yan taraflarında tutacak kollarla tesbit edilmiş tokmakla kabilidir.

Bu pek basit olan âletle, hem bahçelerinizin yollarını ve hem de ekildikten sonra tazyik edilmesi lâzımgelen tohumların tazyikinde istimal olunabilir.

Kazıklar üzerine, tel kafesleri, iki ucu sivri çivilerle tesbit etmek lâzımdır.

Üzerine tel gelecek kazıkların, her 5-6 tanesinin arasına, daha kalın ve betonlu harçla dondurulmuş kazıkların bulundurulması, diğer kazıkları takviye etmiş olmak itibarile, daha muvafıktır.

Bahçelerini ve bahçelerinin bir kısmını, örgülü kafes tellerle tahdid etmek isteyenler, bu tarzda hareket edebilirler.

Armut yapraklarındaki kırmızı lekeler ve haşereler

Beyazid, B. Asım Türüt: Nümunesini gönderdiğiniz armut yapraklarında, bir haşere tahribatını, diğeri de mantarı bir hastalık gördük.

Kırmızı lekeler, Gymnosporangium Sabiniae namındaki mantarların yaptığı bir hastalıktır. Civarımızda bulunması ihtimali olan ardıc ağaçlarında gelmiştir.

Buna karşı: Ağaçlar çiçek bağladıktan sonra, her sene, yüzde 1 nisbetinde Bordo bulamaç - kireç ve göz taşından yapılmış mahlûlünü - polvarizatörle ağaçlar üzerine polverize ediniz.

Diğeri, yaprakları kafes gibi delik deşik yapan bir haşeredir. Buna Eriocompoides limacina ismini veriz. Haşere zararlar başlar başlamaz, katakilla veya koryonillon karbolineum ilaçlarını suda hallederek yapraklar üzerine polverize ediniz. Bu ilaçlar hazırdir, her tohum mağazasında bulunur, mikdar ve yapıma tarzı üzerlerinde yazılmıştır.

Puseronlara karşı

Nişantas, B. Hüsnü Namık: Puseronlara karşı, size, bir kaç ilaç tavsiye edebiliriz:

I — Odun katranı 500 gram, karboniyeti sud, keza 500 gram su 100 kilo.

II — % 5 nisbetinde tütün suyu % 1 - 2 gaz yağı, % 2 - 3 nisbetinde arap sabunu,

III — Toz halinde satılan katakilla, bunları suda hallederek puseronların bulundukları yerlere polvarizatörle veya filit tulumbasile, kuvvetli bir şekilde, ikişer gün fasıllarla serpiniz, bu suretle puseronları kâmilen öldürmüş olursunuz.

Katakilla ve diğer ilaçları tohum mağazalarında hazır bulabilirsiniz.

Esad Mahmud Karakurd

SON GECE!..

Tefrika No. 78

— Mariya; bilsen bu akşam öyle muhtarip, öyle bedbahtım ki!.. Birdenbire kirpiklerinin ucu ıslanıyor...

— Ne olur Mariya!.. Beni kollarının arasına al bu akşam, başımı göğsüne bastır, sık bütün kuvvetinle beni. Üzerine titredüğün küçük bir çocuğun gibi saçlarımdan okşayarak, parmaklarını yüzümde gezdirerek öyle sık, öyle sev beni!.. Oh Mariya; çok fenayım, çok muhtaribim bu gece.

Kız, büyük bir heyecan ve hayret içinde zabitin yüzüne bakıyor...

— Ne oluyorsunuz Faruk bey, ne var?.. Allah aşkınıza söyleyin ne var?..

— Hiç, hiç bir şey sorma bana!.. Yalnız senden sevgi ve şefkat istiyorum bugün!.. O kadar!..

— Korkutuyorsunuz beni Faruk bey!..

— Ben de korkuyorum artık Mariya.

— Siz de mi korkuyorsunuz?

— Evet, ben de!..

— Niçin?

— Bilmiyorum, bir şey sorma bana!..

na!..

— Faruk bey!..

Zabit, kızı saçlarından okşuyor... Parmaklarını esmer yüzünde dolaştırıyor...

— Bu akşam ne kadar güzelsin bilsen. İnsanın gözleri kamaşıyor sana bakarken...

Kızı birdenbire kendine doğru çekerek onun esmer başını göğsünün üstünde sıkıyor...

— Sana sahip olmak bir saadet Mariya. Yemin ederim dünyanın en büyük saadeti!..

— Faruk bey; ne kadar heyecanlı, ne kadar perişansınız bu akşam!.. Muhakkak benden sakladığınız bir şey var... Söyleyin, söyleyin, yalvarırım size Faruk bey söyleyin!.. Sizi böyle perişan edecek kadar büyük ıztıraplara sevkeden şey nedir?.. Vatanınız mı?..

Zabit acı acı gültüyor...

— Hayır!..

— Kendinizi mağlûb telâkki ediyorsunuz da yoksa!..

— Hayır, o da değil!..

— Şu halde niçin ıztırap çekiyorsunuz?

Faruk; ağır ağır başını kaldırıyor.

— Senin için Mariya... Yalnız senin için ıztırap çekiyorum şimdi...

— Benim için mi?

— Evet senin için!..

— Neden?

— İşte yalnız onu sorma bana...

— Faruk bey; bûsbütün korkutuyorsunuz beni... Demek ben artık bir ıztırap mevzuuyum sizin için, öyle mi?..

— Evet, doğru!.. Bir ıztırap mevzuusun... Beni mezara kadar takip edecek olan ebedi bir ıztırap mevzuu...

— Niçin?

— Seviyorum da seni, onun için Mariya!..

— Sevmek benim bildiğim saadet getirir, ıztırap değil Faruk bey!..

— Seven için bu sahada sevgiden gelen ıztırap da bir saadettir Mariya!..

— Faruk bey; gene çok müphem konuşuyorsunuz benimle!.. Ne demek istiyorsunuz anlamıyorum!.. Ne oluyor, Allah aşkınıza açık söyleyin ne var ortada?.. Deli ediyorsunuz beni bu müphem konuşmalarınızla!..

— Rica ederim bir şey sorma diyorum bana Mariya!..

Kızın beyninde, bin bir ihtimal, bin bir korku ve endişe canlanıyor...

Bütün bunlardan bir mâna çıkarmaya çalışmaktadır... Fakat nâfile!.. Bir netice bulamıyor!.. Meyus bir halde dudaklarını bükerek:

— Faruk bey; gelin içeri gidelim diyor... Bir köşede oturur, başbaşa sizinle derdleşiriz... Elimden geldiği kadar teselli etmeğe çalışırım siz!..

— Olmaz, gideceğim Mariya!..

— Nereye gideceksiniz?

— Kumandanlığa!..

— Saat yedi buçuk, kumandanlıkta ne yapacaksınız şimdi?..

— Sekizde bir toplantı var. Orada bulunacağım!..

— Yemeğe gelmiyecek misiniz?..

— Bilmiyorum!..

— Faruk bey, bu gece mehtap var; erken gelin de sizinle biraz dolaşalım!.. Gene camlara kadar çıkar, bir ağacın altında yıldızları seyredelim...

Zabitin başı birdenbire öne düşüyor... Gözleri doluyor... Susuyor...

— Niçin cevap vermiyorsunuz?

—

— Söylesenize rica ederim; niçin cevap vermiyorsunuz; gelmiyecek misiniz?..

— Hayır gelmiyeceğim!..

Kız birdenbire şaşırıyor...

— «Hayır gelmiyeceğim!..» mi dediniz?.. Niçin gelmiyorsunuz?..

— Öyle icab ediyor Mariya!..

— Ya!..

Susuyorlar... Kız artık bir şey sormuyor... Korkuyor.. İhtimal, sormaktan, öğrenmekten korkuyor... İçinde izahı güç bir sıkıntı var... Bir hissi kablelvuku ona: «Hiç bir şey sorma, hiç bir şey öğrenmeğe çalışma artık!.. Sonra tahammül edemeyeceğin büyük bir felâkete uğrarsın...» diyor...

Şakaklarının acı acı sıızıldığını duymaktadır... Baş, omuzlarının arasına yıklmış öyle duruyor... Gözleri dolu...

— Mariya; ya sen bu gece bir yere çıkmak istiyor musun?

— Niçin soruyorsunuz?.. Mademki gelmiyeceksiniz!..

— Belki geç vakit kurtulurum da gelirim diye düşündüm...

Gene susuyorlar... Oda, derin bir sessizlik içinde...

— Ne olur, bu gece bir yere çıkma Mariya!..

— Neden çıkmayım?.. Ne kadar egoistsiniz... Hem katli olarak geleceğinizi söylemiyor, hem de beni evde alakoymağa çalışıyorsunuz!.. Niçin?..

— Sebebini sorma; ben öyle istiyorum!..

— Ne tuhaf konuşuyorsunuz bu gece Faruk bey!..

— Israr etme Mariya; öyle istiyorum işte!.. Bu gece çıkma ne olur...

— Peki madem istiyorsunuz, çıkmam!..

(Arkası var)

Bursa mektupları

Bursada koskoca bir fabrika mahallesi kuruluyor

Merinos ipliği fabrikası Bursanın sessiz bir semtinde hareketli bir hayat uyandırdı

Bursa (Akşam) — Şehrin Muradiye istasyonu yanında âdeta koskoca bir fabrika mahallesi teessüs ediyor. Bursanın bu tenha ve ıssız mıntakasını, kalabalık ve hareketli bir saha şekline sonkan (Merinos) fabrikası oldu.

Cumhuriyetin bu güzel ve kuvvetli eserini (Akşam) okurlarına tanıtmak için, fabrikayı yeniden gezdim. Görmediğim bir kaç ay içinde o kadar değişiklikler olmuş ki, hayret etmemek mümkün değil.

Merinos fabrikası, Bursanın ve memleketin iktisad hayatında şimdiden yapmağa başladığı büyük ve hayırlı tesirden başka; görüş ve düşünüşümüzde de bir tahavvül vücutte getiriyor. Şimdiye kadar (Fabrika) deyince göz önüne gelen manzara ile, bizzat Merinos fabrikasının yaptığı tesir arasında karlı dağlar var. Hatırlama, bir vakitler dinlediğim şu fıkra geldi:

Bursa fabrikatörlerinden birisi, Avrupada dolaşırken, ipek fabrikalarının birini görmek istemiş. Bir yere götürmüşler ve sabahın akşamı kadar dolaştırmışlar. Adamcağız, bu fabrikaların kime aid olduklarını da öğrenmek istemiş: — Fabrikalar değil, demişler, hepsi bir tek fabrikadır. Bunun üzerine Bursalı zat, kartvizitine yazdırdığı (Fabrikatör) sıfatını çizerek, yerine sadece (Tüccar) kelimisini koydurmuş!

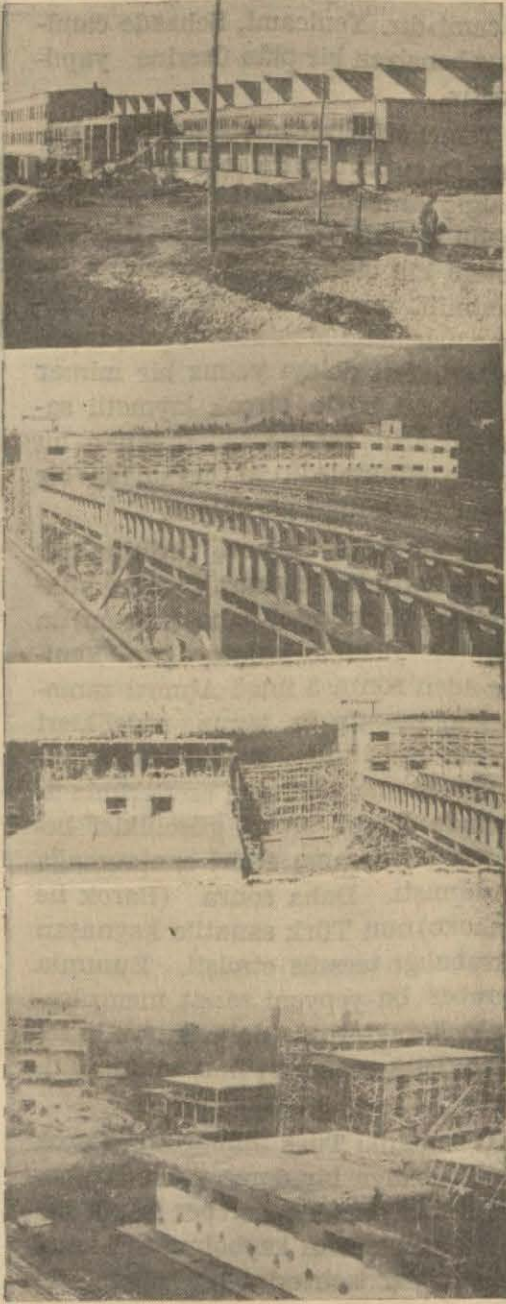
Yolladığım resimlere de baksanız, kendisini görmedikçe (Merinos) fabrikasının hakikî vaziyetini göz önüne getireceğinizi zannetmem. Bir Transatlantique nazaran bizim Akay vapurları ne ise; şimdiye kadar görmeğe alıştığımız fabrikalar da yeni inşaat yanında odur. Galiba bunun içindir ki, Merinos fabrikasını tarif ederken insan, (Büyük) tabirini bile azmsıyarak (muazzam) kelimesini kullanıyor ve yine bu sebeble olacak ki, yetmiş bin metre murabbat bir araziyi işgal eden fabrika mıntakasını anlatırken: — Mahalle ne demek, diyeceği geliyor, burası âdeta bir memleket!

İnşaat kısmını idare eden mühendis bay Asaf Tunçay, boyuna izahat veriyor ve bizi büyük bir alışkanlıkla gezdiriyor. Fabrika, yarısı inşaata, yarısı da makine ve teferüata harcanmak üzere, dört milyon liraya mal olacaktır. İlk girdiğimiz binaya üç tane kazan yerleştiriyor; boyları on ikişer metre imiş. Bu daire, elektrik santralidir; dört makine ile 1825 kilovatlık elektrik yapacak.

Ham yün deposuna giriyoruz. Zaten yakın olan şimendifer istasyonundan gelen bir (çift hat), malzemeyi ilk önce bu binaya sokuyor. Ham yün, buradan bir köprü, bir de kanal vasıtasıyla yıkama dairesine sevk ediliyor.

Bu bina alabildiğine büyük. mübaleğa olmasın amma, beş salonundan her birisi, kocaman birer tayyare meydanı genişliğinde!.. Bu beş salon, keenne, bir mektebin sınıfı. Ham yün buralardan geçerek bir nevi ikmalî tahsil ediyor!.. İlk kısımda, uzun bir vagon katarını andıran makineler var. Sonra yine makineler, makineler, makineler.. Ham yün işte buralarda yıkana kuruya, bir hayli dolaşıktan sonra, bilek kalınlığından parmak kalınlığına doğru gittikçe incelerek, nihayet bildiğimiz iplik halini alıyor. Bu minval üzere muamele gören bir kilo yün, tam doksan kilometre uzunluğunda iplik oluyormuş..

Salonların tavan kısmı, gayet kalın saç borularla kaplı.. bunlar, ham yünün daimi ve muayyen bir rutubet içinde kalmasına yarayanmış, yani salonlarda bir nevi Londra havası temin ediliyor.. Bir hayvan tüyüne gösterilen bu yüksek ihtimam ve ihtiram karşısında öyle hissediyorsunuz ki (Merinos) denilen şey, bu muhteşem şatoda naz ve naim içinde yaşayan efsanevi bir mahlûktur!..

Merinos ipliği fabrikasından bir kaç görünüş

Artık son salona geldik. Adam akıldan incelen iplik, yeni bir ameliye daha geçirerek çift tel halinde büküldükten sonra boya ve kuruma dairelerini takiben stok anbarlarına giriyor. Biz de her yerde izahat veriyorlar. Fakat ne yalan söyleyeyim, bu fennî izahat, bazan öyle çetrefilleşiyor ki, pek çoğunun iska geçmeğe mecbur oluyorum.

İnşaat için sırasına göre, bin beş yüzden fazla amele çalışmış. Şimdi, yapı işi sona erdiğinden, amele sayısı bu kadar yüksek değil..

O kadar yorulmuşuk ki, gezemediğimiz öteki binaların isimlerini bay Asaftan rica ettim: Sıra ile şöyle yazdılar: Müdüriyet, Yün yıkama binası, Ham yün ve malzeme depoları, Tamerhane, Mamul eşya deposu, Kuvvet santrali, Kömür deposu, Sulama kulesi, Kantin, Revir ve Sinema binası. Bunlardan başka altı tane çift memur evi ile bir müdür evi yapılacak; daha sonra da karşı sahaya amele evleri inşa ettirilecek imiş.

Baştan başa Türk eli ve Türk kafası ile meydana getirilen fabrika Cumhuriyet bayramında açılacak ve 200 daimi amelesinden başka 600 ü gündüz, 600 ü de gece çalışmak üzere bin dört yüz ameleli olacaktır.

Rıza Ruşen

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENE LİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 "	1450 "
3 AYLIK	400 "	800 "
1 AYLIK	150 "	— "

Posta ittihaadına dahil olmayan
enebi memleketler: Seneliği
3600, altı aylığı 1900, üç
aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş
kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Rebiulâhır 16 — Ruzı Hızır 51
S. İsmak Güneş Öğle İkinci Akşam Yata:
E. 6,24 8,45 4,32 8,32 12,00 2,03
Va. 2,09 4,30 12,16 16,17 21,48

İdarehane: Babıâli civarı
Acımsuluk So.
No. 13

Elektrik şirketi
erkânının muhakemesiDün Nafia hukuk
müşaviri dinlendi

Avrupadan getirttiği elektrik malzemesini Anadolu yakası yerine İstanbul şebekesinde kullanmaktan suçlu elektrik şirketi erkânının muhakemelerine kaçakçılık davalarını görmeğe salâhiyetli ceza mahkemesi tarafından dün de devam edildi.

Dünkü celsede şahidlerden Nafia hukuk müşaviri B. Tahir dinlendi. Hukuk müşaviri kaçak malzeme hakkında önce yapılan tahkikat ve tedkikatı şöyle anlattı:

«— Önce üç müşkülle karşılaştık, Bunlardan biri davanın bugünkü mevzuunun esasını teşkil eden Anadolu yakasına aid olan malzemenin Rumeli tarafında kullanılması; diğeri gümrüksüz malzemenin tesisatı itibaidinde kullanılacağı yerde tamirat mütemadiyede istimal olunması ve üçüncüsü de muaf malzemenin satılmasıdır.

Bilindiği üzere muaf malzeme imzalı ihraç bonoları ile mağazalardan çıkarılmıştır. Biz önce bu bonoları şirketten istemiştik. Fakat aldığımız cevap bonoların yakılmış olduğundan ibaret kaldı. Eğer bu bonoları bulsa idik bunların üzerlerindeki imzalara göre muaf malzemeyi Rumeli tarafında kullanmak üzere çıkarırlardı da hâkim huzuruna çıkaracaktık.»

Tahkikat evrakının bulunduğu 22 dosya mühürlü olarak mahkemede bulunuyordu. Mahkeme bu dosyaların açılmasına ve tedkikine karar verdi ve dosyalar açıldı. Hukuk müşaviri sözlerine devamla:

«— Tedkikatımız esnasında bize 19 Radoktör bulunduğu, 48 seksiyonel olduğunu söylemişlerdi. Halbuki araştırmalarımızda 25 Radoktör 72 seksiyonel bulduk. Fakat bunların kullandığı yerler tesbit edilemedi.»

Bundan sonra Müddeiumumi suçlulardan B. Lazyana sordu:

— Elektrik şirketi malzemeyi anbarlardan almak salâhiyetini kendi memurlarından başka kimselere de vermiş midir?

— Hayır. Zannetmiyorum. Fakat iyice bilmiyorum.

— Valder, Ali Vahab ve Kumpis elektrik şirketi memurlarından mıdır?

— Ali Vahab Satienin mühendislerindendir. Valder de aynı şirketin müdürüdür. Zannedersem Kumpis de bu şirkette memurdur. Fakat bu ciheti iyice bilmiyorum.

— Satie nedir?

— Tesisatı elektrikiye şirkettir. Elektrik şirketinden ayrı bir şirkettir.

— Elektrik şirketi alâkası olmadığını söylediğiniz Satie şirketinin bu üç mevruna muaf malzemeyi alabileceklerine dair bir sirküler verilmiş. Haberinizi var mı?

— Malûmatım yok. Hatırlamıyorum.

Baş mühendis B. Gileri aynı suale şöyle cevap verdi:

— Ben hatırlıyorum. Anbarlardan Satie şirketi memurları da mal çıkarabilirler. Ancak ihraç bonoları ile 24 saat zarfında mühendisler tarafından imzalanmış olması şarttır.

Aynı sual levazım şefi B. Sadiye soruldu. Şef vaziyeti izah ederek dedi ki:

— Satie şirketi memurları anbarlardan mal alabilirler. Bu hususta bir de tamim yapılmıştı. Fakat tamimler her iki üç senede bir değişir. Bu tamim de değişti ve 24 saatlık imzalamaya müddeti 48 saate çıkarıldı.

Bu sırada saat on üçe yaklaşıyordu. Müddeiumumi muhakemeye öğleden sonra devam edilmesini istedi. Avukatlar itiraz ettiler muhakeme başka güne bırakıldı.

10,000 kilo çekirge imha edildi

Bergama (Akşam) — Kozak nahiyesine bağlı Kıranlı köyünde çekirge zühur etmişti. ziraat memurluğu tarafından on beş gündenberi yapılan mücadelede 10,000 kilo çekirge itilaf edilmiş ve tamamen temizlenmiştir.

Kınıkta üzüm kooperatifi

Bergama (Akşam) — Kazanımızın en büyük nahiyesi olan Kınıkta Ziraat bankasına bağlı bir tüzüm satış kooperatifi açılmıştır. Açılış törenini ilbayımız bay Fazıl Gülleg yapmıştır.

"İttihad ve Terakki,, nin son devirlerinde
Suikasdılar ve entrikalar

Tefrika No. 132

Yazan: Mustafa Ragıp Es-atlı

Canbulat bey de sulh istiyor, kabul edilmezse istifa edeceğini söylüyor

Sadrazam, artık padişahın dost ve «İttihad ve Terakki» siyasetine taraf tarak görünen maskesi yüzünden atarak harekete geçtiğini bu ikinci misal ile bir daha anlıyorduk. Talât paşa, saltanat makamında Mehmed Vahideddin gibi bir hükümdarın bulunmasının bu tehlikeli ve müşkül zamanlarda «İttihad ve Terakki» için ne büyük bir felâket teşkil ettiğini düşünüyor ve bundan çok müteessir oluyordu.

Talât paşa, bu muzır propagandanın hangi membalardan geldiğini ve yalnız saray muhitinden değil, harici bir membadan da gelip geldiğini araştırmak istedi. Bunun için hemen tahkikata başladı. Bu propaganda, bilhassa Beyoğlu muhitinde gayri türk unsurlar arasında daha ziyade yayılmıştı. Fakat bunu ortaya kim atmıştı? Şimdi derhal anlamak kabil değildi. Bu rivayetleri ortaya sürenlerden bir kaç kişiyi yakalayıp divanı harbe vermek mümkündü. Ancak Talât paşa, bunun faydalı bir tedbir olmayacağına kani idi. Payitahtta yapılacak böyle bir tevkifat, derhal halk arasında velveleye vesile verecek, herkes bu tevkifatın sebebini araştırarak, nihayet yapılacak propaganda ile hükümet aleyhdarlığı büsbütün artacaktı.

Sadrazam, memleketin ve «İttihad ve Terakki» nin mukadderatı meçhul bulunduğu böyle bir zamanda yeni bir propaganda kapısını kendi eline açmağı doğru bulmuyordu. Bahusus, hükümetin bu (sulhî münferid) rivayetlerine fazla ehemmiyet verdiğini göstermek de doğru değildi. Talât paşa, vukuatta bir değişiklik görülmeyince, bu (sulhî münferid) propagandasının da kendi kendisine sönmüş gideceğini biliyordu.

Dahiliye anızı da sulh istiyordu

Vaziyeti soğuk kanlılıkla karşılayan ve padişahın daha ne gibi entrikalar çevirmeğe teşebbüs edeceğini bekleyen Talât paşa tam bu sırada Dahiliye Nazırı İsmail canbulat beyin hiddetli ve ısrarlı bir müracaatı karşısında kalmıştı.

Dahiliye Nezaretine tayin edildiği gündenberi İstanbulda, bilhassa vilâyetlerde askerî idarelerin hükümet işlerine müdahalelerinin önünü almağa çalıştığı için Enver paşa ile meclisi vükelâde ve meclis haricinde şiddetli münakaşalar yapan Dahiliye Nazırı, son günlerde padişahın teşvik ve himayesiyle halk arasında yapılan bu propagandanın çok hiddetlenmişti. İsmail Canbulat bey, bu propagandanın yapılmasında bilhassa Enver paşanın takip ettiği siyaseti müessir görüyordu. «İttihad ve Terakki» nin bu komiteci nazırına göre ahvalı harbiye fena bir sahaya girmişti. Bütün Suriye ve Filistin elden çıkmıştı. İngiliz orduları şimale doğru tecavüze başlamışlardı. Bu gidişle Anadolu da tehlikeyde idi. Enver paşa hâlâ vaziyetleki vehameti takdir etmiyordu. Şimdi padişahın da entrikaları başlamıştı. Binaenaleyh hükümet bir an evvel ya Almanlarla anlaşarak sulh çarelerini bulmalı, yahut memleketi emareleri görülen umumî inhilâl hareketi başlamadan evvel bitaraf bir devletin tavassutıyla münferid bir sulhün çaresini aramalı idi.

Canbulat ne için sulh istiyordu?

Talât paşa, son günlerde Enver paşanın devlet idaresinde kendi sözünden başka hiç bir söz ve kuvvetin hâkim olmamasını istiyecek kadar ısrarından, padişahın da hükümet ve «İttihad ve Terakki» aleyhinde çevirdiği entrikalardan müşkül vaziyette kalmışken, şimdi de kendisine en çok güvendiği arkadaşlarının İsmail Canbulat beyin sulh yapılması etrafında bu yeni müracaatı ile karşılaşmıştı. Garibi şudur ki vaktisiz ve zamansız olarak padişahın el altından yaptırdığı sulh propagandası devam ederken aynı zaman-

da Dahiliye Nazırı da sulhden bahsediyordu!

Fakat Canbulat beyin bu sözlerindeki sebep ve müessir başka idi. O, bir taraftan Enver paşanın, hükümet idaresinin her şubesine müdahale etmesinden ve harp ahvalının de hiç te iyi bir neticeye doğru gitmediğinden müteessir olarak Enver paşanın müdahalesine nihayet vermek ve henüz istilaya uğramayan vilâyetlerin korunmasını temin etmek; diğertaraftan da halk nazarında padişahın nüfuz ve itibarının «İttihad ve Terakki» aleyhinde olarak teessüs ve inkişafına mâni olmak üzere hükümetin teşebbüsile sulh yapılmasını istiyordu. Dahiliye Nazırı, son bir aydanberi vilâyetlerdeki âşayışın ne kadar bozulduğuna, ordudan firar eden efrad ile ötedenberi Anadolu'nun muhtelif yerlerinde eşkıyalığı sanat ittiha edenlerin birleşerek yalnız sakın halkın hayatını tehdit etmekte değil, aynı zamanda devlet nüfuzunu tehdit edecek hareketlere geçtiklerine dair aldığı son raporları Sadrazama gösterdi ve halkın harp mesabî ve felâketlerine artık daha uzun müddet dayanamayacağı kanaatini edindiğini ileri sürdü.

Bütün bu gayri müsait şeraitten başka Enver paşanın vilâyetlerdeki müdahalesinden de uzun uzadıya şikâyet etti. Nitekim son günlerde Enver paşanın verdiği bir emir üzerine çıkan bir meselein esasen intizamını kaybetmiş hükümet idaresini ve âşayışsızlığı büsbütün artırmış olduğunu misal olarak gösteriyordu.

Enver paşa, jandarmayı da eline almak istiyordu

Yaptığım tedkikata rağmen neredecereyan ettiğini tesbit edemediğim vilâyetlerden birinin jandarma kumandanlığına bizzat Enver paşanın imzasını taşıyan Harbiye Nezaretinin bir emri gelmişti. Enver paşa, bu emirle jandarma kumandanına, jandarmanın her şeyden evvel asker olduğunu ve harp ahvalının icaplarından dolayı memleketin âşayış ve muhafazası için (Karargâhı umumî) den emir ve tebliğat almadan hiç bir suretle hareket etmemesi lâzım geldiğini, aksî takdirde kumandanı şiddetle mesul edeceğini bildiriyordu.

Harbiye Nazırının bu emrini, vilâyetlerin elindeki başlıca inzabat kuvveti olan jandarmanın da ordunun eline verilmesi demekti. Bu takdirde valilerle diğer mülkiye âmirlerinin hiç bir nüfuz ve tesirleri kalmıyordu. Enver paşanın şimdilik bir vilâyet jandarması için tatbik etmek istediği bu usulün, yarın diğer vilâyetler için tatbik edilmeyeceğini kim temin ederdi?

Harbiye Nazırından aldığı emir üzerine müşkül vaziyete giren vilâyet jandarma kumandanı, vilâyet makamı ile münasebetini devam ettirip ettirmemk hususunda çok mütereddit vaziyete gelmişti. Çünkü kânen, jandarmanın merclini; vazife ve salâhiyetlerinin hududunu tayin etmişti. Enver paşanın bu emri üzerine vilâyet, derhal vaziyeti Dahiliye Nezaretine bildirmiş ve bu emrin doğuracağı menfi neticelerden bahsederek vaziyet bu şekilde devam ederse hiç bir mesuliyet kabul edilmeyeceğini izah etmişti. İsmail Canbulat bey, Enver paşanın vilâyet idarelerini hiçe indirecek derecede bu müdahalesini görünce fevkalâde hiddet etmiş, Talât paşanın rey ve mülâasasını sormadan derhal Harbiye nezaretine şiddetli bir tezkere yazmış, jandarma kumandanlığına verilen emrin geri alınmasını istemişti.

Fakat Enver paşa, Dahiliye nazırının bu müracaatına büyük bir ehemmiyet vermemiş, uzun uzadıya sebep göstermeksizin bu tedbirin «zarureti askeriye» den ileri geldiğini bildirmişti. Canbulat bey, Enver paşanın bu cevabında mantıklı bir sebep bulamadığı için, bundan «keyfî böyle istiyor, böyle yapıyorum!» manasını çıkartıyordu.

(Arkastı var)

Hava hücumlarına karşı yeni bir keşif: Ses dalgaları

Ses dalgaları ile mikropları öldürmek, dumanları dağıtmak, şarap ve viskileri eskitmek kabilmış

Son zamanlarda hava taarruzlarından korunmak için ortaya sürülen bir çok tedbir ve çareler arasında şehirlerin tayyare hücumlarından ses dalgaları ile müdahale de vardır. Bu tedbirler ve çarelerin son zamanlarda tecrübesine başlanmıştır. Yeni bir tip bomba da imal edilmektedir. Bunun ses dalgaları o kadar kuvvetli ve şiddetli olacak ki yakındaki bir tayyareyi derhal parçalıyacaktır. Bu bombanın tayyareye isabet etmesine ihtiyaç yoktur. Bombanın tayyarenin yakınında patlaması kâfidir.

Tabii böyle bir keşif şimdiye kadar def ve tardı imkânsız addedilen tayyare hücumlarının kuvvetini kıracaktır. Alelade tayyare dafii toplanın pek müessir olmadıkları açıkça söylenmektedir. Çünkü bunların müessir olmaları için atılan güllerin tayyareye isabet etmesi lâzımdır. Halbuki bugünkü müthiş süratlerine göre böyle bir isabet güçtür.

Şimdiye kadar hiç bir mühendis veya ses mütehassısı böyle kuvvetli ses dalgaları vücuda getiren bir bomba keşfetmemişir. Maamafih böyle bir keşfin imkân dahilinde olduğu kabul edilmektedir.

Ses dalgaları ile hava taarruzlarını defetmek fikrini bir çok fen adamları daha pek iptidai addediyorlar. Elektrik sanayiinin de bugünkü inkişafına varmazdan evvel böyle iptidai günler geçirmiş olduğunu unutmamak lâzımdır.

Mikroplara karşı ses dalgaları

Ses dalgalarının kullanılacağı işlerden biri mikroplardır. Mikroplar o kadar küçüktür ki her hangi bir madde ile tazyik edilerek öldürülemezler. Bir böceği iki taş arasına koyarak ezer ve öldürebilirsiniz. Fakat hiç bir mikroba karşı bunu yapamayız. Birbirine yapııştırılmış iki düz sathın ortasındaki incecik su tabakasında bile mikroplar yaşamağa devam ederler. Bu sebeble mikropları öldürmek için kimyevi madde lâzımdır.

Öyle bir madde ki en ince ve küçük yarıklara, deliklere nüfuz ederek mikrobu öldürsün.

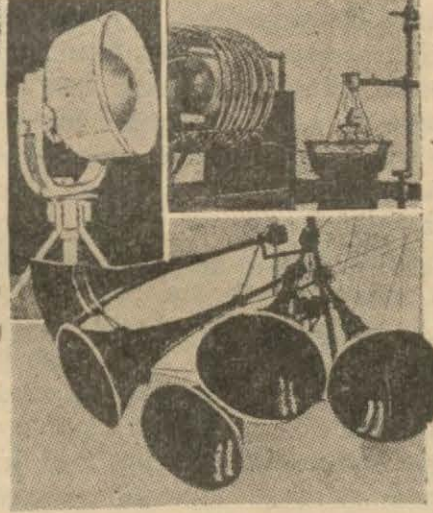
Ses dalgalarının bu husustaki faaliyetleri mikroplara nerede bulunurlarsa bulunsunlar yetiştirebilmeleri ve derhal tahrip etmeleridir. Şimdiki halde büyük şehirlerde sütler, mikropları imha edilmeden satılmamaktadır.

Yeni sistemin tatbiki sterilizasyonda çok daha basittir.

Süt, içinde kuvvetli ses dalgaları vücuda getirilen tüblerden geçirilir. Bu sesin harice akseden kısmı gayet ehemmiyetsizdir. Onun için çalışanları izaç etmez. Dahilde ise süt öyle şiddetle çalkalanır ki mikropların çoğu bu çalkalanma neticesi ölürlür. İddia edildiğine göre sütün kuvveti gıdaiyesinde ve lezzetinde de hiç bir değişiklik husule gelmeyecektir.

Ses dalgalarının mikrop öldürücü diğer bütün maddelere karşı büyük ve ehemmiyetli bir faaliyeti daha vardır. Ses dalgaları bazı mikropları öldürüp diğerlerini hayatta bırakacak tarzda ayar edilebilir. Malûm olduğu üzere iki nevi mikrop vardır. Sıhate ve hayata ziyankâr ve sıhate nâfi mikroplar.

Mikrop öldürücü kimyevi bir mad-

Şehirlere karşı hava hücumlarını defetmek için kullanılan ve ses dalgaları çıkaran aletlerden bir kaçı

de kullanıldığı takdirde nâfi mikropları da öldürmek tehlikesi vardır.

Ses dalgalarını dumana karşı kullanmak

Ses dalgalarının mühim bir istimal sahası daha mevcuttur. Dumanı dağıtmak... Duman ufak kül zerreciklerinin havada bir arada uçmasından ileri gelir. Yarım metre mikâbinde bunlardan milyonlarca bulunduğu hesap edilmiştir. Bu kül zerreciklerine hiç bir şey olmasaydı duman ebediyen kalırdı. Fakat tabiat bunu öyle tesbit etmiştir ki bu ufak zerrecikler zamanla birleşerek büyük zerrecikler halinde çöktüklerinden duman kaybolur.

Son yapılan keşifler, ses dalgalarının bu ufak kül zerreciklerini çabuk

birleşmesine sebebiyet verdiğini meydana çıkarmıştır.

Mühendisler bundan bilistifade fabrika bacalarından duman çıkmasına mâni olunabileceğini ileri sürüyorlar. Bacanın dibine konulan bir «haut-parleur» dumana pek âlâ mâni olabilecektir.

Bu kül zerreciklerinin kıymetli olduğu işlerde pek faydalı olacağı söylenmektedir.

Harpte de bundan istifade etmek imkânı olacaktır. Malûm olduğu üzere bilhassa deniz harbinde kaçan topidolar düşmanın ateşinden kurtulmak için kesif bir duman kütlesi arkasında saklanmaktadırlar. Halbuki böyle bir «ses dalgası» derhal bu dumanı dağıtarak torpidoyu meydana çıkaracaktır.

Viskiyi eskitmek için

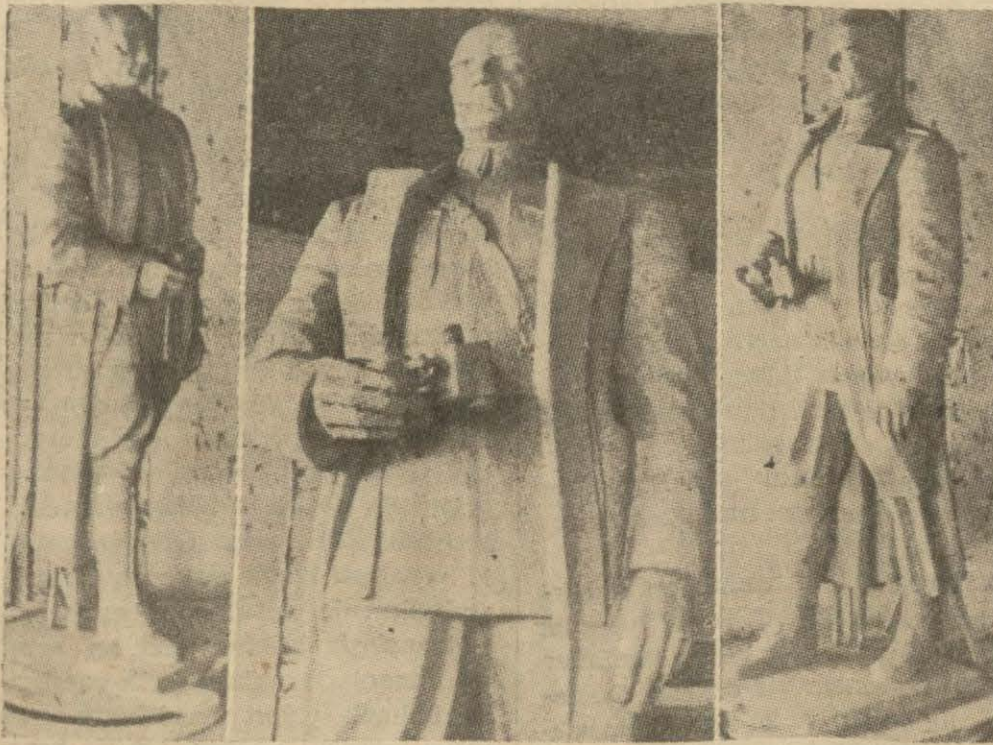
Şarabın eskisi gibi viskinin de eskisi makbuldür. Eski İngiliz ailelerinin malikânelerinde yüz, yüz elli senelik viskilere tesadüf edilir. Bunlar yüksek kıymeti haizdirler.

Kimyagerler viskinin eskimesinin, yani ölme ameliyesinin bir çok kimyevi reaksiyonlar neticesi olduğunu bulmuşlardır. Bu reaksiyonların vukua gelmesi için yıllarca müddet geçmesi lâzımdır. Halbuki sis dalgaları tatbik edildiği takdirde viski ve şarabı eskiten ve öldüren kimyevi temüller derhal vukua gelmektedirler. Yeni bir viski ses dalgalarının tesirine maruz kaldıktan sonra yüz senelik viski gib bir lezzet alıyordur.

Âlimler bu yeni enerji kaynağını tekâmül ettirmek için çok çalışmaktadırlar. Her gün bunun için yeni ve faydalı bir istimal sahası bulunmaktadır.

Yakında modern hayatta ses dalgalarının sade radyoya münhasır kalmıyarak başka işlerde de kullanılabacağı zannedilmektedir.

Muğlada Atatürk heykeli

Muğla Atatürk heykelinin üç muhtelif cepheden görünüşü

Büyük Şef Atatürk'ün Muğla vilâyeti Cumhuriyet meydanına rekzedilecek olan muazzam heykeli ikmal edilmek üzeredir. Genç ve kıymetli heykeltıraşlarımızdan B. Nusret Sumanın İpek film stüdyosunda kiralağı bir dairede üç aydanberi büyük bir itina ile hazırladığı bu eser gerek azamet ve heybeti ve gerekse ifade ettiği mana itibarile memleketimizde şimdiye kadar yapılmış âbidelerin hemen hepsine faik bir sanat eseridir.

Muğlanın Akdenize hâkim sarp dağları arasındaki geniş bir meydana, Marmariste çıkan en nadide mermerlerden yapılmış cesim bir kaide üzerine rekzedilecek olan bu heykel

Türk'ün büyük kurtarıcısı Atatürk'ü mareşal elbisesi ile ve elinde bir dürbin olduğu halde cephede, sonsuz bir azim ve irade okunan gözlerle vatan ufuklarını seyrederek vaziyette tasvir etmektedir. Kaidesi hariç olmak üzere yalnız heykel tabii cesametini iki mislidir ve irtifa 3,5 metredir. Heykel bu ay içinde ikmal edilerek bronz dökülecek, ve Muğlaya nakledilerek hazırlanmış olan mermer kaide üzerine yerleştirildikten sonra parlak bir açış merasimi yapılacaktır.

Tokat, Artvin ve M. Kemalpaşa âbidelerini yapmış olan genç heykeltıraş B. Nusret Suman çok muvaffak olan bu son eserile millî âbidelerimi-

Zeyneb Sultan camii

Klâsikten sonra öz sanatın orijinalitesini tekrar yaratan mimar Mehmed Tahirin eseri

Öz biçime yabancı şekiller dahil olmağa başladığı zaman Türk mimarisinin sönmeğe yüz tutmasından dolayı Türk sanatkarları çok müteessir kalmışlardır. Sinan ekolünü yaşatan, üstad mimarların son vücuda getirdiği klâsik örneği, Eminönündeki «Yenicami»dir. Yenicami, Şehzade camisine benzeyen bir plân üzerine yapılmıştır.

Temellerini meydana getiren mimar Davuttan sonra inşasına, mimar Dalgıç Ahmedin, hattâ mimar Rumelili Mehmedin, «Hâk mücevheri» de üstadı kül olan mimar hezarfen İbrahimin, mimar koca Kasımın, mimar mermetçi Mustafanın çalışmış olmalarından dolayı yalnız bir mimar elile değil böyle birçok kıymetli sanatkarların zevkile tamamlanan bu eserde şüphesizdir ki, fevkalâde bir sanat üstünlüğü görülüyor.

Mimar koca Kasım, tarihin bazı rivayetlerinden sıyrarak onun yüksek sanat cephesini gene (Akşam) da ayrı bir yazımla anlatacağım. Yenicamiden sonra 3 üncü Ahmed zamanında, sanatın öz temiz sadelikleri yerine cazip süsler ikame eden ve en ziyade çeşme, sebil gibi eserlerimiz üzerinde birçok ulusal güzellikler belirlen (Rönesans) tesiri canlanmağa başlamıştı. Daha sonra (Barok ile Rokoko) nun Türk sanatı ile kaynaşan akrabalığı teessüs etmişti. Bununla beraber bu yepyeni sanat memzicesinin karakterinde daha kuvvetle seçilen Türk ruhunun ince hünerleridir.

O zamanki Türk mimarları Barok ile Rokokoyu bir dereceye kadar benimsemiş olmakla beraber kendi sâmini şekillerinin kaybolmasına karşı duydukları tesirlerini bir nümâyişle gösterdiklerine dair şöyle bir tarihî hikâye vardır:

Türk sanatkarları ne kadar yapıcılık edevati varsa bir tabut içerisinde koyarak «sanatımız ölmüştür gömmeğe gidiyoruz» yolunda mânalı bir merasim yapmışlardır.

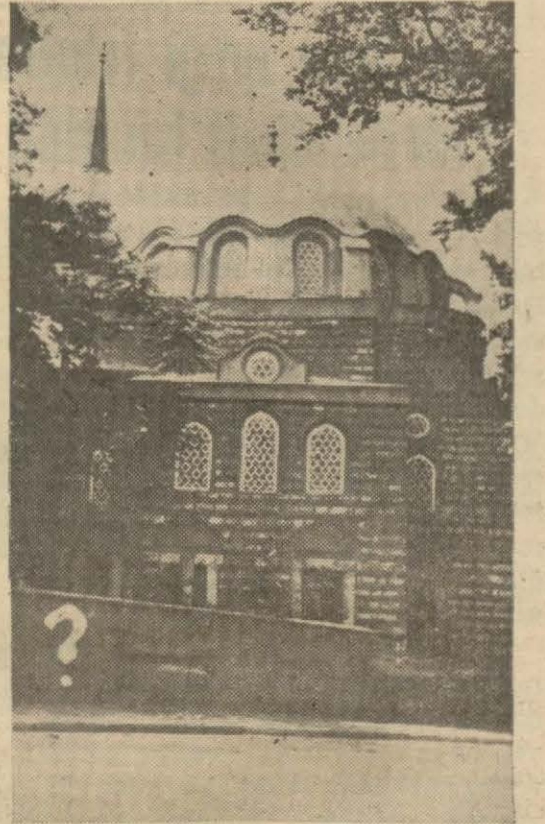
Bundan sonra Türk işçileri, gönüllerinden silinmeyen eski üsluplarını gene arasına meydana koymağa çalışıyorlardı. Hicri 1183 tarihinde hassa baş mimarı olan üstad Mehmed Tahirin güzel sanat eserlerinden biri olup Salkımsöğütünde «Alemdar caddesi» üzerinde bulunan «Zeynep Sultan camisi»nin dış duvar bedenleri -taş tuğla karışık tirajlar üzerine-natürel ve monümental bir şekilde en temiz bir inşa tarzını göstermektedir. Zeynep Sultan, üçüncü Ahmedin kızlarındandır ve sadrazam Nevşehirli İbrahim paşanın karısı Fatma sultanın kardeşidir.

Türk mimarisi için kıymetli bir armağan sayılan bu caminin ayrıca etrafında fevkanî bir (Darüssübyan) binası vardır. Şimdiki 49 uncu ilk okulun yeri de -Birinci vakıf hanının bulunduğu mevkiden nakledilen- Vani efendi medresesi idi. Zeynep Sultan camisinin plânı dört köşe olup mihrap çıkıntısı teşkil eden kısmı, tam Alemdar caddesine karşı yüz göstermiştir.

İstanbulun mühim tarihî mevkilerinden biri olan Alemdar caddesi, umum müzeleri, eski ipodrom meydana ile Sultanahmed camisini ve Ayasofyayı ziyaret ve temaşaya koşan birçok seyyahların daima geçtikleri yerdir. Burada sevimli alımı ile mimarî güzelliğini gözönünde bulunduran Zeynep Sultan camisinin gösterdiği kıy-

zi kendi sanatkarlarımızı yaptırmanın isabetini bir kere daha isbat etmiş oluyor. Türk'ün bütün cihana karşı açmış olduğu büyük mücadelede hâkim olan ruhu aksettirecek sanat eserleri ancak Türk sanatkarları tarafından verilebilir.

Aldığı çok yerinde bir kararlar âbidesinin yapılmasını bir Türk sanatkârı tevdi etmiş olan Muğla vilâyetini, ve yüksek bir sanat heyecanı ile kahraman Muğlaya yakışan değerli bir sanat eseri vücuda getiren genç heykeltıraş B. Nusret Sumanı tebrik ederiz.

met büyüktür. Bu sebeple esere karşı esirgenmiyerek ehemmiyete alınacak şeyleri biran evvel yapmalıyız.

1 — Caminin -esas Alemdar caddesine karşı olan- iki yan avlu hatire duvarları çok adî şekilde moloz taş ile yapılmıştır. Birinci Hamid devrine aid Barok tarzındaki çıkıntılı bir köşe yapan sebil ile cami arasında bulunan hatirede Alemdar Mustafa paşa gibi bir Türk büyüğü yatmaktadır.

Alemdarın, -ihtilâl infilâkında kendisiyle birlikte şehid düşen- Defterdarının da mezar taşı buradadır. Diğer köşede «Darüssübyan» binasının bahçesine bitişik mezar içinde ayrıca Zeynep Sultanın zevci sadrazam Melek Mehmed paşanın kabır taşı dikilidir.

Bu taşın kitabesinde: «Hem aguş oldu ahar zevcesi Sultan Zeynep»le mısrandan Melek paşanın ailesiyle birlikte gömüldüğü anlaşılmaktadır. Halbuki yol tesviyesi münasebetile kaldırılmış olan mezarlardan Zeynep Sultanla kocasının kemikleri elyevm camii altının mahzeninde bir sandık içerisinde saklanmaktadır. Müzelerdeki eski eserleri koruma encümeninin kararında; Zeynep Sultanın kemikleri caminin Darüssübyan köşesinde yapılacak yeni makberine nakli tezekkür edilerek neticelendirilmiştir. Bu yeni makber yapılmaya başlandığı zaman hatire duvarlarının da şimdiki kötü şekli bozularak Çemberlitaş'taki Atıkalipaşa camisinde olduğu gibi yonma köfegi taşından eserin mimarî güzelliğine ve önündeki caddenin şerefine karşı yeniden yapılması çok elzemdir.

2 — Vani efendi medresesinin naklinde aynı zamanda bu medresenin ilk okula çevrilmesi esnasında bütün o zamanki inşaatı aid molozlar, güya avlu zemininin yükselmesi düşüncesiyle atılmıştı. Halbuki caminin bu cihetten gömülmüş olan vaziyeti o eski imlâ ve tesviye hatalarının yüzündendir. Şimdi caminin pencere hizalarına kadar çıkan topraklardan husule gelen nem ve ıslaklık eserin can damarı temellere işlemektedir.

Şu sıralarda en harap âbidelerimizi tamir ve tecdid suretile ihya eden ve tarihî eski eserlere karşı yüksek bir sevgi ile sarırlarak çok titiz hareketi olan umum vakıflar müdürlüğünün ve emrindeki kıymetli mimarların bu ciheti daha evvel düşünmüş oldukları şüphesizdir. Biz yalnız bu işin biran evvel gereklendirilmesi temennisindeyiz.

3 — Zeynep Sultanın gene bir eseri hayri, Gülhane parkını ihate eden sur duvarlarına bitişik Demirkapıya giden yol üzerinde (Posta telgraf alâtı ve edevat deposu) yanına tesadüf eden bir binanın altında çeşmesi vardır. Bina ile beraber olan bu çeşmenin bütün taş aksamı ve kitabeleri renkli badana altında kaybettirilmiştir.

Velev küçük bir taş parçası olsun mimariye aid eserlerde sanat remzini anlatmağa kâfi en basit bir şekil bir devir ve tarih taşır.

Mimar: Kemal Altın

Galatasaray lisesinin geniş bahçesini dolduran erler

“Ne zamandanberi mi askerim? Doğduğumdanberi, doğduğumdanberi....,”

“Bu talimler birşey mi? Siz bizi hücumla kaktığımız zaman bir görmelisiniz....,”

Galatasaray lisesi talebesi bu sene kamp hayatını, geçen senelerde olduğu gibi Pendik veya Kilyos sahillerinde değil, mektebin geniş bahçesinde geçiriyor. Zaten bu sene bütün mektepler kamplarını bulundukları yerlerde yapmaya karar vermişler.

Beyoğlundan geçerken Galatasarayın önüne geldiğimiz zaman mektebin bahçesinin yığın yığın askerlerle dolu olduğunu gördük, yan taraftaki küçük kapıdan içeri gireceğimiz sırada omuzunda silâhile karşımıza çıkan bir nöbetçi:

— Yasak!

Dedi. Biz, gazeteci olduğumuzu, Galatasaraylıları askerlik dersi alırken görüp yazı yazacağımızı söyledik ve bir hayli de dil döktükse de nöbetçinin ağzından:

— Yasak!

Kelimesinden başka bir söz işitmek mümkün olmuyordu. Nihayet «Bir hacetimiz var, kamp komutanlarını muhakkak görmek lâzım» dedik ve arkamızda bir postabaşı olduğu halde güçlükle içeriye girebildik.

Endaht hazırlığı

Galatasaraylılar talimde idiler, manga manga ayrılmışlar, yine kendilerinden birer onbaşının kumandası altında, sağa sola dönüyorlar, nişan vaziyeti alıyorlar, nişangâh tanzim ediyorlar, diz çöküyorlar, yere yatıyorlar, ve hücumla kalkıyorlardı.

Kamp komutanı kurmay binbaşı B. Halis meşguldü. Yarubay Niyazi ve Cemal çalışmalara nezaret ediyorlar, emirler veriyorlardı.

Nişan talimi

Galatasaraylıların hepsi eski tabirle birer nefer olmuştuk. Onları bu vaziyette görmeğe alışmamış olanlar için birbirlerinden ayırmak çok güçleşmişti. Çünkü yeknesak nefer kıyafeti içinde hepsi birbirlerine benziyorlardı. Hepsini, herhangi bir Türk askeri idi. Yüzleri kırmızılaşmış, gözleri parlıyordu.

Hattâ senelerdenberi okudukları mektebin bahçesinde oldukları halde mektep sınıfları bile kaybolmuştu. Komutanlar sen hangi sınıftansın diye değil, sen hangi bölüktensin diye soruyor ve komutanın karşısında esas vaziyeti alarak birdenbire toplanan yağız çehreli bir er yüksek ve canlı bir sesle:

— İkinci bölüktenim komutanım! diye cevap veriyordu.

Şimdi Galatasarayın birçok sınıfları yerine üç bölük kaim olmuştu. Her talebe bu bölüklerden birinin eri idi.

Galatasaraylılar kamp esnasında öğleden sonraki talimlerini mektebin bahçesinde yapıyorlar. Öğleden evvel komutanlarının idaresinde araziye çıkmaktadırlar. Öğleden evvelki talimler Okmeydanında yapılıyor. Burada araziye uyma, araziden istifade ve dağınık nizam usulleri ve askerliğin diğer bahislerini en ince teferrüatına kadar öğreniyorlar.

Galatasaray kampında iki saat kadar kaldık. Bu müddet zarfında hiç durmadan talim yapıldı, fakat hiç kimse de yorgunluk alâmeti görül-müyordu, bütün talebeler sonsuz bir gayretle kendilerini, esasen hiç yabancı olmadıkları, askerliğe vermişlerdi.

Bir aralık bir talebeye sordum: — Ne zamandanberi askersiniz?

Ben bu sualimle kampa ne zaman başladıklarımı anlamak istiyordum, fakat aldığım cevap şu oldu:

— Doğduğumdan beri!

Bir başkasına askerlik hayatının nasıl geçtiğini soruyorum.

— Siz bizi, sabahleyin gelin de Okmeydanında, arazi üzerinde görün, askerlik çok tatlı birşey. Mektebin içinde âdeta canımız sıkılıyor. Bizi hücumla kaktığımız zaman görmelisiniz.

Bir başka Galatasaraylı genç askerde şöyle anlatıyor:

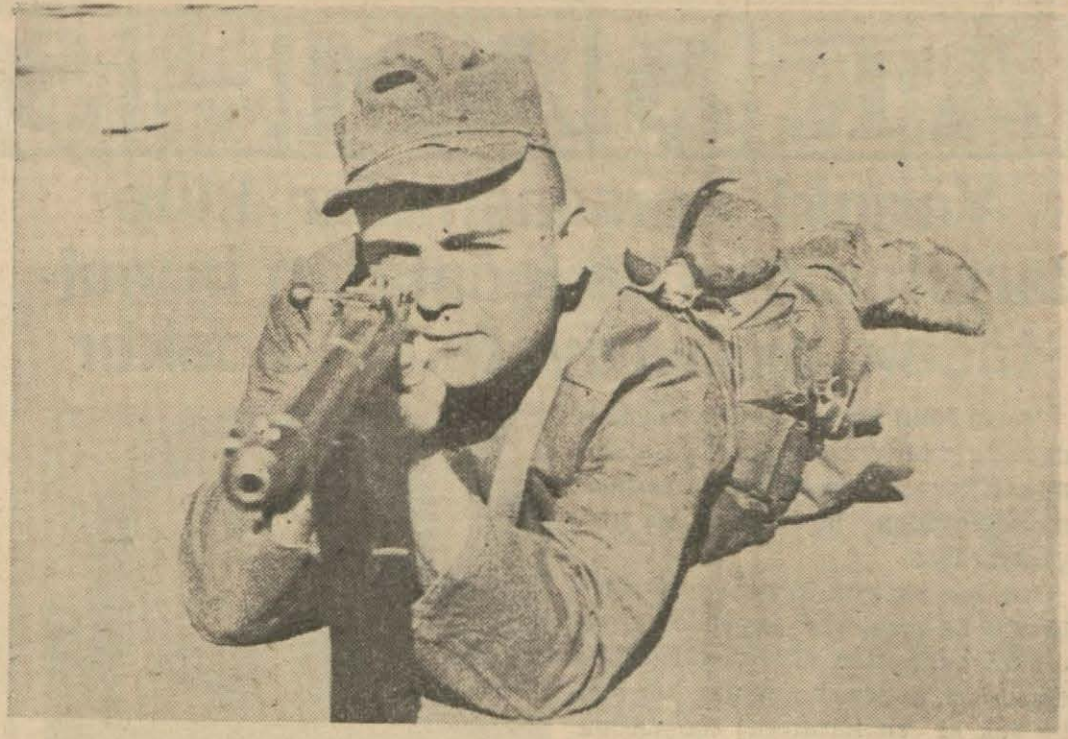
— Kamp 7 temmuzda bitecek. Fakat keşki daha uzun olsa. Gündüz akşama kadar talim yaptıktan sonra yorulacağımız yerde tısbütün canlanıyoruz. Talimler ve nizami dersler bittikten sonra tam bir eğlence hayatı başlıyor. Talebelerden mükemmel bir caz takımı teşkil ettik. İçimizde bir «Tenor» bile var. Dokuz buçuğa kadar eğlence, masal ve harp hikâyeleri anlatarak vakit geçiriyoruz.

Dokuzbuçukta yat borusu çaldı mı kimse yatmağa taraftar görünmüyor, fakat askerlikte tam bir disiplin hâkimdir. Caz susuyor, hikâyeler kesiliyor ve herkes sabahleyin erken kalkmak için uyumıya çalışıyor.

Mangalar arasında dolaşıyorum. Onbaşılar mangalarına sert kumandalar veriyorlar:

- Hazır ol!
- Rahat!
- Kıta marş!
- Marş, marş!
- Adi adım!
- Yere yat!
- Ateş!

Ve bütün kumandalar derhal yapılıyor, her manganın, gene talebe-

Kampta nişan talimi

len onbaşısı sanki senelerce askerlik etmiş eski bir muharib gibi: istirahatata geçti.

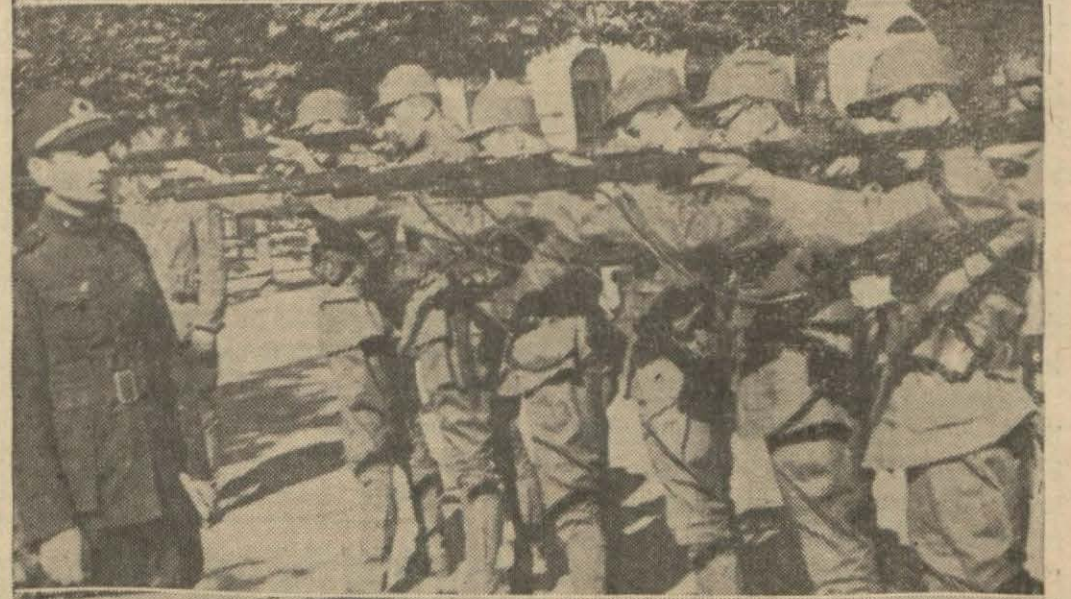
Galatasaray lisesinin geniş bahçesinde talimler bütün hararetille devam ediyordu. Bir aralık yarubay Niyazinin her taraftan kolaylıkla duyulan sesi yükseldi:

— On dakika istirahat edin arkadaşlar!

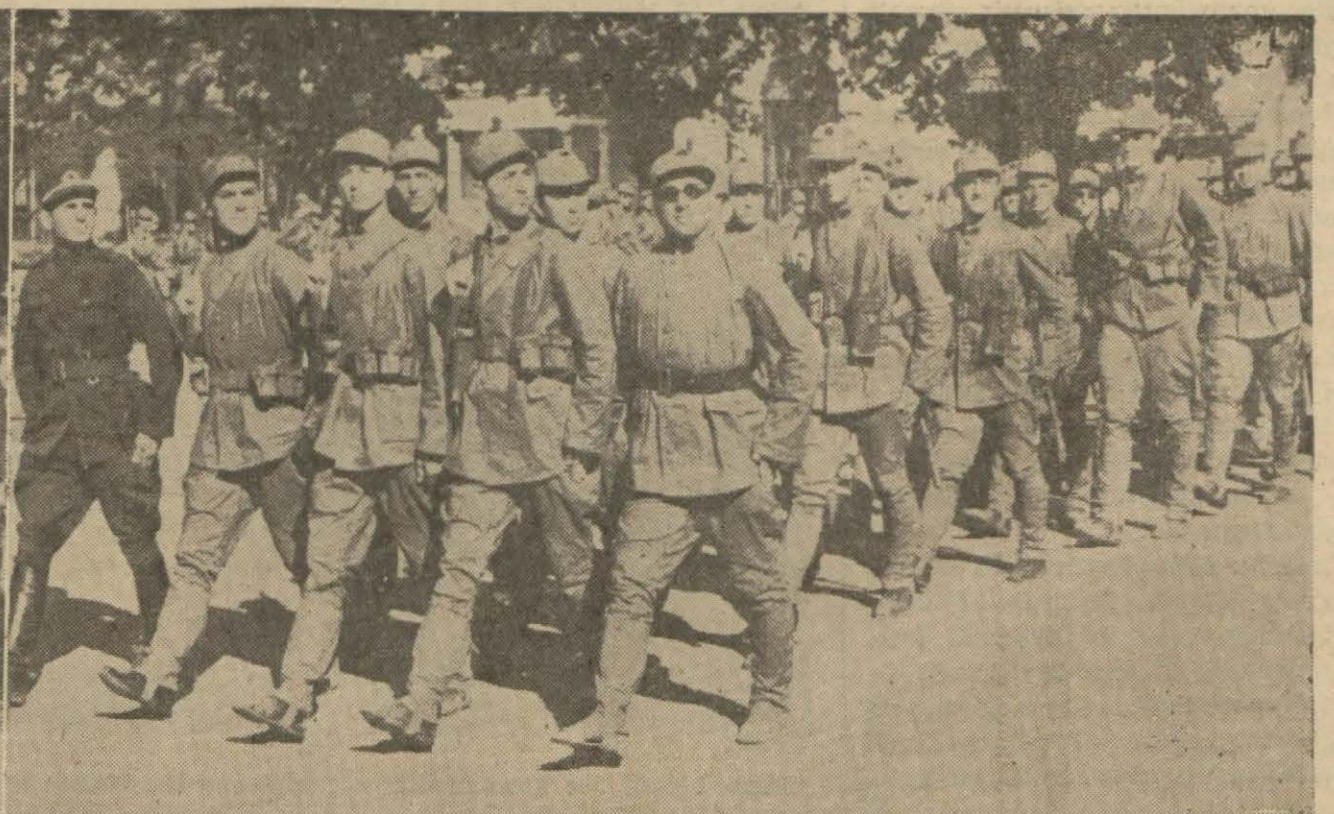
Bunun üzerine Galatasaraylı genç askerlerin gür sesi bahçenin havasını doldurdu:

— Sağol!

Ve derhal tüfekler çatıldı, herkes bahçenin gölgeli köşelerine çekilerek

Kampta talim hayatına ait bir kaç resim

AKŞAM SPOR

Yarınki karşılaşmalar klüp taraftarlarını heyecandan bunalacak bir vaziyete sokacaktır

Yarın Millî küme şampiyonasının diyebiliriz ki senelerdenberi yaşadığımız en hararetili ve klüp taraftarlarını heyecandan bunalacak bir gün yaşayacağız.

Bu öyle bir gün ki oynayacak dört takımı da şampiyon yapabilecek, en ümidli vaziyetten dördüncülüğe bile düşürecek neticeler verebilir. Hiç şüphe yok ki en hararetili karşılaşma Fenerbahçe - Galatasaray arasında olacaktır.

Galatasarayın Fenerbahçeden şimdiki halde bir puvan ileride, Fenerbahçenin şampiyon olabilmesi için maçı muhakkak kazanmak mecburiyetinde olması bu maç üzerinde tabiidir ki pek büyük bir alaka uyandırır.

Galatasaraylıların Fenerbahçeliler karşısındaki enerjilerini biliriz. Fenerbahçelilerin Galatasaraylılara nazaran daha teknik olmalarına rağmen Fenerbahçe lehine gözüken bir çok maçlar onların mağlûbiyetle neticelenmiştir. Yani enerji tekniğe galebe çalmıştır.

Şimdi yarın karşı karşıya gelecek bu iki ezeli rakibin vaziyetlerini nazarı itibara alarak bir tahmin yürütmeğe çalışalım.

Galatasaray: Fenerbahçeden bir puvan ileride bulunmakta beraberlik dahi onun ümidlerini o kadar kırmıyacaktır. Bir puvanlık avantajı vardır. Fenerbahçe karşısında şampiyonluğu kaçırmamak için elindeki bütün enerjileri sarfedeceklerdir. Yalnız düşünülecek bir nokta var kuvvetli muavin hatı önünde oynayan Fenerbahçe muhacimleri hücum hattına nazaran hafif olan Galatasaray müdafaasını öyle zannediyoruz ki bir parça şuurlu ve enerji ile oynarlarsa geçmekte hiçte müşkülât çekmezler. Buna mukabil Galatasaray muhacimleri bakalım Sarılacıcivertillerin muavin hattını ve müdafaasını da yarabilecekler mi? Galatasaray muavin hattı bugün için hafiftir. Müdafileri de bu hafif hattın arkasında tabii bocalıyor.

Fenerbahçeye gelince: Sarılacıcivertillerin nasıl bir kadro ile çıkacakları belli değildir. Onların Galatasaray muhacim hattının kuvvetini iş görme kabiliyetini, muavin ve müdafa hattının zafını göz önünde tutarak takım yapmaları lazım gelir. Şu halde daha ziyade defasızlarını kuvvetli tutma icab eder. Sarılacıcivertiller Fikret muavin hatında oynatılırsa daha iyi hareket etmiş olurlar. Reşad sağ muavin ve Fikret de sol muavin oynatılırsa bugün için formunda en iyi vaziyette olan Mehmed Reşad Galatasaray hücum hatında en iş görece ve en tehlikeli tarafı Haşım ve Bülen'de iş görürmez, ve bu suretle Fenerbahçenin kazanma ihtimalleri kuvvet bulur.

Hücum hattında da Orhan iş görebilir ve aksamaz. Çünkü Fikret hücum hattında oynadığı takdirde başına gölge gibi birisinin dikilerek tutulduğu ve bu vaziyette onun da sinirlenerek oynamadığını iş görmek şöyle dursun hücum hattının onun bu vaziyete düşmesiyle tamamille bozulduğunu kabul etmek lazımdır. Fikret muavin hatında oynarsa Orhan onun önünde daha çok muvaffak olabilir. Çünkü Fikret muavin hatında da ayrı bir muhacim vazifesini görebilir. Ve Orhanı daha iyi oynatır. Böyle bir muavin hattı önünde de Fenerbahçenin hücum hattının gol çıkarabileceği bize pek tabiidir.

Hülasatan şunu kaydedelim ki Fikretin muavin hattında oynatılması Fenerbahçenin kazanma şansını fazlaştıracaktır.

Hakem: Nuri Bosutun çok dikatli hareket etmesi lazımdır. Sahada oyuncular üzerinde disiplini tesis için çok dikkat etmelidir. Dürüstlüğünden ve bu işi bir heves olarak yaptığından şühemiz olmiyan Nuri Bosut için bu maç aynı zamanda bir imtihandır.

Güneş Beşiktaş

Bu karşılaşmada brinç karşılaması

Fenerbahçenin Fikreti

dan ehemmiyetsiz değildir. Şampiyona üzerinde büyük bir rol oynayacaktır. İlk tur maçını Güneşiler en son dakikada yedikleri bir golle kaybetmişlerdi. Güneş bugün Paristen gelecek takımındaki yerini alacak Rasih'in iltihakile bir misli kuvvetli bir şekle giriyor.

Bir buçuk aydır oyunu olmiyan Siyahbeyazlılar son haftalarda maç olarak bizim bildiğimiz Beykozda Beykoz takımıyla karşılaşılacaktır.

Böyle devamlı maçlardan sonra bir buçuk aylık bir istirahat bir takım dinlenmek neticesinde ya daha iyi veya da maçı yapmamakla büsbütün fena bir vaziyete sokar. Beşiktaşın bu maçı gördük. Görünüşte Siyahbeyazlılar yukarıda kaydettiğimiz ikinci vaziyete düşmüşlerdir. Netekim yalnız bir Şereften ve Hakkıdan mahrum olarak oynadıkları bu maçı kaybetmişlerdir. Maamafih böyle antreneman maçlarını bu gibi karşılaşmalara esas tutmak ta doğru olmaz.

Çok fena vaziyette gördüğümüz Siyahbeyazlılar ümidin fevkinde oynunlar çıkardıklarını bu sahada çok defa gördük. Kazanma şansları mü-

Futbolcu Bekir İstanbul'a geldi

Türk millî takımının ve Fenerbahçenin eski meşhur muhacimi Bekir senelerdenberi Almanya'da bulunmaktadı idi.

Almanya'da da senelerce oynuyarak şöhret bulan Bekir son senelerde artık futbolü terketmiş futbol federasyonuna müracaatle antrenörlük istemişti. Bekirin bu müracaatına da federasyon hiç bir cevap vermedi. Dün geç vakit Bekirin artık bir daha avdet etmemek üzere İstanbul'a geldiğini duyduk.

Renklerimiz futbol sahasında senelerce müdafa etmiş bu futbolcumuza hoş geldin deriz.

Fethi Tahsin ne için istifa etti

İstanbul bölgesi başkanı Fethi Tahsin Başaranın bölge başkanlığından umumi merkezle arada çıkan bir ihtilâf yüzünden istifa ettiği malumdur. Bu ihtilâf disiplin divanının teşkil meselesinden doğmuştur. Dün kendisi bir muharririmize:

— Nizamname disiplin divanını seçmek hakkını klüplere veriyor. Halbuki bu böyle yapılmadı. Bu vaziyet karşısında çekilmek mecburiyetinde kaldım. demiştir.

Yarınki maçlar

B. İ. T. O. K. tah: 27 Haziran 1937 Pazar günü Şeref stadında yapılacak maçlar şunlardır:

1 — Saat 15 de Güneş - Beşiktaş genç takımları.

2 — Saat 16 da Galatasaray - Fenerbahçe. Hakem Nuri Bosut.

3 — Saat 17,45 de Güneş - Beşiktaş. Hakem Sait Salâhaddin.

4 — Pazar günü gişe ve kapılar saat 12 den itibaren açıktır.

5 — Bilet satışı kolaylaştırmak için 26 Haziran 1937 Cumartesi günü saat 14 den 20 ye, Pazar günü saat 9 dan 12 ye kadar biletler Taksim stadi girişlerinden de satılacaktır.

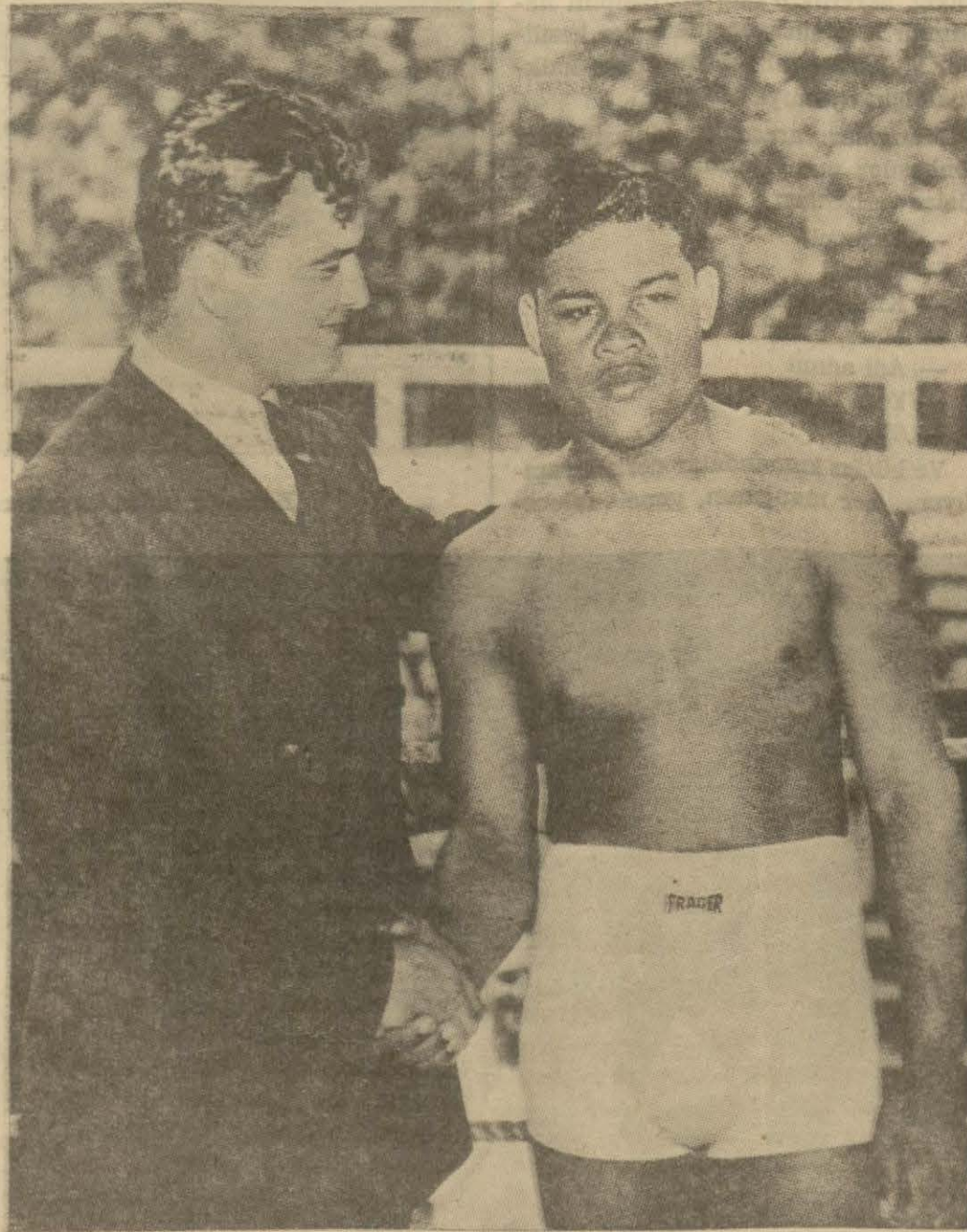
Biletler: Tribün 100, Duhuliye 50 kuruştur.

savi olan bu iki takım karşılaşmaları bize zevkli bir oyun seyrettirecektir.

Hakem: Said Salâhaddin hiç şüphe yok ki en iyi hakemlerimizdendir. Oyuncular üzerinde disiplini tesis edeceğine şüphe etmediğimiz Said Salâhaddin güvendiğimiz bu hususiyetidir ki bize bu maçı zevkli olacağı ümidini veriyor.

M. Kemal

Amerikadaki son maçın galip ve mağlubu bir arada

Zenci boksör Joe Louis'in dünya şampiyonu Braddok'u sekizinci ravnında nakkaut ettiğini yazmıştık. Avrupadan gelen bir spor mecmuasında gördüğümüz çok enteresan bir resmi dercediyoruz. Bu resim, Braddok'u zenci boksörü, Schmeling'le karşılaşmasından evvel teşci ederken göstermektedir.

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme iktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 905

Ahmed Rıza bey Cemiyetten çıkarılıyor, ihtilâf büyüyor

Çürüksülü Ahmed bey merkez müdürü oldu; Şerafeddin Mağmumi, Şefik, Şerif, Ali Kemal beyler kontrol heyetine girdiler; doktor Nâzım bey de veznedarlıkta ipka edildi. Fakat on gün sonra gene ihtilâflar meydan aldı.

Ahmed Rıza bey Jön Türk fikirlerinin resmi naşiri efkârı sayılan Meşveret gazetesinin başına cemiyetin (Terakki ve İttihad) namı yerine pozitivistliğin düsturu olan (intizam ve terakki) tabirini geçirmişti. Böylece gazeteye bir Pozitivist gazetesi rengini vererek Pozitivistlerin yardımını elde edeceğine kani bulunuyordu.

Halbuki Ahmed Rıza bey bu gazetenin ilk bendinde cemiyetin parasile neşrolunduğunu, cemiyetin malı ve fikirlerinin mürevvici bulunduğunu ilân etmişti.

Kontrol heyeti gazeteden Pozitivistlik şiarının kaldırılmasını istiyor, Ahmed Rıza bey ise ne buna, ne yazıların kontrolüne muvafakat göstermiyordu.

Şerafeddin Mağmuminin (Hakikatî hal) risalesinden naklen kaymakam İsmail Hakkı bey (Cidal yahut Makedî hakikat) risalesinde şu sözleri yazıyor: (On yedi kişilik cemiyet âzasının reislerinden - Ahmed Rıza beyden - şikâyetleri üzerine Murad beyin muahazekârane bir sualine verdiği cevap aynen şu olmuştur:

— Mesleğimde devam ve sebatım yüzünden millet ve millet mahvolosa fikrimden dönmem!) (1)

Pozitivist Ahmed Rıza beyin fikirlerinde sebatı inad derecesine kadar vardığı malum bulunmakla beraber söylediği sözün aynen böyle olduğuna doğrusu ihtimal veremiyoruz. Onun fikren tâbi olduğu prensiplerin ifadesi yanlış anlaşılmasın olmalıdır. Bir içtümada Ahmed Rıza beyin Meşveret-i hususî malı gibi sayması ve bu hususta gösterdiği ısrar üzerine ihtilâf çıkmaza girmiş göründü. Murad bey riyasetten çekilmek istedi. Ancak istifaşının resmen ilân edilmesi mahzurlu olacaktı. İlân edilmemesine muvafakatı alındı.

Ahmed Rıza beyin Pozitivizm umdelerinden otorite prensibini pek benimsemiş olmasına arkadaşları tahammül edemiyorlardı. Büyük bir itimadla Ahmed Rıza beyle teşriki mesail eden Çürüksülü Ahmed bey böyle mütehakimane tavırlarından hidetlendiği Ahmed Rıza beyi bir defa Pariste Kafe Soufflette tokalamıştı. (2)

Jön Türkler arasındaki bu ihtilâf tabii Abdülhamidi pek memnun edecekti. Ne yapıp yapıp buna bir çare bulunmalıydı.

Cemiyet merkezinin Cenevreye nakledilmesine, Ahmed Rıza beyin Pariste şube reisi sıfatı kalmasına, Türkçe Meşveret yerine Mizanın Cenevrede çıkarılmasına karar verildi.

Yunan muharebesi esnasında Meşveretin Osmanlı haklarını iyi müdafa etmiyen yazıları Ahmed Rıza beyin muhaliflerini coşturuyordu. İhtilâf şahsiyata dokülüyordu.

Arkadaşları Ahmed Rıza beyi siyasî faaliyetini Pozitivizmi ile karıştırmakla hattâ cemiyet namına gönderilen paraları şahsına gönderilmiş gibi addeylemekle (3) itham ediyorlardı. Cemiyetin Cenevre merkezince nihayet Ahmed Rıza beyin Türklük, Osmanlılık, müslümanlık itibarile memleketle alakası olmadığına hükmedilerek cemiyetten tardına karar verildi. (4)

Cemiyetle Ahmed Rıza bey arasındaki bağın çözülmesine taraftar olmiyan Murad bey evvelce vaki olmuş olan istifasını ilân etti. (31 Mayıs 1897) yalnız (esasen cemiyet tarafından memuren Avrupaya gelmemiş olması bundan sonra da kendisince deruhde ettiği vazifeyi münferiden ifaya devam edeceğini bildirdi.

Bugünlerde Ahmed Rıza bey Patrie gazetesine vaki olan beyanatında bir kısım Jön Türklerin, Cenevrede Türkçe Meşveret çıkarılmasını, Osmanlı müslüman anasını arasında hristiyanlar aleyhinde uyanmış fikirlere muarız olmadıklarını, kendisinin ise müslümanlarla hristiyanların müsavatı

fikrini müdafaaya eylediğini ilân etmişti.

Halbuki Murad bey iki senedenberi Mısırdaki bütün Osmanlı tebaası için sivil ve askerî vazifelerde olduğu gibi hukuken de müsavat kaidesinin tabbikini istediğini neşrediyordu. Meşveret gazetesince 23 kânunuevvel 1896 tarihinde tertib edilmiş olan bir ziyafette irad eylediği nutukta da: (Jön Türk partisi esasında Osmanlıdır. En yüksek vazifesi de cins ve mezhep farkına bakmıyarak bütün Osmanlıların menfaatleriyle imparatorluğun mevcudiyetini muhafazayı temin eylemektir.) demişti.

Gerek bu beyanat, gerek diğer neşriyatı Murad beyin ve arkadaşlarının, Ahmed Rıza beyin iddiası gibi, Osmanlı hristiyanlarını müslümanlardan aşağı bir siyasi seviyede tutmak fikrinde olmadıklarını gösteriyordu.

Zaten istirdadı için bu kadar uğraşan Mithat paşa kanunu esaslı de bütün tebaaya kanunen müsavat temin etmiyor mu idi? Mizan, Ahmed Rıza beyin bu iddiasını şiddetle reddetti. (5 Temmuz 1897 nüshası) ve (bu yalnız bir yalan değil, bir iftiradır da.) diyerek Jön Türklerin hristiyanlara karşı husumetkârane fikirler beslemediğini temin etti.

Böyle ihtilâflar içinde Jön Türkler kuvvet ve ehemmiyetlerini kendileri darbelemekte iken Osmanlı - Yunan muharebesinde Türk ordusunun galebesi sayesinde Abdülhamid kendini bir kat daha kuvvetli görmeğe başlamıştı. Ben vali maiyet memuru iken 1897 senesinin ilk aylarında cemiyetin Selânikteki teşkilâtına dahil olmuştum. Yunan harbinin başlayacağı günlerde cemiyetin Avrupada neşriyatı pek şiddetlenmişti. Bu neşriyat Avrupada bulunan âza arasındaki ihtilâflardan haberi olmiyan bizlerde cemiyetçe o günlerde Abdülhamid aleyhinde mühim bir hareket yapılmıyordu. Yıldızla Jön Türklerin mücadelelerini göstermeğe başlarken Fransız muharrirlerinden Joseph Denaisin La Turquie nouvelle eserinde beşinci sultan Muradı kurtarmak ve Avrupaya götürmek yolunda bir teşebbüsten bahsettiğini yazmıştım. Acaba Jön Türklerin bu ateşin neşriyatı bu teşebbüs ile ilgili miydi? Aynı günlere tesadüf eden bu neşriyat ile o teşebbüs arasında bir münasebet olabileceği hatıra gelirse de elde bir vesika bulunmayışı şimdi bizi bunu ancak bir ihtimal olmak üzere kabule sevk ediyor. Ancak o günlerde bu mühim hareket ümidinin tahakkuk etmemesi ve hükümet aleyhindeki yazıların lâftan ibaret kalması hepimizde hayalî inkisarı uyandırmıştı. Hele bir müddet sonra Murad beyin İstanbul'a avdeti haberinin suyu cemiyetin ihtilâle uğradığı zannını bile hasıl etmişti.

Avrupada Jön Türk hareketine ilgi gösteren bazı muharrirler Jön Türklerin takib ettikleri mesleği şöyle tenkid ederler:

(Bu gençler başkaları gibi dalkavukluk etmek istemiyerek vatanlarını terkediyorlar bu firar bir korkaklıktır. Bunlar ızdırıp çeken Osmanlı halk tabakasıyla aralarında ne gibi bir rabta muhafaza ediyorlar? Kendilerinin ne vasıtaları vardır? Uzaktan fenalıkları durdurmak, vatandaşların talihini değiştirmek için bulabildikleri çareler nelerdir? Şüphesiz ki hiç!

Bu halde gösterdiklerini sandıkları cesareti bu suretle ancak korkaklık şeklinde tecelli ediyor.

Çünkü bir salâh programı tatbik etmek isteyenler düşman karşısında esyayı toplayıp savuşmak ve onu meydanın sahibi bırakmakla maksatlarına bir vechle nail olamazlar.

(Arkası var)

(1) (Perisse le monde, sauf le principe) sözünün başka şekilde bir ifadesi!

(2) İsmail Hakkı: Cidal yahut Makedî Hakikat;

Albert Fua: Le comité union et progres contre la Constitution.

(3) Albert Fua: Le comité U. P. contre la Constitution.

(4) Murad bey: Tatlı emeller ve acı hakikatler; Mücadele milliyet.

Her Akşam
Bir Hikâye

Kırmızı sandık

Neclâ ile Selim bahçedeki çardâ-
ğın altına oturmuşlar yemek yiyor-
lardı. Birdenbire kapının yanında du-
ran Kurt havlamağa başladı. Bahçe
kapısı çingirdadı. İçeriye Selimin çok
iyi arkadaşı Hamdinin bahçıvanı gir-
di. Selim, Hamdinin bahçıvanını gö-
rünce merakla doğruldu. Karısına:

— Fena bir haber galiba.. dedi,
Hamdi çok hasta olacak..

Bahçıvan tereddütlü adımlarla
bahçede ilerliyordu. Selim onu çağır-
dı. Bahçıvan:

— Efendim, dedi, bay çok hasta-
landı.. sizi istiyor.. «mutlaka gelsin-
ler» diyor.

Neclânın elinden çatal düştü. Yü-
zü sapsarı kesildi. Neclâ bundan
yıllarca evvel Hamdiyle sevmişti.
Aşkleri olanca çığnılgıyla iki sene
sürmüştü. Sonra Neclâ kendisini ma-
cera hayatına kapıp koyuvermişti.
Hayatına bir çok erkekler girmişti.
Hamdiyl ünmüştu. Fakat Hamdi
ona karşı büyük bir kıp duyuyordu.
Neclâyâ kaç kere:

— Senden intikamımı alacağım..
demmişti.

Neclâ bin bir maceranın peşinde
koşarken Hamdi, kocası Selim ve
kendisi arasında garip bir vaziyet
meydana gelmişti. Kocası Selim ken-
disini tamamille ilme vermişti. Nec-
lâyâ karşı büyük bir itimadı vardı.
Karısına daima:

— Sen bir meleksin.. derdi. Selim
kitaplarından ve karısından başka
hiç bir şey düşünmeyen çok iyi kalbli
bir adamdı. Kalın cildli kitapların
arasına gömülmüş, dünya ile alâka-
sını kesmişti. Halbuki Hamdi Selim-
nin tamamille aksi idi. O tam mâ-
nasile bir hayat insanı idi. Kurnazdı.
Etrafına karşı son derece dikkatli ol-
duğu için Neclânın bütün maceralar-
ını farketmişti. Kocası Selim Nec-
lâyâ kıskanmadığı halde Hamdi kış-
kanlıktan ölüyordu.

Şimdi bahçıvan:

— Bay çok hasta, mutlaka sizi
görmek istiyor.. deyince Neclâ fena-
laşmıştı. Hamdi kulağına daima fı-
sıldıyor gibi idi:

— Bir gün senden mutlaka inti-
kamımı alacağım... Hem de hiç ümit
etmediğin bir zamanda...

Selim:

— Haydi, Neclâ, dedi, hazırlan da
gidelim.

Neclâ itiraz etti:

— İçimde garip bir hissi kablelvu-
ku var Selim. Gitmemiz mutlaka lâ-
zım mı?

— Ne garip düşünüyorsun Neclâ...
Tabii lâzım.. Baksana ağır hasta
ımış.. Haydi hazırlan.

Neclâ son bir gayretle yerinden
fırladı. Nasıl hazırlandığını bilmiyor-
du. Hamdinin köşkünden içeri gi-
rerlerken kalb çarpıntısından ölecek
gibi idi. Hamdinin odası akşam loş-
luğu ve birbirine karışan ilaç koku-
ları arasında hakikaten müthişti.
Hasta köşedeki yataкта yatıyordu.
Ona yaklaştılar. İki deri parçası ha-
line gelen kurumuş, sararmış ve in-
celmiş dudakları arasından bir son
nefes halinde bir kaç kelime döküldü:
— Geldiğinize çok teşekkür ederim.

Fersiz gözlerini kaldırıp Neclâyâ
uzun uzun baktı. Neclâ gözlerini ye-
re indirdi. Ondan sonra hastanın
gözleri Selime çevrildi. Ve mırıldandı:
— Selim, yanına yakla. Sana çok
mühim şeyler söyleyeceğim.

Neclâ bu sözler üzerine eridi. Ba-
yılmamak için kendisini zor zaptedi-
yordu. Hamdi intikamını almak üze-
re idi. Hastanın dudakları tekrar
kımıldandı:

— Sana şimdiye kadar hiç kimse-
ye söylemediğim şeyleri söyleyece-
ğim.

Neclâ artık ayakta duramıyordu.
Bir kanapeye ilişti. Hasta devam
etti:

— Gayet gizli bir mesele...

Neclânın gözleri önünde yıldızlar
uçuyor, kulakları uğulduyordu.
Hamdi her cümleden sonra uzun
uzun durarak anlatıyordu:

— Son zamanlarda senin bütün
mallarının satıldığını duydum, vaz-
yetiniz fena imiş. Ben artık ölüyo-
rum. Bahçedeki büyük Erik ağacını
biliyorsun değil mi?

— Evet biliyorum.

— Onun altını kazacaksın.. bir bu-
çuk, iki metre kadar kaz.. Bir kırmızı
sandık göreceksin.. bütün ser-
vetim oradadır. Sizin çok işinize ya-
rayabilir..

Neclâ kulaklarına inanamıyordu.
Hamdiden ne ümit etmişken netice
ne çıkmıştı. Demek Hamdi hâlâ ken-
disini seviyordu. Hâlâ onun mesut
olmasını istiyordu. Bu parayı bırak-
masının sebebi de arkasında kalan
sevgilisinin saadetli içindi. Halbuki
Neclâ Hamdinin:

— Hiç ümit etmediğin bir gün
senden öyle bir intikam alacağım
ki... Sözlerini düşündükçe ne kadar
korkmuştu.

Hamdi:

— Ben, dedi, köşkte herkese izin
verdim. Bu gece mutlaka kırmızı san-
dığ çıkarmalısın, anlıyor musu-
nuz? Söz verin.. bu gece mutlaka onu
çıkarcaksın... Bir bahçıvan köşk-
te idi. Onu da şimdi göndereceğim..
çağır şu herifi..

Selim bahçıvanı çağırdı. Hamdi
ona da izin verdi. Bahçıvan köşkten
mezun olduğu geceler Kadıköyüne
tiner, geceyi orada geçirdi. Bu ak-
şam da Kadıköyün yolunu tuttu.
Hamdi fenalaşıyordu. Fakat doktor
getirilmesini katien istemedi. Üç
saat sonra artık Hamdinin nefes al-
mayan vücudu, yatağın içinde kas-
kati yatıyordu.

Selim ayağa kalktı:

— Öldü...

Neclâ tekrarladı:

— Evet.. öldü.

Birbirlerine baktılar. Neclâ:

— Kırmızı sandık..

Selim:

— Canım, dedi, daha zavalıların
vücudu soğumadı ki...

Neclâ:

— Soö verdik amma.. dedi. Kırmızı
sandığı bu gece mutlaka çıkara-
cağımıza dair söz verdik.. sözümü-
zâ yerine getirmeliyiz.

Selim başını önüne eğdi:

— Öyle.. dedi.

Yatağın başında bir müddet da-
ha kaldılar. Arkadaşı ölüp ölmez
bahçeye koşup kırmızı sandığı araş-
tırmak Selime büyük bir saygısız-
lık gibi geliyordu. Lâkin Neclâ mü-
temadiyen:

— Haydi, haydi.. söz verdik ona..
diye ısrar ediyordu. Nerede ise sa-
bah ta olacaktı. Sabah olunca da
artık kırmızı sandığı oradan çıkar-
mak çok müşkül, belki de imkânsızdı.
Bahçeye çıktılar. Selim bir kazma
buldu.. Neclâ mırıldandı:

— İşte büyük Erik ağacı..

Selim fasılasız bir surette Erik ağa-
cının altını, Hamdinin tarif ettiği ci-
heli kazmağa başladı. Kazdı, kazdı.
Neclâ fısıldadı:

— Bir buçuk metre demmişti...

Nihayet tam iki metre kazmışlar-
dı. Kazma bir tahtaya vurdu. Top-
rakları heyecan içinde ellerile ittiler.
Kırmızı sandık meydana çıktı. İkisi
de sevinç içinde idiler. Sandığı bah-
çede, karanlıkta açamıyacakları için
Hamdinin odasına geldiler. Hamdi
yatağta limon rengi bir yüzle yatı-
yordu. Kırmızı sandığı yere koydu-
lar ve açtılar.. sandığın içi Neclânın
Hamdiye yazdığı çığnı aşk mektup-
ları ve beraber çıkardıkları resimler-
le dolu idi. Selim kendi karısının
yazısını daha uzaktan tanıdı.. ölü
intikamını almıştı. (Bir yıldız)

Selâmi İzzet

TİYATRÖ
KONUŞMALARI

Her kitapçada bulunur. Fiati:
50 kuruştur.

Akba müesseseleri

Ankara'da her dilden kitap, ga-
zete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz
olarak AKBA müesseselerinde bul-
abilirsiniz. Her dille kitap, mecmua
siparişi kabul edilir. İstanbul
gazeteleri için ilân kabul, abone
kaydedilir. Undervodd yazı ve he-
sap makinelerinin Ankara acentesi,
Parker dolma kalemlerinin Ankara'da
satış yeridir. Telefon: 3377.

Radyo

26 Haziran 1937 Cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30:
Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis,
13,05 Muhtelif plâk neşriyatı, 14 son.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla
dans musikisi, 19,30 Konferans: Dok-
tor Ali Şükrü: Çocuklara güneş ban-
yosu, faydası ve zararı. 20 Fasil Saz
heyeti. 20,30 Ömer Ruza tarafından
arabca söylev. 20,45 Fasil Saz heyeti:
Saat ayarı. 21,15 Opera. 22,15 Ajans
ve borsa haberleri ve ertesi günün
programı. 20,30 Plâkla sololar, opera
ve aperet parçaları. 23 Son.

Eenebi istasyonların bu akşamki en
müntahap programı

Marsilya (400) saat 21,30 Opera
Komikten nakil. Bordo (278) 21,30
Faust operasından müntehap parça-
lar. Viyana (507) 21 Orkestra ve ko-
ro. Nis (253) 22,30 Konser. Lüksem-
burg (1293) 22,30 Senfonik konser.
Peşte (549) 23,20 Konser. Viyana
(507) 23,20 Viyana musikisi. Peşte
(549) 0,30 Tzigan orkestrası.

Dans musikisi

Monako (405) saat 22,10, Berlin
(356) 23,30, Prag (470) 23,35, Lük-
semburg (1293) 24, Strasburg (349)
24, Londra (kusa dalga) 18 - 0,30.

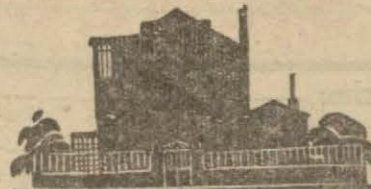
27 Haziran 1937 Pazar

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30:
Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis,
13: Beyoğlu Halkevi gösterit kolu ta-
rafından bir temsil, 14: SON.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla
dans musikisi, 19,30: Konferans: Or-
du sayısları Selim Sırrı Tarcan (OS-
TANDA bir gezinti), 20: Müzeyyen
ve arkadaşları tarafından Türk mu-
sikisi ve halk şarkıları, 20,30: Ömer
Ruza tarafından arabca söylev, 20,45:
Muzaffer ve arkadaşları tarafından
Türk musikisi ve halk şarkıları (sa-
at ayarı), 21,15: ORKESTRA: 22,15:
Ajans ve borsa haberleri ve ertesi gün-
nün programı, 22,30: Plâkla sololar,
opera ve operet parçaları, 23: SON.

Kadınların gençleştiril-
melerinde bir mucize:

Dünyanın en büyük profesörleri genç
ve kuvvetli hayvanların hücrelerinin
den çıkardıkları özü insanlara aşıya-
rak ölen kuvvetli, ve hayatı iade
ediyorlar. Aynı esas üzerine genç
ve dinç hayvanların cildlerini besleyen
hücrelerin ifraz ettikleri o kıymetli
özü vesaiti fenniye ile ikinci bir koru-
yucusu olan acıbadem yağı ile imtizaç
ettirilir. Yağlı ve yağsız Hasan Acıba-
dem kremleri elde edilir. Yüze, cilde
eürüldüğü zaman mucize denilecek büyü-
k değişiklik görülür. Gevşeyen ada-
leler gerilir, yüzdeki çukurlar büyük
düzen alır. Açılan mesamat kapanır.
Cild elastikiyetini kazanır. Çil ve leke-
leri kökünden temizler 60 yaşında bir
kadının bu krem ile burusuk yüzünü
genç bir kızın cildi kadar tazeleştirir,
ve düzgünleştirir. Bu hal tecrübe ile
sabittir. Hasan acıbadem kremleri çir-
kinleri güzelleştirir ve ihtiyarları genç-
leştirir. Kadınlara füsunkâr, tatlı, sıcak
bir cazibe verir. Cinsi cazibeyi ziyade-
leştirir, fakat acıbadem yağı kremi
yapmak çok güç olup bu bir sanat ve
fen meselesidir. Bazı iatriyatçılar Acıba-
dem esansını vazelin ve buna benzer
yağlarla karıştırarak acıbadem yağı kre-
mi altında satmak isterler cildinizi
acıbadem yağından yapıldığını as-
la malûm olmayan acıbadem yağı
kremlerinden koruyun. Aksi halde yü-
zün esmerleştiğini ve tüylendiğini gö-
rürsünüz. Yağlı Hasan acıbadem kre-
mini gece yataken yağsız Hasan acı-
badem kremini sabahları kalkınca yüz-
lerine süren her Bayan cildlerinde bu
büyük değişikliği görecektir. Her
gece Bayan teninin güzelliğini, şeffa-
fiyet ve letafetini ancak bu Hasan kre-
mlerile idame ettirebileceğini unutmasın.

Ev, apartıman, köşk, sayfiye
kiralama mevsiminde AKSAM'm
KÜÇÜK İLÂNLARI
Kiracılar ve bina sahipleri için
En emin, en süratli ve en ucuz
vasıta'dır.
3 defası 100 kuruş

KUBİLÂY HAN

Yazan: İskender F. Sertelli

No. 92

Tekinboğa bir sabah güzel Ti - Ma yı
görmeğe gitti: "Şi-Yama idam edile-
cek, dedi, onu ancak siz ölümünden
kurtarabilirsiniz!,"

Ti - Manın sözlerini Gökçine haber
verdikleri zaman, Şi - Yama zindanda
hastalanmıştı.

Şi - Yama..

Kuştüyünden yataklarda yatmağa
alışmış olan bu güzel kadın zindana
atıldığı gündenberi gök ve güneş yü-
zünü göremiyordu.

Şi - Yamanın bir kaç gündenberi
rengi bakır gibi sararmış.. Gözlerinin
feri kaybolmuş.. vücudu dayak yemiş
gibi peletesmişti.

Kubilâyın gözdesi bu sillelin
nereden geldiğini bir türlü tahmin
edemiyordu. O, Kora prensini tanı-
mış ve bu isyanla yakından uzaktan
alâkadar olmuş olsaydı yüreği yan-
mıyacak ve: «Ne yapayım, hakana
ihanet ettim.. cezamı çekeceğim!»
diyecekti.

Sarayda Şi-Yama kadar hakana
sadakat gösteren hangi kadın vardı?
O Kubilây uğrunda canını çok defa
tehlikeye atmış fedakâr bir kadındı.
Onun gösterdiği sadakat ve yarar-
lıkları Kubilây da bilir ve takdir
ederdi. Şimdi nasıl oluyor da hakan
kendisini arayıp sormuyordu?

Şi-Yamanın işini mahkeme de
halledememişti.

Mahkemede Tekiboğa da en nü-
fuzlu bir üye olarak bulunuyordu.
Tekinboğa son günlerde (adalet is-
tiyen köylü) nün işini parmağına
dolamış ve:

«— Bu adamın kayınpederi ölü-
ken, Tiyen-Fonun yaşadığını ve
onun yerine kızının idam edildiğini
itiraf etti.. bu cinayetin esrar perde-
sini ben yırtacağım!»

Diyecek, hadisenin iç yüzünü in-
celemeğe başlamıştı.

İşin garip tarafı şurasıydı: Kubi-
lâyın Tekinboğaya fevkalâde itima-
dı olduğu halde, Tiyen-Fonun ya-
şadığını iddia etmesi üzerine bu iti-
madın zayıfladığı görülmüştü.

Bunun sebebi de malûmdu.. Şansı
ve arkadaşları her gün Tekinboğa-
nın son zamanda müvazenesini kay-
bettiklerinden Kubilâyâ sık sık bahse-
derlerdi.

Tekinboğa bir sabah erkenden
kalktı.. hareme geçti.. Cin - Kinin
karısını ziyarete gitti.

Ti - Ma henüz uyanmıştı.. Tekin-
boğayı o gün ilk defa tanıyordu.
Mahkeme üyesini birdenbire karşı-
sında görünce korkudan yüreği ağ-
zına gelmişti: Acaba ne var? Bu adam
benden ne istiyor?

Diyecek kendisine fazla iltifat etti
Tekinboğa çok nazik davranıyor-
du.

— Ben Cin - Kini çok severim. Si-
zi rahatsız edişimin sebebini anlat-
madan, hemen ilâve edeyim ki, or-
tada sizin için korkulacak, tereddüt
edilecek bir şey yoktur.

Ve genç kadının geniş bir nefes
aldığını görünce ilâve etti:

— Sarayda 'akılları durduracak
kadar mühim ve insanı düşündürü-
cü bir takım entrikalar dönmekte-
dir. Kubilâyın gözdesi Şi - Yama bu
arada büyük bir suçla lekelenerek
zindana atılmıştır.

Ben bu kadının masum olduğunu
ve kendisine isnad edilen suçun baş-
kaları tarafından işlendiğini sanıyor
ve böyle iddia ediyorum. Bu arada
duydum ki, siz de Şi - Yamanın ma-
sumiyetinden bahsetmişsiniz! Hat-
tâ sizin bu sözünüzü prens Cin-Kin
bile mahkeme heyetine söylemiş. Bu-
nu nereden biliyorsunuz? Büyük bir
hakikatin meydana çıkması için, be-
ni bu hususta tenvir etmenizi dile-
meğe geldim!

Ti-Ma tereddütle karşıladığı Te-
kinboğanın mertçe konuşmalarından
hoşlanmış ve kendisinin çekilecek
bir adam olmadığını anlamıştı.

Cin-Kine söylediklerini saklıyama-
dı:

— Evet, dedi, Cin-Kin gitmeden
evvel kendisine Şi - Yamadan bahse-
derken - suya bakarak - bu kadının
uçsuz olduğunu söylemiştim.

Tekinboğa gülümsedi:

— Suya bakarak mı dediniz?

— Neye şaşıntınız? Ben yıldızlarla
konuşan Şanganın kızım.. babamın
bütün sırlarını bilirim.

— Yalnız babanızın değil, başka-
larının sırlarını da biliyorsunuz! Bu
kadın hakkında bir duygunuz varsa,
bana açıkça söyleyin! Çünkü ben,
meseleyi hakan tarafından soruştur-
mağa memur edildim. Suçluyu suç-
suzu ayırd etmek için, bu işi incele-
meğe mecburum.

Ti-Ma suda gördüklerini anlatma-
ğa başladı:

— Benim tılsımlı bir tasım vardır..
isterseniz size de gösterebilirim. Bir
gün tasta suya bakarken Tiyen-Fo-
nun yaşadığını gördüm ve zindana
atılan Şi - Yamanın suçsuz oldu-
ğunu anladım. Bunu Cin-Kine söy-
lediğim zaman inanmadı.. suya baktı.
Gördüğü hayaletleri iyice seçe-
mediği için işe ehemmiyet vermedi.
Fakat, siz mademki bu mesele ile
uğraşıyorsunuz: İlk önce şunu söy-
liyeyim ki, Tiyen-Fo ölmemiştir.
Tılsımlı tasım beni şimdiye kadar
aldatmadı.. gözlerimle gördüm onun
yaşadığını.

— Bunu hakana söylersem, bana
inanmayacak. Çünkü etrafımı saran
dalkavuklar hakikati örtmeğe çalış-
yorlar. Siz - eğer hakan çağırırsa -
tılsımlı tasımla birlikte Kubilâyın
yanına gelir misiniz?

Ti-Ma çekindi:

— Cin - Kinden korkarım.. o, be-
nim böyle şeylerle uğraştığımı iste-
mez. Hattâ tılsımlı tasımı bile top-
rak altına gömmek niyetinde idi.
Güçlülükle kurtardım elinden.

— Hakan onun yabancı değil ya..
babasıdır. Hakanla aranızda kalacak
bu. Başka kimse duymıyacak.. ve bu-
nunla kaç kişinin hayatını kurtar-
mış olacaksınız!

Tekinboğa genç kadını kandırmak
için şu sözleri de ilâveye lüzum gö-
dü:

— Şi - Yama ve onun gibi bir kaç
kişi suçsuz olarak idam edilecek.. ya-
zık değil mi? Bunları siz kurtarırsa-
nız, hepsi de hayatlarını ölünceye
kadar size borçlu kalırlar!

Ti-Ma, Tekinboğaya söz verdi:

— Eğer hakan arzu ederse, tasımı
alır gelirim.

Kubilây gözlerine
inanmıyor!..

Romalı prenses roui oynuyarak
uzun müddet Pekin sarayında misa-
fir kalan Salina Romaya dönmeyen
bir kaç gün evvel, saraydaki sihir-
bazlardan birinin tılsımlı tabağına
bakarak âkibetini görmüş ve derhal
Moğolistanı terk etmişti.

Salinanın gidişinden sonra Pekin
sarayında tılsımlı tas ve tabaklardan
geleceği veya olup bitenleri öğren-
mek meselesi ilk defa ortaya çıkı-
yordu.

Kubilây han böyle şeylerden hoş-
lanmadığı için, kendisine sihir ve
tılsımdan ve bilhassa sihirbazların
muvaffakiyetli görüşlerinden bahset-
meğe hiç kimse cesaret edemezdi.

Gerçi Kubilâyın da sihirbazlara
inandığı zamanlar olurdu. Fakat, o
hiç bir zaman böyle genç ve tecrü-
besiz bir kızın sözlerine ve görüşleri-
ne itimad edemezdi.

Kubilây:

«— Bu bir bilgi işidir. Ben ancak
bilginlerin sözlerine ve görüşlerine
itimad ederim.»

Derdi. Bunun için de Panta gibi,
Çinin en maruf bilginlerinden biri
olan ihtiyar Lâmayı sarayından ayır-
mazdı.

Tiyen-Fo bu adamı saraydan uzak-
latmak için az mı uğraşmıştı! Fa-
kat, Kubilây han bir kere tuttuğu
ve itimad ettiği adamı ötekini beri-
kinin sözile yere vurmazdı. Hattâ Çin-
de Moğol imparatorunun bu mezi-
yeti bir darbimesel mevzuu olmuştu.
Çinliler: (Arkası var)

ÇOCUK DÜNYASI

GARİB BİR MACERA

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, Agasak ailesinin serseri bir oğlu vardı. Bu çocuğun işi gücü sık giyinmek, içmek ve kumar oynamaktı. Her gece kumarhanelerde babasının paralarını batırırdı.

Bir gece kumarda, şehrin kumandanının oğluna on beş bin lira borçlandı.

Kumarhaneden çıktı. Gece ortalık zifir gibi karanlıktı, kumandanın oğlu da çıkmış, önde yürüyordu. Agasak tabancasını çekti:

— Eğer fena bir insan olsaydım, derhal ateş eder, onu gebertirdim, dedi, kimse de farkına varmazdı... Evet, böyle yapardım.

Maksadı ateş etmek değildi. Yalnız aklından geçiriyordu. Fakat birdenbire tabancası ateş aldı, kumandanın oğlu yüzü koyun yere kapandı...

Gemi, o zaman kurtuluş harbi yapan Amerikaya Fransız gönüllülerini götürüyordu.

Bahrimuhitin ortasında karşlarına bir İngiliz gemisi çıktı. Muharebeye başladı. İngiliz gemisi daha büyüktü, mürettebatı daha çoktu. Agasakın evvelâ korkudan ödü patladı, fakat kendini çabuk topladı, harbe girişti, yaralandı. Arkadaşları:

— Haydi sen ambara in, dediler.

Agasak indi ve orada bayıldı. Fazla kan kaybetmişti...

Gemi İngilizlere esir oldu. Fransız gönüllülerini İngiliz gemisine naklettiler, ambarda Agasakı görmediler...

Gece, karanlık, aysız bir gece, İngiliz gemicileri zaferlerini kutluyorlardı.

Arkalarına bağladıkları geminin gü-

Agasak bir müddet afalladı, sonra tabancasını bir kuyuya attı, limanın yolunu tuttu.

— Nasıl yaptım bu işi!... Aklımdan geçiyordu amma, yapmak istemiyordum, parmağım tetiğe değmiş olacak.. her neyse, artık yaşayamam, kendimi denize atmalıyım...

Böyle söylenerek koşarken, meyhanelerin birinden sarhoş bir tayfa çıktı... Homurdanıyordu:

— Sabaha karşı saat dörtte denize açılacağım, buna rağmen meyhaneci bana içki vermiyor, olur mu bu!..

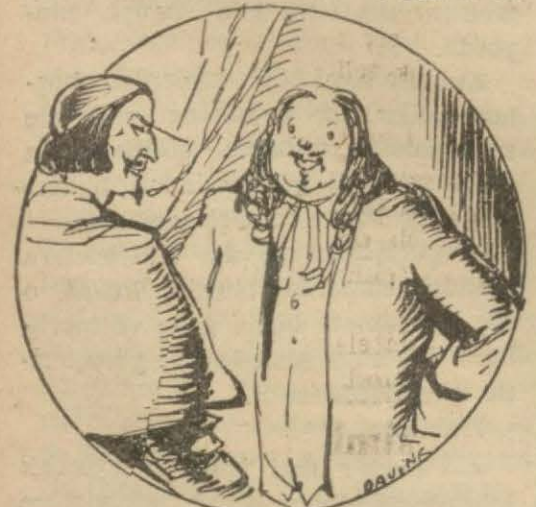
Agasakı görünce sokuldu, koluna girdi ve derdini anlatmağa başladı... Agasakın aklına birşey geldi, hemen meyhaneye girdi, bir şişe rakı aldı, tenha bir arsada gemiciye içirdi, adam sızcına, hemen onun elbiselerini giydi, gemiciye kendi elbiselerini giydirdi. Gemicinin nüfus cüzdanı ile hüviyet varakasını da aldı.

Adı Nikola Astruk oldu. Limana gitti, dörtte kalkacak gemiyi buldu, kaptanın karşısına çıktı:

— Nikola düştü, yaralandı, gele-miyecek. Ben onun kardeşiyim, adım Nikola Astruktur dedi..

Kaptan:
— Ha o, ha sen, dedi bence müsavi.

Tarihî fıkralar

Rişeyo nazır olduğu zaman, 14 üncü Lui kendisine hususî bir kâtip verdi. La Folton adındaki bu zat fevkalâde oburdu.

Rişeyo onun yemek yeyişini seyretmek zevki için kendisini sık sık yemeğe davet ederdi. Yemekten sonra La Folton bir şeyler mırıldanırdı. Bir gün Rişeyo sordu:

— Dua mı ediyorsun?
— Evet, bu kadar tatlı yediğim yemeği rahat rahat hazım edeyim diye dua ediyorum.

Mirabo'nun küçük kardeşi vardı. Kahraman bir askerdi. Amma çok içiyordu, her zaman sarhoş geziyordu. İçkiden vaz geçemiyordu.

Adını Fıçı Mirabo koymuşlardı. Bir gün ağabeyi, Fıçı Miraboya çıkıştı. Sarhoşluktan vaz geçmesini söyledi. Fıçı dedi ki:

— Ne yapayım, ailenin bütün ah-lâksızlıklarından bana ancak sarhoşluğu bıraktın!..

Hayvanat bahçesi

Goril

Goril en korkunç ve en kuvvetli maymundur.

Filvaki son zamanlara kadar, Goril tehlikeli bir hayvan diye tanınmıştı.

Goril Afrika ormanlarında yaşar. Korkaktır. İnsandan kaçır. Ancak hü-cuma uğrarsa, canını müdafaa için saldırır.

1928 senesinde, Berlin hayvanat bahçesine bir yavru Goril getirildi. Hayvan birkaç ay içinde 262 kilo oldu.

İri Gorillerden bir tanesi de Londra hayvanat bahçesindedir. Dişi bir Gorildir, sikleti 125 kilodur.

Fare

Fare, en vahşi hayvanlardan daha tehlikeli bir mahlûktur.

Hesap etmişler, büyük şehirlerde mevcut farelerin yedikleri şeyleri bir araya toplayacak olsak, yeryüzü nüfusunun beşte birinin karnı doyarmış.

Farelerin asıl tehlikesi veba hastalığını tevliid etmeleridir. Fareler veba-yı insanlara pirelerle aşırlar. Fareyi ısırın bir pire insanı da ısırır mıydı, veba bulaşır... İnsanların en büyük düşmanı farelerdir.

— Yarım saat-tir bekliyorum, haydi artık çık ben de girip payımı yiyeyim!..

— Neye haritanın denizine siyah mürekkep dökün?
— Karadeniz olduğunu göstermek için.

BİLMECE

İsim:

Çözümlü:

Tarih — 26 Haziran 1937

1, 4, 3, 6, im, «sahil» 5, 2, 3, 4, üm «rakam» 3, 2, 5, im «matem» dir.

**

Bilmecemizi doğru halledenlerden birinciye kol saati, ikinciye: Dolmakalem, üçüncüye: Asyadan bir güneş doğuyor, ayrıca 200 karimize muhte-lif hediyeler verilecektir.

Yeryüzünde neler var?

Yeryüzünün en sıcak evleri, Eskimoların kulübelidir!... Eskimolar ocaklarında fok balığı yağı yakarlar ve kulübelerin içi her zaman 30 derece sıcaktır.

Zenginler

Yeryüzünün zengin insanları Afrikanın Kenyaka-bilesine mensup olan vahşilerdir. O kabile halkının serveti davar sürüleridir. En fakirinin beş binden fazla davarı vardır. Bu serveti, komşu kabileleri talan ederek yaparlar.

Elektrik

Elektrik volta-ji bir tesadüf neticesi keşfedildi.

1791 de, Luigi Galvani, bir kurbağa ile oynarken, bir elektrik cihazından sıçıyan bir kıvılcımla, kurbağanın adalati takallüs etti ve bu suretle, volta dediğimiz elektrik pili keşfedildi.

Eski saat

3000 sene evvel, Mısırlıların çok garib bir saati vardı.

Bu saatler resimde gördüğümüz saksı gibiydi.

Bu saksıya su koyuyorlardı. Su sathi alçaldıkça, saksının içindeki çizgiler vakti gösteriyordu.

Bir âdet

Bazı milletlerin öyle âdetleri vardır ki, insan okuduğu zaman bir türlü inanmaz; halbuki pek çoğu doğrudur.

Meselâ, Bulgaristanın bazı yerlerinde garib bir âdet vardır. Yeni evlenen koca, gerdege girdiğinin ertesi günü karısını tartar.

Kaynağı

— Bu anlattığın fıkra çok güzel, yazıp «Akşam» ın Çocuk dünyası sahifesine gönder ki...
— Hiç olur mu?..
— Neden olmasın.
— Ben de orada okudum..

Deniz yıldızı

Deniz yıldızı denen mahlûk istridye ve midye ile beslenir. Bu mahlûk yıldız şeklinde, yumuşak, safi et, daha doğrusu balgam gibi bir nesnedir. Halbuki yıldızlarını el gibi kullanır ve istridye ile midyeleri kolaylıkla açıp yer!..

Genişlemek için

20 kibrit alınız, 10 ar kibritle iki muvazi hat yapınız. İki ucunu iki kibritle kapatınız. Bir müstatil olur. Bu müstatilin sathını 2 fazla kibrit kullanarak bir misli daha genişletiniz.

Yolcu tayyaresi

Resmini gördüğünüz Amerika yolcu tayyaresi, tayyarecilik âleminin şaheser bir örneğidir.

Bu tayyarenin cihazları son sistem ve çok sağlamdır, aynı zamanda da kamaraları konforludur; yolcular pervane ve motor gürültüsünü duymazlar, hızı satte 340 kilometredir.

Deniz anası

Deniz anası veya deniz yıldızı denilen deniz mahlûku, büyüle denizlerde çok büyük, hattâ üç metre yükseklikte olanlar bulunmuştur. Buna rağmen çok sudan mahlûklardır, vücutlerinin yüzde doksan

dokuzu sudur.

Şekerkamışı

En kolay yeti-şen nebat şeker-kamışıdır. Şeker-kamışı en çok Ha-vai adalarında yetişir. Ada sakinleri, bir kere şeker-kamışı ekerler ve bir kaç sene mahsul alırlar...

İlk vapur

1819 da, ilk bu-harlı vapur İngil-tere limanında demirledi. İslim üzerindeydi, A-merikaya hareket edecekti. Bacasın-dan duman tütüyordu. Limanda ge-miyi seyreden halk, dumanı görünce, gemi tutuştu sanıp itfaiyeye haber verdiler.

milyonluk pul
İngiliz Ginesi-ne alt bir pulu Madam Hind adında bir kadın müzayedeye koydu. Bu pul on paralıktır. Fakat yeryüzünde bir eş daha yoktur. Bu pulu bir İtalyan yüz İngiliz bir koleksiyoncudan satın almıştı. Koleksiyoncuya pul otuz İngiliz mal olmuştu. Koleksiyoncuya satan da beş İngiliz bir arkadaşın-dan almıştı. Bugün pulun değeri bir milyon franktır.

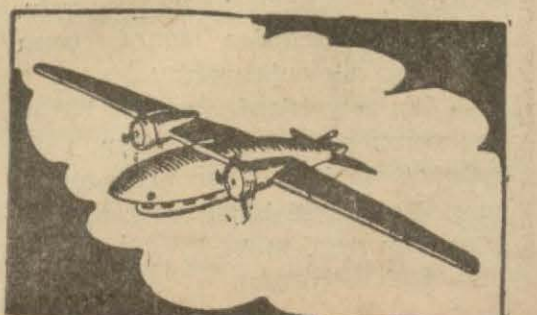
Bulun bakalım

— 80 kuruşa bir piliç, iki pasta, üç kilo erik aldım. Üç kilo erikle iki pastanın fiati üç piliçin fiatidir. Üç kilo erik te iki pasta fiatinedir. Bir piliçin, bir pastanın, bir kilo erik fi-atini bulunuz.

Atlet

Bütün Fenlândi-yanın nüfusu 3 milyon 500 bin-dir. Buna rağmen, Harpten sonra Finlandi-ya olimpiyatlar-da ikinciliği mu-hafaza ediyor.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: Dellsuda, Tepebaşıda Kinyoli, Galata: Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıçoğlu, Barbut, Eminönü: Yemişte Bensason, Heybeliada: Halk, Büyükdada: Halk, Fatih: Şehzadebaşıda Asaf, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: Hülal, Sarıyer: Osman, Tarabya, Emirgan, Yeniköy, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Ömer Kenan, Fener: Balata Merkez, Beyazıt: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Kocamustafapazada Ridvan, Alevdar: Ankara caddesinde Eşref Neşet, Şehremini: Ahmed Hamdi.

BORSA

İstanbul 25 Haziran 1937

(AKŞAM KAPANIŞ FİYATLARI)

ESHAM ve TAHVİLÂT

İstikrazı dahili	95	Türkiye Cüm-	86,75
1933 İstikrazı	95	huriyet Merkez	
Üniter I	18,45	kez Bankası	
» II	17,75	Anadolu hisse	24,10
» III	17,65	Telefon	6,50
» IIII		Terkos	9,50
Müessil I	43,90	Çimento	13,15
» II	40,50	İttihat değir-	10
İş Bankası	9,80	menleri	
» hamiline	9,90	Şark değir-	0,80
» Müessil	77	menleri	

Para (Çek fiyatları)

Paris	17,67,50	Sofya	63,79,58
Londra	62,7	Prağ	22,62,75
Nev York	78,61	Berlin	1,96,45
Milano	14,97,75	Madrid	13,95,50
Atina	87,16,10	Belgrad	34,45
Cenevre	3,43,75	Zloti	4,16,10
Brüksel	4,66,30	Pengo	3,98,75
Amsterdam	1,43,21	Bükreş	107,61,75
		Moskova	24,02,25

İSTANBUL TİCARET ve ZAHİRE BORSASI 25/6/937			
FİYATLAR			
CİNSİ	Aşağı	Yukarı	
Buğday yumuşak	5 30	6 25	
» sert	5 15	—	
Arpa	3 33	—	
Keten tohumu yeni	8 5	—	
» eski	10 20	—	
Kuşyemi dökme	8 25	—	
Yapak Erzurum	55	—	
Peynir beyaz	25	27 20	
» kaşar	40	53	
GELEN			
Buğday	480 Ton		
Çavdar	30		
Un	63		
Mısır	15		
Kepek	15		
Tiftik	35		
Yapak	41		
Peynir	10		
Kaşar	9½		
Zeytinyağı	40		
GİDEN			
Yapak	47 Ton		
DIŞ FİYATLAR			
Buğday: Liverpool	6,03 K.		
» : Şikago	5,30		
» : Vinipek	5,30		
Arpa : Anvers	5,10		
Mısır : Londra	3,56		
Keten T. : Londra	7,94		
Fındık G. : Hamburg	94,59		
» L. : »	94,59		

BANKA KOMERÇİYLE İTALYANA

Sermaye ve ihtiyat akçesi 847.596.198,95 İtalyan liredir.

Merkezi İdare: MILANO

İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiriyyesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvator ve Kolombiyada

Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemcian hanında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklal caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

AKŞAM NEŞRİYATI

AKŞAM okuyucuları bu güzel ve faydalı kitapları YÜZDE 20 iskonto ile alabilirler

FAİK SABRİ DURAN'ın eserleri

	Kuruş		Kuruş
Nereden geliyoruz?	40	Yeryüzü Gökyüzü	150
İstanbuldan Londra'ya şileple bir yolculuk	75	Bir Türk kızının Amerika yolculuğu	75
Çocuklara coğrafya kıraatleri	50	Cüceler ve devler memleketinde Gülliver'in seyahatleri	75
Coğrafyada ilk adım	50		

En tanınmış muharrirlerin güzel romanları

	Kuruş		Kuruş
Küçük İlanlar	75	VA - NÜ	75
Kıvrık paşa	75	Sermed Muhtar	75
Deli	30	Selâmi İzzet	30
Yalı çapkını	30	Bürhan Cahid	30
Bu perdenin arkasında	40	Z. İ	40
Düğün gecesi	100	Bürhan Cahid	100
Sümer Kızı	125	İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor	80	İskender Fahreddin	80
Penbe maşlahlı hanım	70	Sermed Muhtar	70
Bir kadın geçti	70	Selâmi İzzet	70
Devler kıldırımı	25	Halid Fahri	25
Aşk fırtınası	50	Muazzez Tahsin	50
Dipsiz kuyu	25	Vâ - Nû	25
Penbe pırlanta	25	» »	25
İki cinayet gecesi	25	Hikmet Feridun	25
Karacaahmedin esrarı	25	Vâ - Nû	25
Kardeş katili	25	» »	25

Meşhur ARSEN LÜPEN serisi

Seri tamamlanmıştır. Resimli 6 büyük cild - Her cildin fiati: 80 kuruş

Muhtelif eserlerin listesi

	Kuruş
Edebi hatıralar	60
Fazıl Ahmed	[Kıymetli edibin muhtelif eserleri]
İstiklâl savaşı nasıl oldu?	80
Sinema yıldızları	80
İttihad ve Terakki tarihinde esrar perdesi	[Album gibi resimli]
İtalyadan Amerika'ya nasıl uçtular?	150
Kadın asker olursa	M. Ragıp
Tarih öğreniyorum	M. Saffet
Arzın merkezine seyahat	Necdet Rüştü
Don Kişot	Ahmed Refik
	Jül vern
	M. Cervantes

% 20 iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «AKŞAM» matbaası kitap servisine getirir veya gönderirseniz bu listedeki fiyatlar üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

AKŞAM neşriyatı tevzi yerleri

«AKŞAM» matbaası - İstanbul
Muallim Ahmed Halid kitaphanesi - Ankara caddesi, İstanbul
Para yerine mektup içinde posta pulu kabul edilir.

İktisat Vekâleti İç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

30 İkinditeşrin 1330 tarihli kanun hükümlerine tevfi kanun Türkiye'de çalışmasına izin verilen Ecnebi şirketlerden (Nestle And Anglo Süis Holding Kompani Limited) şirketi bu kerre müracaatla Türkiye vekili Francis Rais'e aşağıda yazılı hükümlere tevfi kanun muamele ifa etmek üzere yeni bir vekâletname vermiştir:

- Mezkûr şirketin Türkiye'de, mutasarrıf bulunduğu bilûmum gayri menkuller, tesisat ve demirbaş eşyayı idareye,
- İşbu gayri menkuller, tesisat ve demirbaş eşyaya müteallik her nevi icar mukavelenamelerini şirketin menafii nokta nazarından münasip göreceği ahkâm ve şerait dairesinde akta,
- Gerek Türk mahkemelerinde, gerekse makamat ve devairi resmiye nezdinde Nestle And Anglo-Süis Holding Ko. Ltd. Şirketini Türkiye'de temsile,
- Hususatı mephuseye mütedair maliye makamatınca talep olunacak her türlü evrak ve vesaik, formüller ve beyannameleri vekil sıfatıyla vaz'ı imzaya,
- Balâda mezkûr salâhiyetleri kısmen veya tamamen tensip edeceği ahar kimselere devre ve bu suretle yapacağı vekâletleri istirdada; mamafih bu suretle kendisine salâhiyet verilecek eşhasın bunları kendiliklerinden ahara devre hakları olmayacaktır.)

Keyfiyet kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur.

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Adalar — Anadolu — Yalova hattı yaz tarifi 30/Haziran/937 çarşambadan itibaren tatbik olunacaktır. Yeni tarife iskelelere asılmıştır. (3693)

Kuştüyü kullanmanızı tavsiye ederiz

Hem sıhhatinize faydalı, hem de kesene elverişlidir. Kuştüyü yastık 100 kuruş, kuştüyü ve yataklık takımları da çok ucuzdur. Kuştüyü kumaşları vardır. Fabrika ve deposu: İstanbul Çakmakçılar Sandalyacılar sokak Tel. 23027. Satış yerleri: ANKARA, İZMİR, BEYOĞLU Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları.

Sıhhat ve İctimai muavenet vekâletinden:

150 lira ücretli Trakya ve Anadolu Vilâyetlerinde istihdam edilmek üzere fen memurlarına ihtiyaç olduğundan talib olanların evrakı müsbitelerle Sıhhat Vekâletine müracaat etmeleri. (1537) (3345)

Şirketi hayriyeden: D İ K K A T

Kabataş, Beşiktaş, Ortaköy, Kuruçeşme, Arnavutköyü ve Bebek iskeleleriyle Köprü arasında muteber olmak üzere mezkûr iskelelerin cari fiyatlarına nazaran % 15 tenzilatlı aylık abonman kartları ihdas edilmiştir. Bu kartlar 1 Temmuz 937 tarihinden itibaren mer'iyete girecektir.

Bu kartları hamil olanlara umumi hatlarda olduğu gibi mükerrer seyahat hakkı vermekle beraber kartlar Pazar günleri Şirketin bütün iskeleleri arasında muteber olacaktır.

28/6/937 tarihinden itibaren Köprüden Enspektörlük dairesi ile idare merkezine Kontrol Müdüriyetinde satışına başlanacağı ilân olunur.

Maliye Müfettiş Muavinliği imtihanı
Maliye Teftiş Hey'etinden:

35 lira maaşlı Maliye müfettiş muavinliği için 27/Eylül/937 tarihinde imtihan yapılacaktır.

Aranılan şartlar şunlardır: A — Memurin kanunının dördüncü maddesinde yazılı evsafı haiz olmak, B — 1/Kânunsani/1937 tarihinde yaşı otuzdan fazla olmamak, C — Siyasal bilgiler okulundan, Hukuk Fakültesinden, Yüksek Ticaret ve İktisat mektebinden veya bunlara muadil derecedeki ecnebi mekteplerden mezun olmak, D — Yapılacak tahkikat neticesinde ahlak ve seciyesi müsait bulunmak, imtihana talip olanlar 12/Eylül/937 tarihine kadar Ankara'da Maliye Vekâleti Teftiş heyeti reisliğine arzuhale müracaat edeceklerdir. Arzuhale şu evrakın raprı lazımdır. A — Nüfus cüzdanı ve adresi, B — Kendi el yazısıyla tercümeihal hülâsası «Memuriyette bulunanlar müddet ve sureti hizmetlerine dair resmi vesika, «Askerlikle alakası kesilmemiş olanlar tecil edilmişlerse imtihana girebilirler, kazandıkları takdirde ancak namzet olarak kabul olunabilirler.» D — Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesi, E — Sağlam ve yolculuğa mütehammil olduklarına dair hükümet doktorunun raporu.

Talipler tahriri ve şifahi olmak üzere iki imtihana tâbi tutulacaklardır. Tahriri imtihan Ankara'da ve İstanbul'da ve muvaffak olanların şifahi imtihanı Ankara'da yapılacaktır.

İmtihan Programı:

- 1 — Maliye A — Bütçe «İnzari, tatbi tasdik ve kontrolü.» Muhasebe umumiye kanunu hükümleri, B — Vergi nazariyeleri ve usulleri vasıtasız ve vasıtalı vergiler. Sedülli vergiler, veraset ve intikal vergileri, istihlak üzerlerinden alınan vergiler, Gümrük; İnhisarlar, harçlar. Türkiye'deki vasıtalı ve vasıtasız vergiler, C — Maliye Vekâletinin merkez ve vilâyetler teşkilâtı, D — İstikraz nazariyeleri, tahvil amortisman, Türkiye Dâimiyet umumiyesi,
- 2 — İktisat: A — İstihsal, tedavül, nakit ve itibar, inkisam ve istihlak bahisleri.
- 3 — Mali ve ticarî hesap, faiz, iskonto, faizli hesabı cariler.
- 4 — Hendese «Satih ve hacim mesahaları» (1673) (3549)
- 5 — Ticarî usulü defteri «Esaslı ve pratik malûmat»
- 6 — Hukuku idare, memurin muhakemat kanunî ceza muhakemeleri usulü kanununun tatbikat usullerine müteallik hükümler, ceza kanununun memur suçlarına aid kısmı, kanunu medenî ve borçlar kanunu ile Ticaret kanunlarının maliyeyi alakadar eden hükümleri.
- 7 — Türkiye'nin Tabii ve iktisadi Coğrafyası ve tarihi hakkında malûmat.
- 8 — Ecnebi lisanı «Fransızca, Almanca veya İngilizceden biri»

İmtihan neticesinde Müfettiş muavinliğine almanlar üç sene sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa Maliye Müfettişliğine tayin edilecekler ve bir sene staj için Avrupaya gönderilecektir. (3549)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdaremiz teşkilâtında çalıştırılmak üzere aşağıdaki şartlar dahilinde iki namzet memur alınacaktır.

- 1 — Yaşı 35 den aşağı olmak.
 - 2 — Askerlik vazifesini yapmış olmak, vazife görmeğe mani hastalığı ve sui halleri olmamak.
 - 3 — Alınacak iki memurdan biri mühendis mektebinden veya üniversite fen fakültesinden veya bu mekteplerin muadili olup idarece kabul edilecek Ecnebi mekteplerinden mezun bulunacaktır. Diğer de Ziraat mektebi alisinden veya idarece kabul edilecek muadil bir ecnebi Ziraat mektebinden neş'et etmiş olacaktır. Bunların her ikisi de kendi meslekleri dahilinde eyi teknik malûmata sahip olacaklar ve mükemmel Türkçe ve bilhassa Türkçe kitabete vukufdan mada Fransızca ve İngilizce veya Fransızca ve Almanca lisanlarına lâyıkıyla vakıf bulunacaklardır.
 - 4 — Bu iki memurun aylık ücretleri 100 liradan aşağı olmayacaktır.
 - 5 — Namzetler tafsilatı aşağıda yazılı imtihanları geçireceklerdir.
- A — Namzetler kendi meslekleriyle alakadar olarak idarece tayin edilecek iktisat teknik mevzudan birini seçerek bunun hakkında Türkçe bir mütalâaname yazacaklardır. «Müddet iki saat»
- B — Kendilerine verilecek Fransızca Teknik bir makaleyi yarım sahifeye sığdırmak suretiyle Fransızca ve Türkçe olarak telhis edeceklerdir. «Müddet iki saat.»
- C — Almanca ve İngilizce birer makaleyi aynı vechile hülâsa edeceklerdir. «Müddet iki saat»
- D — Mühendis namzet verilecek bir rasyonel mihanik meselesini halledecek. Ziraatçı namzet ise idare laboratuvarında bir dozaj yapacaktır.
- 6 — İmtihan 6/Temmuz/937 salı günü saat sekiz buçukta Umum Müdürlük Merkezinde yapılacaktır.
- 7 — Taliplerin bu tarihten evvel evrakı müsbiteleriyle ve bir dilekçe ile birlikte memurin şubesine müracaat etmeleri lazımdır. (3686)

Kadıköy ikinci sulh hukuk hakimliğinden:

936/23

Kadıköyünde Hasırcı başı sokağında 29 No. lu evde ölen Fuat oğlu İevazımatı umumiye birinci sınıf kâtipliğinden müteakib Mehmed Cemil'in mirası mirasçılardan tarafından red edildiğinden icra iflâs kanununun 180 inci maddesi mucibince mirasın iflâs kaidelerine tevfi kanun tasfiyesine karar verilmiş ve iflâs 23/6/937 de açılmıştır.

2 — Alacaklılar ve stihkak iddiasında bulunanların alacak ve istihkaklarını ilândan itibaren bir ay içinde hâkimliğimize gelerek kayıt ettirmeleri ve delillerini tevdi eylemeleri.

3 — Hılâfına hareket cezai mes'uliyeti müstelzim olmak üzere ölümlün borçlularında aynı müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri.

4 — Ölümlün mallarını her ne suretle olursa olsun ellerinde bulunanların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartıyla aynı müddet içinde hâkimliğimiz emrine tevdi etmeleri bulunmadıkça cezai mes'uliyete uğrayacakları.

5 — İlk alacaklılar toplantısında bulunmak üzere alacaklıların 27/7/937 salı günü saat 10 da Hâkimliğimizde bulunmaları ilân olunur. (3680)

Kumbârâ biri

HAYRETTİN
ÇİZER

1000 yapâr.

TÜRKİYE
CUMHU RİYETİ

ZİRAAT.BANKASI

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D. No:	Semti ve mahallesini	sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve Hissesi	Hisseye göre muhammen K.
2773	Kuzguncuk	E. Kumbaoğlu Y. Menteş	20	204,50 metre arsa	100 Açık
2811	Beyoğlu Hüseyin ağa	Ziba	E. 9 Y. 7	45 metre arsa	180 »
2830	Kurtuluş	Nalband	E. 31 Y. 60	69 metre arsa	210 »
3413	Kurtuluş	E. Bekçi Y. Bekçi Mahmud	E. 14-16	100 metre arsa	300 »
3465	Beyoğlu Hüseyin ağa	Kılburnu	E. 43 Y. 39	67 metre arsa	270 »
3521	Büyükdâre Karanfil	Lâlahatun	E. 38 Y. 42	466 metre arsanın 23/100 hissesi	110 »
3522	Beyoğlu Hüseyin ağa	Çaylak	E. 35 Y. 21-23	48 metre arsa	200 »
3532	Üsküdar Selâmsız	E. Toptaşı	E. 355	166,50 metre arsa	260 »
4288	Beyoğlu Kamer hatun	Y. Gündoğumu cad. Şebek	Y. 395 E. 4 Mül.	244,50 metre arsa	1470 Kapalı zarf
5022	Silivrikapı Fatih Sultan Mehmed	E. Veli ef. Y. Seyit Nizam cad.	E. 1 Y. 9-9/1	İçinde kuyusu olan Bostan ve ahırın 1/6 his.	500 Açık Arttırma
5599	Küçükpazar Sarı demir	Karakol	E. 74 Y. 88	Kâğıt ardiyenin 30/120 his.	750 »
5707	Fener Seferikoz	Fener cad.	E. 159-162 Y. 128-132	130 No. lu dükkânın havasını müstemil altında dükkânı olan iki hanenin 1/4 his.	2000 Kapalı zarf
8625	Kartal	Üsküdar cad.	47	57,50 metre arsa	150 Açık Arttırma

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 5/7/937 tarihine düşen Pazartesi günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

ANTİKA ALIYORUM

Eski Türk eserleri, gümüş, tahta, bakır, Beykoz vesair işlerle eski yağlıboya tablo, gravür, porselen, fayans vazo ve biblolar, bronz heykeller, her nevi salon tezyinat eşyası alıyorum.

Beyoğlunda İstiklal caddesinde eski Polonya sokağında Merkez apartmanı (1) numaralı dairede Mimar Knol.

İŞ YURDU

Faik Baharoğlu Galatada Havyar hanındaki yazıhanesini gene Galatada Melek hanında 11 numaraya nakil ile alım ve satım ve intikal muamelelerini ve vergi ve vakıf icaresi ve taviz bedelleri ödeme işlerini deruhde ve takip eder.

Telefon: 49069

TUZLA içMELERİ açılmıştır.

TURK HAVA KURUMU BUYUK PIYANGOSU

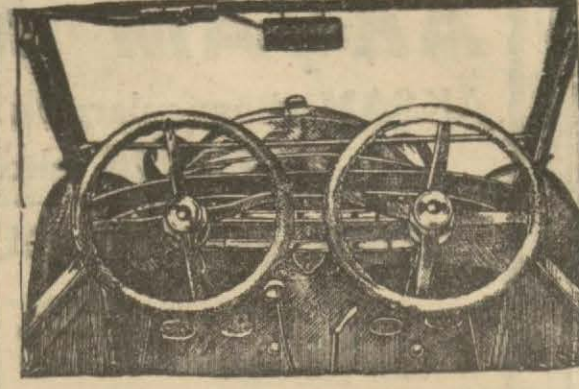
3 cü Keşide 11 Temmuz 937 dedir

Büyük ikramiye 45.000 liradır.

Bundan başka: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT: Bilet alan herkes 7/7/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur...

Fihri Tevfik Kardeş

OTOMOBİL ve MAKİNİST OKULU

TAKSİM - STADYOM

3 aylık yeni devre 9 Temmuzda başlayacaktır. Şoför olacıklar şimdiden müracaat. Amatörleri Teorik ve pratik geçirecekleri imtihanlara hazırlanır. Program isteyiniz. Telefon: 42508

•EYİ EKEN EYİ BİÇER•

BANKAYA
YATIRILAN PARA EYİ
EKİLMİŞ TOHUM GİBİ VERİMLİDİR.

HOLANTSE BANK ÜNİ.

KARAKÖY PALAS

ALALEMCI HAN

Heybeliada Deniz Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Bu yıl deniz lisesinin (9) ve (10) sınıflarına aşağıdaki şartları taşıyan okurlar alınacaktır:

a) Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmak, b) Orta okuldan çıkmış bulunmak, c) Lise 9 için yaşı 15:17; lise 10 için 16:19 bulunmak.

Namzetler İstanbulda deniz hastanesinde muayene ettirilecek ve okulda müsabaka sınavından geçirilecektir.

2 — Kayıt muamelesi: 1-26 Temmuzda Heybeliada'daki okuldur. Bu arada sıhhi muayenede yapılacaktır. Müsabaka sınavı 2 ağustostadır.

3 — Kayıt için gelecekler beraberlerinde: Nüfus hüviyet cüzdanı, orta okulu bitirdiğine dair şahadetname veya tasdikname, askerlik öğretmeninin gizli raporu, aşı kâğıdı, 9 adet vesikalık fotoğraf (başı açık), kendisinin ve ailesinin hüsnühaline dair vesika, okulun hangi sınıfına istekli olduğuna dair arzual (bunda makine veya güverteye ayrılmak istediği de yazılacaktır.)

4 — Okul yatılıdır. Girdikten sonra yiyecek, giyim, kitap okul tarafından parasız verilir.

5 — Dilekçe ve diğer vesikaların nümunesi okuldan parasız olarak alınabilir. (3294)

Açık Eksiltme ile alınacak Motörün İstanbul Sıtma Mücadele Riyaseti Arttırma ve eksiltme Komisyonundan:

Satın alınacak madde: (40) ton Motörün.

1 — Eksiltme 9/7/937 tarihinde cuma günü saat (14,30) da Kadıköy Moda'da Rıza paşa sokak 14 numarada Sıtma Mücadele Riyaset binasındaki komisyonda yapılacaktır.

2 — Tahmin edilen fiyat (2400) lira ve muvakkat teminat (180) liradır.

3 — Şartnameler bedelsiz olarak İstanbul Sıtma mücadele riyaset kaleminde görülebilir.

4 — İstekliler 1937 senesi Ticaret odasına kayıtlı olduklarına dair kanunî vesika getireceklerdir.

5 — Eksiltmeye girecek istekliler hazırlayacakları teminat mektuplarını eksiltme saatinden (BİR) saat evvel Kadıköy Sıtma mücadelesindeki komisyona vermiş olacaktırlar. (3559)

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, asabî zayıflık, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, carpıntı, ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları giderir.

İçel İlbaylığından:

21/6/937 de pazarlığı mukarrer 6100 metre mikâb keresteye ait bazı şeraitin tadil hasebiyle tekrar pazarlığa çıkarılmıştır.

Taliplerin şeraiti anlamak için iskâna ve pazarlığa iştirak için de teminat akçeleriyle birlikte 26/Haziran/937 cuma günü saat 15 de komisyona müracaatları ilân olunur. (3615).

**İNKİBAZI, HAZIMSIZLIĞI, MİDE
EKŞİLİK ve YANMALARINI**

**M A Z O N
MEYVA TUZU**

giderir. Hiçbir zararlı ve müshil maddesi yoktur. Şeker hastalığı olanlar bile alabilir. MİDE ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ. İçilmesi lâtif, tesiri kolay ve mülayimdir. Yerini hiçbir mümasil müstahzar tutamaz. Mazon isim Horos Markasına dikkat. Deposu: Mazon ve Boton ecza deposu: İstanbul Yenipostahane arkasında No. 47

Scandinavian Near East Agceny

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stokholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları şark ve Karadeniz
başlıca limanları arasında 15 günde bir
azimet ve evdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve
Oslo'dan beklenen vapurlar.
Gdynia vapuru 26 Hazirana doğru
Birkaland vapuru 28 Hazirana doğru
Gunborg vapuru 5 Temmuz'a doğru
Yakında İstanbul'dan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları
için hareket edecek vapurlar.

Gdynia vapuru 27 Hazirana doğru
Birkaland vapuru 29 Hazirana doğru
Gunborg vapuru 6 Temmuz'a doğru
Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentasına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

**Sizde bu kremden
şaşmayınız!**

Bütün otlarıda elli senedir daima üs-
tün ve eşsiz kalmıştır.

KREM BALSAMIN

Büyük bir bilgi ve uzun bir tecrübe
mahsulü olarak vücuda getirilmiş
yegâne şıhhi kremlerdir.

KREM BALSAMIN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil
şıhhi evsafının Londra, Paris, Berlin,
Nev - York güzellik enstitülerinden
yüzlerce krem arasında birincilik mü-
kâfatını kazanmış olmakla isbat et-
miştir.

KREM BALSAMIN

Gündüz için yağsız, gece için yağlı
ve halis acı badem kremleri, tanın-
mış ecza, itriyat ve tuhafiye mağaza-
larında bulunur.

**İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL**

HÜSEYİN CAHİD

Fikir hareketleri

192 inci sayısı çıktı

26 Haziran 1937 Cumartesi

İçindekiler:

Demokrasilerde vukuf ve salâhiyet meselesi (Francesco Nitti) — On do-
kuzuncu asır (André Siegfried) —
Meşrutiyet Hataları (Hüseyin Ca-
hid Yalçın) — Tarihte ferdin rolü
(Henri See) — Yeni icadların tesiri
(Lucine Romier) — Sıyasî mezheb-
ler tarihinde mühim simalar: Cam-
panelle (G. Mosca) — Matbuat ha-
yatı: O Zamanlar (Hüseyin Cahid
Yalçın) — Filozoflar Hayat ve mez-
hepleri (Will Durant) — Timurun
sarayında bir İspanyol sefiri (Clavi-
jo) — Kiltablar arasında (Küçük not-
lar) — Lehde ve aleyhde — Vecizelere.

Fiyeti her yerde 20 kuruş

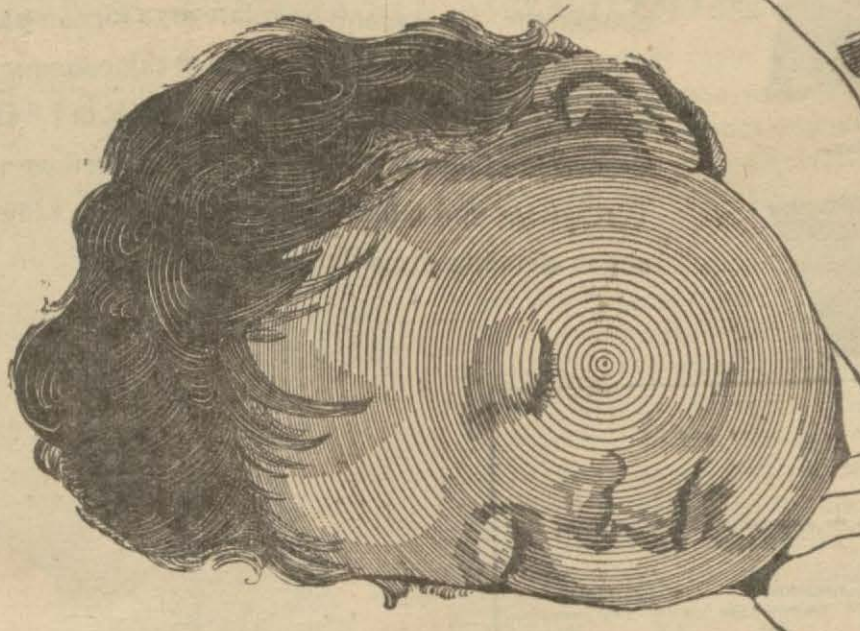
Müracaat yeri:

İstanbul: Ankara caddesi, No. 100 —
Matbaacılık ve Gazetecilik Bürosu
sahibi Ulvi Olgaç.

**Bu akşam
MÜNİR NURETTİN
PANORAMA
Bahçesinde**

EN GÜZEL

Rüya

Türkiye İş Bankası.

KARYOLA MEŞHERİ

1937 senesi çelik lâmeli İngiliz, Amerika ve Viyana sistemi somyeleri ile
son sistem muhtelif şekil ve renklerde karyolar teşhir edilmiştir. Boyalar
sabıt ve fırında kurutulmuştur. Mallar sağlam ve somyeler gürültüsüzdür.
Meşherimi görmenizi dilerim Satış mahalli fabrikada

HALİL SEZER

Karyola ve Madenî Eşya Fabrikası İstanbul, Salkım Söğüt Demir Kapı

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Kapalı zarfla eksiltmeye konulup istekli çıkmadığından ih-
lesi yapılamayan (8100) lira muhammen bedelli 3 adet bileme makinesi
şartnamesi ve resmi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 2/VII/1937 cuma günü saat 15 de Kabataşta İnhisarlar
Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — % 7,5 muvakkat teminat 607,50 İrdir.

IV — Şartnameler parasız; olarak her gün İnhisarlar Levazım ve Müba-
yaat şubesinde ve (M 16 - 195) sayılı resimleri İnhisarlar Tütün Fabrika-
lar şubesinde alınabilir.

V — Pazarlığa iştirak etmek isteyenlerin pazarlık gününden 2 gün ev-
veline kadar fiatsız tekliflerini inhisarlar tütün fabrikaları şubesine ver-
meleri ve tekliflerinin kabulüne dair mezkûr şubeden vesika, almaları lâ-
zımdır.

VI — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güven-
me paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olu-
nur. (3685)

Harbiyede

BELVÜ BAHÇESİNDE
HER AKŞAM

Memleketimizin en kıymetli sanatkarları bir arada

Solist

Bayan

M U A L L Â

Sazandeler

Keman: NUBAR

Kemençe: ALEKO

Piyano: YORGO

Cümbüş: CEMAL

Klarnet: ŞEREF

Darbuka: HASAN TAHSİN

Ayrıca: S. ATILLA Revüsünün Anadolu oyun havaları ve zeybekle. Tel.42672

Muganniyeler

MAHMURE SENSES

İHSAN LEYLÂ

AFİTAP

AYDA

Muganniler

AĞAZAR

CELÂL

UDİ ABDİ

Üsküdar Hukuk Hâkimliğinden:

927/299

Ali Tüzün tarafından Şayeste aleyhine
açılan fekki haciz davasının 1era kılınan
tahkikat ve muhakemesi sonunda Şayes-
tenin alacağından dolayı müliga Dersaa-
det 1era memurluğunun 19/8/338 tari-
hinde davacı Ali Tüzünün Beylerbeyinde
Orta sokakta 30 No. lı hanesine konulan
haczin o tarihten beri takip edilmemesi
sebebiyle 1era, iflâs kanununun muvakkat
maddesinin 4 üncü fıkrası mucibince fek-
kine dair 28/4/937 tarihinde verilen hü-
küm müddelâleyhin ikametgâhının meç-
huliyetine binaen tebliğ edilemediğinden
yanılan ilân sureti mahkeme divanha-
nesine asıldığı gibi keyfiyet tebliğ ma-
kamına kaim olmak üzere ayrıca gazete
ile de ilân olunur. M. 1142

Üsküdar Hukuk Hâkimliğinden:

937/301

Ali Tüzün ile Şükrü arasında mütekev-
vin haczin fekki hakkındaki dava üzeri-
ne yapılan tahkikatta Şükrünün ikamet-
gâhi meçhul olması hasebiyle ilânen teb-
liğat ifasına karar verilmiş, yapılan tah-
kikat sonunda haczin fekkine ve masa-
rifli muhakemenin müddelâleyhe aidyeti-
ne 28/4/937 tarihinde karar verilmiş, ilân
sureti divanhaneyle ilâk ve keyfiyet gaz-
zete ile de ilân olunur. M. 1141

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi

bakteriyologu

Kan, idrar, balgam, mevadî gai-
ta tahlilleri ve (İDRAR VASITA-
SILA GEBELİĞİN İLK GÜNLERİN-
DE KATI TEŞHİSİ) yapılır.

Beyoğlu : Takime giderken Meşelik
sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

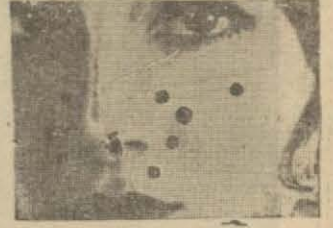
Satılık ve kiralık Modern yalı

Mücedded ve modern on iki
odalı iki katlı birinci katta beş
ikinci katta yedi odalı içi ve
dışı boyalı telefon, elektrik,
havagazi, ferkos, alaturka ha-
mamı, bahçesi, rihtimi mevcut
Boğazın en nezih bir sahili
olan Vaniköyde iskele yakı-
nında (76) numaralı kuleli
yalı hem kiralık hem satılıktır.
Mezkûr yalıya müracaat.

Dr. İHSAN SAMİ TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutul-
mamak için tesiri kati, muafiyeti pek
emin taze aşidir. Her eczanede bu-
lunur. Kutusu 45 kuruştur.

YÜZÜNZO Çirkinleştiren

Siyah Kabarcıkları Gideriniz;
Bu Kabarcıklar Nasıl Teşekkül Eder?

Cilt, guddeleri vasıtasile «Sebum»,
tabir edilen bir nevi yağ ifraz eder. He-
men ekser kadınların muhtarip olduk-
ları «burun parlaklığı»nın husulüne
sebeb olur. Ya yüzü çirkinleştiren siyah
kabarcıkları kim tanınmaz? Bunu ezdi-
ğinizde «demodex» tabir edilen beya-
zımtırak bir yağ habbeciği ifraz eder.
Eğer yüzünüze herhangi bir krem sür-
seniz, guddelerin fethaları kapalı ve
«Sebum» yağı mahbus bulunması hase-
bile mesamati genişletir ve siyah ka-
barcıklar beşerenizde yer alır.

Bu Kabarcıkları Nasıl Gidermeli?

Bu siyah kabarcıklara karşı mücadele
etmek için yüzünüzü, beşereyi tasfiye
eden «Sebum» denilen yağı eriten ve
«Demodex» denilen beyazımtırak yağ
habbecikleri imha eden GECE SİAMOİSE
KREMİNİ kullanınız.

Bir defa temizlenmiş olan yüzünüz,
cildin serbestçe teneffüsüne müsait kı-
lan GÜNDÜZ SİAMOİSE KREMİNİ
kabule âmade bulunur. Zira bu krem
havalandırılmış ve pudrayı bütün gün
sabit tutar ve burun parlaklığını izale
eder. Hemen bugün tecrübesini yapınız.

Creme Siamoise Her Yerde Satılır.

Dr. HORHORNİ

Eminönü Eczanesi yanında hergün
hastalarını kabul eder.

Tayyare Vapur Tren

tutmaları, baş dönmele-
ri, ağlamalar, sıkıntı
hisleri, nefes daralma-
ları ve bayılmalar.

KARDOL

ile geçer

SUADIYE PLAJI

Sinemasında

Montekarlo Geceleri

Bahçe meraklılarına!

Bahçenizi, salonunuzu güzel çi-
çekler; nadide saksılarla süslemek
ve alacağınız malın cinsinden ve
iyiliğinden emin olmak isterseniz

Etem ve Ali kardeşler

Çiçek bahçesine müracaat ediniz.

Adres: Şişli son istasyon civarı
Sıra Ceviz sokağı No. 80.

15,000 liraya satılık apartıman

Kurtuluş tramvay caddesi üye-
rinde ve durak yerinde altışır
odalı üç ve üçer odalı üç yani al-
tı daireyi ve altında bir dükkânı
muhtevi güneşli, havadar iyi bir
apartıman on beş bin liraya satı-
lıktır. (Akşam) ilân memurluğu-
na müracaat. Telefon 24240

Şurayı Devlet Umumî Kâtipliğinden:

Dairemizde 35 lira aslı maaşlı iki tane ikinci sınıf müâzımlık münhaldır.
Otuz yaşını geçmemiş Mülkiye veya Hukuk mektebi mezunlarından memur-
rın kanununun 4 üncü maddesinde yazılı evsafı haiz olanlar arasında Ağus-
tosun dördüncü çarşamba günü saat 14 de dairede müsabaka yapılacaktır.
İsteyenlerin bir arzuhal ile vesikalariyle birlikte Riyasete müracaatları.

«1647» «3502»

Westinghouse

Elektrik sanayinde en şöhretli isim olan WESTINGHOUSE bu şöhretine yeni bir muvaffakiyet daha ilâve etti. Amerika hükûmeti tarafından tertip edilen müsabakada WESTINGHOUSE soğuk hava dolaplarının ceryandan tasarruf ve metanetleri itibarıyla bütün diğer markalardan üstün olduğu resmen kabul edilmiş ve Amerika hükûmeti WESTINGHOUSE fabrikasına

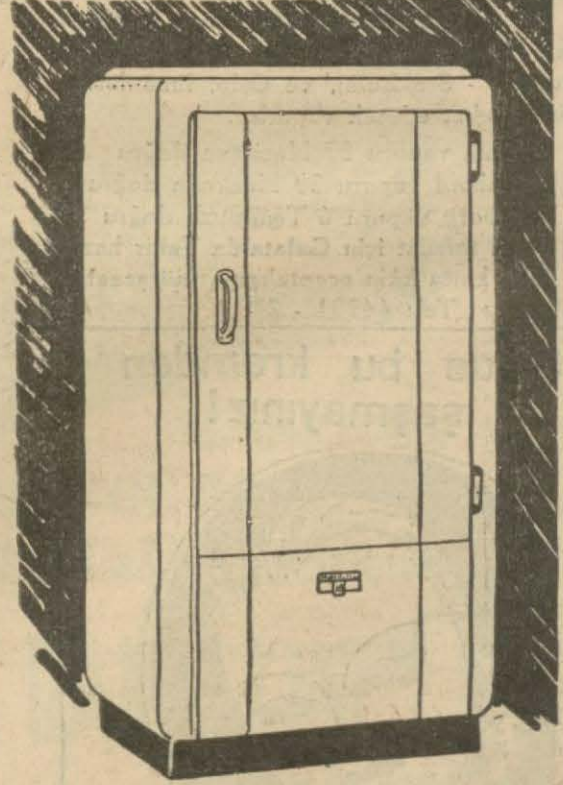
16,697 tane Soğuk Hava Dolabı

sipariş etmiştir. Soğuk hava işleri tarihinde şimdiye kadar bu derecede muhim bir sipariş vaki olmamıştır.

WESTINGHOUSE fabrikası sattığı soğuk hava dolaplarını

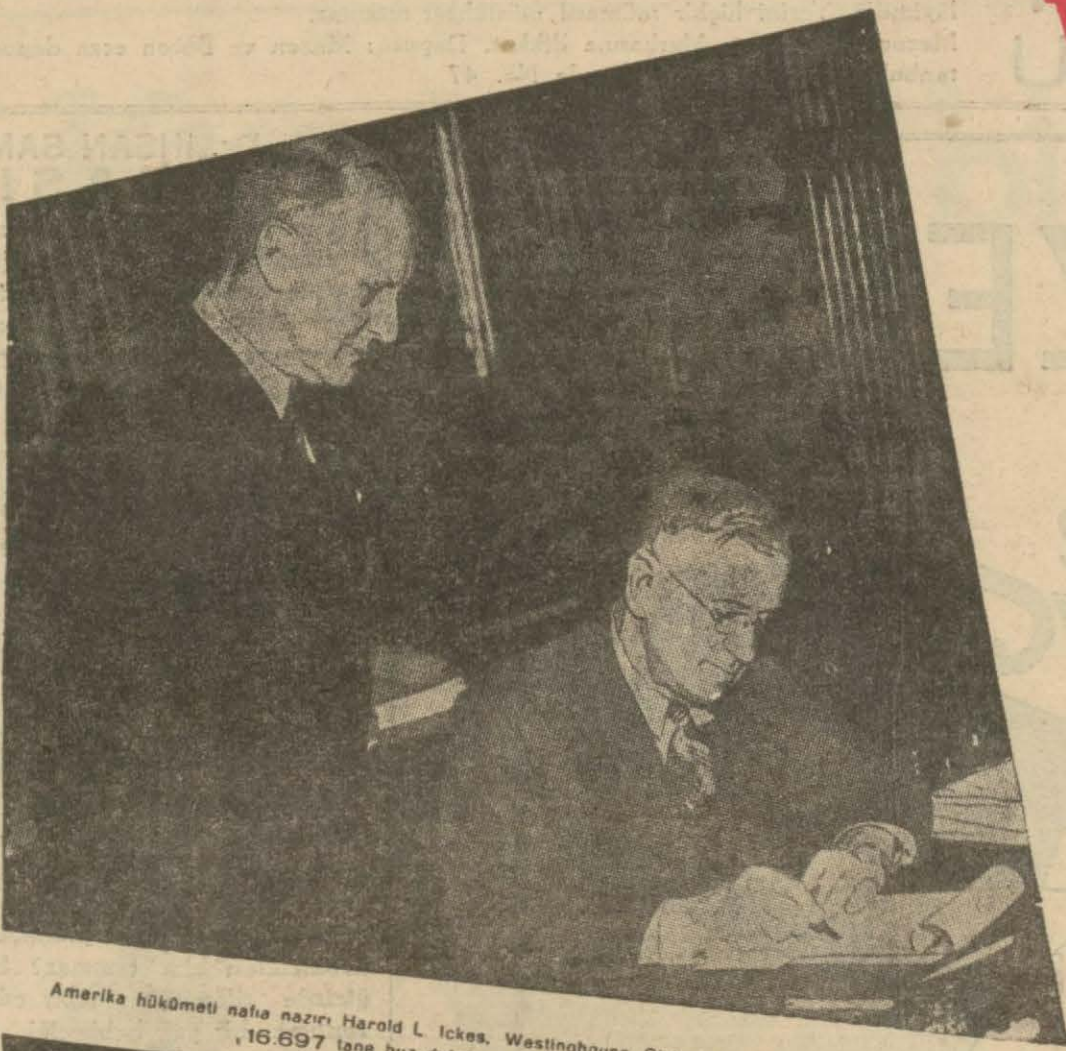
5 Sene Garanti

etmektedir. Bu garanti bozulan veya kırılan parçanın tamirinden ibaret olmayıp makine kısmının **kâmilten tebdilini tekeffül eder** ve bunu WESTINGHOUSE fabrikasının Türkiye Umumi mümessili bulunan Helios Mues-sesatı deruhte etmektedir.

HELİOS MÜESSESATİ

Istanbul Galata, Voyvada Caddesi 124-126-128. Tel.: 44616. P. K. 1400

Amerika hükûmeti nafia nazırı Harold L. Ickes, Westinghouse Şirketi ikinci reisi A. E. Allen önünde 16.697 tane buz dolabına ait tarihli siparişi imza ederken.

WESTINGHOUSE soğuk hava dolaplarının üstünlüğüne dair Amerika hükûmetince verilen tasdiknamenin sureti. ("Refrigerator A.") başlıklı sütunlarda WESTINGHOUSE'un rakipleri arasında en iyi bulunan markanın verdiği neticeler yazılıdır.

Bu tasdiknameden anlaşıldığına göre WESTINGHOUSE buz dolapları diğer markaların en iyisinden yüzde on daha az ceryan sarfetmekle beraber aynı soğukluğu hasil etmek için diğer markaların en iyisi 24 saatte 11 saat (% 46,3) çalışmak mecburiyetinde iken WESTINGHOUSE'lar ancak 6 saat (% 26,64) çalışıyor.

U. S. TREASURY DEPARTMENT PROCUREMENT DIVISION BRANCH OF SUPPLY				N-45515	
General Schedule of Supplies				Certified results of tests submitted in the above contract—Bids opened February 19th.	
CAPACITIES	WESTINGHOUSE	REFRIGERATOR "A"	WESTINGHOUSE	REFRIGERATOR "A"	
4 cu. ft.	1.18	25.2	1.12	58.1	
5 cu. ft.	1.2	25.6	1.14	48.2	
6 cu. ft.	1.26	22.8	1.41	59.2	
7 cu. ft.	1.3	23.5	1.70	51.0	
9 cu. ft.	1.55	26.09	1.85	35.1	
Average	1.29	26.64	1.44	46.3	

MGA-4788—BIM—1-35

Printed in U. S. A.

SEFALİN

**BAŞ ve DIŞ
ağrıları
GRİP-NEZLE**

**ve
Bütün
ağrılara
karşı
SEFALİN
kullanınız**

Bütün bu neş'emi SEFALİN'e medyunum.
Yaz günlerini rahat geçirmek isterseniz evinizde
muhakkak bir kutu SEFALİN bulundurunuz.
Eczanelerden 1 lik ve 12 lik ambalajlarını arayınız.

Sabancı göl gazinosu açıldı

Emsalsiz tabiat güzellikleri içinde her türlü istirahat vasıtaları hazırlanmıştır. Hem eğlenmek hem de dinlenmek için Sabancıya geliniz, fevkalâde ucuz yiyecek ve içecek - saf ve temiz köy mahsulleri - taze ve nefis meyvalar. Göl - plaj - kuru - güneş banyosu. Pazar günleri hususi ve tenzilâtî tenezzüh trenleri vardır.

Bergama C. Halk partisi Başkanlığından

Halkevimizin 20 parçadan mürekkep ve bir senelik faaliyeti olan bandosu için bir öğretmene ihtiyacımız vardır. İstenilen öğretilmekte aranılan şartlar şunlardır:

- 1 — Şimdiye kadar çalıştığı ve muvaffak olduğu yerlerden aldığı vesikalar ile tahsil derecesini ve hüsnühal eshabından bulunduğunu bildirmesi.
- 2 — Pişano ve keman ile takviye edilmek suretile bandomdan ayrılan âzalar-dan tereküp edecek cazı da idare etmesi.
- 3 — Bando sazlarından birini de çalabilmesi.
- 4 — Yukarıda yazılı evsafı haiz öğretmen için Evimiz mahiye 40 lira tahsi-sat ayırmıştır. (3617)

Başı ağrıdan
çatlıyacak gibi

NEVROZİN

En şiddetli baş ve
diş ağrılarını dindirir

NEVROZİN

Bütün ağrı, sızı ve
sancıları keser

NEVROZİN

Nezle, grip ve ro-
matizmaya karşı
çok müessirdir

BAYANLARIN

Doğumdan evvelki siyah
lekelerini ve bütün
çillerini yalnız

FAZİL ÇİL İLACI

giderir.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Til
AKŞAM Matbaası

Yalnız "İyi", POKER bıçakları vardır.

Dayanıklılığı ve keskinliği birer birer kon-
trol edildiğinden hepsi de mütesa-
viyen keskin ve dayanıklıdır.
Şayet onlardan biri, sizi tamamen
memnun edemedi ise "Poker", bi-
lâmunakaşa değiştirecektir.

BU YÜZDE YÜZ BİR GARANTİDİR.

TURAN

EN SON
MAMULÂTİMİZ
Haley-

SABUN-
UNU-

-- TECRÜBE
EDERSENİZ,
DAIMA
KULLANA-
CAKSINIZ!

